

AREGGEL

Ára 24 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTOL
REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

IX. évfolyam

Budapest, 1930 szeptember 29

41. szám

Masaryk Trianon revízióját igéri, ha „Magyarország megváltoztatja agresszív politikáját“

„Együttérzek a magyarokkal és kedvező viszonyok között hajlandó volnék mérlegelni az ő javukra a főnnálló határok kiigazítását“

Bécs, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójától.) A „Nene Freie Presse“ vasárnapi száma Masaryknak, a cseh-szlovák köztársaság elnökének szenzációs nyilatkozatát közli. A nyilatkozat bevezető részében azt mondja az elnök, hogy mindent megtesz a hadsereg fölfegyverzésére, de ez csak a védelem célját szolgálja.

Minden nemzetnek — ugymond — föl kell fogyverkeznie lenni a támadások elhárítására. A kisebbségeknek is!

— teszi hozzá a Presse. Európa békéjét — folytatja az elnök — ezidőszert főleg két momentum veszélyezteteti. Az egyik a lengyel korridor,

a másik Magyarország. A lengyel korridor tekintetében az elnök véleménye, hogy Németország sohasem fog kibújni a mostani helyzetből, amely Keletporosországot elvágja a birodalomtól. Magyarország részéről a veszélyes momentum, az az agresszív politika (?), amelyet folytat.

Együttérzek a magyarokkal, nehéz helyzetükben — mondja az elnök és kedvező viszonyok között hajlandó volnék mérlegelni az ő javukra a főnnálló határok kiigazítását, de hogy ez valamilyen formában lehetővé váljon, a magyaroknak meg kell változtatni taktikájukat.

Az utolsó évtizedek legsúlyosabb feltételű párbaját készítik elő hetek óta Budapesten, a legkiválóbb párbajszaktekintélyek segítségével

A két fél, két közismert durgazdag atheni ur, egy budapesti lovasági kaszárnyában fognak életre-halálra megverekedni egymással, a konfliktus oka: legsúlyosabb családi affér

Eredetileg Olaszországban akarták a párbajt lefolytatni, de feltételeiket ott senki sem vállalta, végül a párbaj színe helye, amelyet egy ismert, előkelő sportsman fog vezetni, Budapest lett

(A Reggel tudósítójától.) Két héttel ezelőtt az Orient expresszel két ur érkezett Athénből Budapestre. A két ur a pályaudvarról az egyik dunaparti szállóba hajtatott, ahol egy óra múlva több közismert társadalmi előkelőség látogatását fogadták. A két atheni még aznap órák hosszat tanácskozott látogatóival, bezárt ajtóik mögött, tanácskozásait újabb és újabb, a legmagasabb társadalmi osztályhoz tartozó előkelőségek bevonásával a következő napokon is folytatták, míg végül két hét után,

szombat este befejezték és a két hétig tartó tárgyalások eredményét többoldalas jegyzőkönyvbe foglalták.

A Reggel tudósítja a két atheni ur kilétén kívül, pontosan megállapította nemcsak budapesti látogatásuk célját, de a heteken keresztül zárt ajtóik mögött lefolyt tárgyalásaik anyagát is. A két ur: Y. herceg, a Magyarországon is ismert urköcsis, aki magyar felesége hirtelen halála óta állandóan Athénben élt és L. durgazdag atheni nagyiparos és földbirtokos azért jöttek Budapestre, hogy két, ugyancsak közismert és előkelő atheni barátjuk megbízásából úttlen párbajszaktekintélyek segítségével

megállapodjanak abban a legsúlyosabb feltételű párbajban, amelynek előkészítésével barátaik őket megbízták.

A görög lapok segítségével, amelyek oldalas

tudósításokat közöltek az atheni előkelő társaságot példátlan izgalomban tartó társadalmi szenzációról, megállapítottuk a Budapestre érkezett két görög ur megbízóinak neveit is. Ezek

Apostolidés Constantin többszörösen miniszterviselt görög földbirtokos és Scousi ur, az olasz Boncompagni herceg sógora,

aki feleségének, Boncompagni hercegnőnek révén — akinek a Dunántulon nagy földbirtokai vannak — a budapesti társaságban sem ismeretlen. A két ur, akik Athén társadalmi életében nagy szerepet visznek és akik az affér kiróbbanását megelőzőleg meghitt baráti viszonyban állottak egymással,

Scousi ur lakásán állapotodott meg tanuk nélkül egymással abban, hogy azt a rendkívül súlyos természetű családi ellentétet, amely köztük között azáltal merült föl, hogy Apostolidés urnak véletlenül kezébe került a felesége naplója, fegyverrel a kézben intézik el egymással, még pedig a lehető legsúlyosabb feltételekkel.

Miután azonban a görög törvények a párbajt tíz évig terjedhető szabadságvesztéssel büntetik, rögtön abban is megállapodtak, hogy a párbajt külföldön fogják megvívni és megállapodtak végül abban is, hogy a párbaj előkészítésére két barátjukat, Y. herceget és L. urat

Sziréna

Meg fogják irni valaha az emberiség lékénének a világtörténetét, — mert az a História, amit idáig irtak, az csak az izom, a vér, az idegek történelme. Annak a mély-séges történelemnek az lesz a legdermesztőbb lapja, amely a hideg szovjet-szörnynek azt az üzemét meséli el, mikor elvette a gabonát az orosz föld éhes gyermekei elől, az éhező milliók és milliók elől és odaöntötte a világpiacra. Ez a gigantikus galádság, amelyet a szovjet a gabonárat lezüllesztette, nemzetek reményességét fojtja meg, tönkretesz egy termelő nemzedéket, gyötrelmes kétségbeesésbe zavarja a földek népét, hisz addig a halálveszedelmét jutott, hogy az anyaföld áldása az áhitattal és verejtékekkel elvetett magot se fizeti vissza. Mi már tíz esztendővel ezelőtt megismertük ezt a szovjet-lelket. A mi eltorzult arcunkról olvasható volt Európa, tarthatott volna ettől a pokoli mocsarokból felgőzölgött lélektől. Keserveset mulasztott ez alatt a tíz év alatt Európa; még keservesebb Magyarországot, megbocsáthatatlant! Európa győzői barbár könnyelműséggel csaptak le a leterített országokra, a seibeikből csorgó véren lakmározni, az életerejüket elsorvasztani. Ahelyett, hogy a megtört nemzetfivereknek békítő, segítő jobbot nyújtottak volna, ahelyett, hogy engedték volna egészségre, munkára, kulturára képesnek lenni megint, ahelyett, hogy a vigaszt és boldogságot rügyező életet, az emberség, igazság, szabadság összesimult Európáját állították volna egy biztos frontba azzal a Kelettel szembe, amely egyformán akarja legyőzőttnek és győzőnek a vérbe a pusztlulás fertőzöttségét csempészni. A vaksi önzés, a kéjes visszaélés Európája egyik oldalon, másik oldalon a kalandos hatalom, a lázkórban való álmódosás Európája a diktatúrát mazochista szerelmébe esik, száz esztendővel Napoleon után, olyan modern világban, amely a világgossz és az emberi méltóság egyetemét végzte. A művelt arányhoz, józan rendhez kellett volna a Társadalmakat visszahívni, a kezükbe téve a jogok arany pénzét, amely nélkül a mindennapi rend meg nem szerezhető. Az eszményi hazafisághoz frissen fölgyomlálni az ország gazos földjét; azt kellett volna; azon a tisztult földön minden ember fölemelt fövel kell hogy járhasson, az Isten-től adott és senki embertársától el nem orzolt szabadság és reménység egészséges, lélekzésével, a boldogulás igyekezetével, az életküzdelemben attól a tudattól erősödve és nemesedve, hogy részese egy alkotmányának, hogy mint a levőgének és a napsütésnek, hogy szükség és felelős polgára az államnak, mert annak az államnak a vezetői az agyvelejük minden sejtjét éjjel-nappal égetve fogyasztják az ő tesi-lelki jólétéért és a gyermekei jövőjeért. Ezt az egyetlen kemény alapot, ezt az egyetlen reális tőkét használhatták volna föl a politikusok, a nemzetnek, a népeknek a jogai ágyából kivirágzott hitét a törvényes vezetőiben, ezzel ábrándíthatta volna ki, utaltatta és borzasztáhatta volna el az öntudatos milliókat a diktátorok beteg szovjetjétől, hogy soha ne legyen erőfele keresnivalójuk, hogy a levőgőn utazó miázmak és a föld alatt közelgő titkos pöndrók itt egyetlen lélekre ne számíthassanak soha!

fogják fölkérni, ugyanazokat, akik e célból már két hete Budapesten tartózkodnak és megbízásuk értelmében a tárgyalásokat le is folytatták. Y. herceg és L. ur először úgy döntöttek, hogy a párbajt olasz földön fogják megvívni és e célból néhány nappal megbitátásuk után el is utaztak Rómába, majd onnantól Milánóba, ahol érintkezésbe léptek a legtekintélyesebb olasz párbajszakemberekkel, közöttük egy *Borghese* herceggel és *Publittival*, a Magyarországban is ismert vívbajnokkal. Az olasz urak azonban, mintán meghalgtatták az atnének elfadását s tudomást szereztek azokról a föltételekről, amelyek mellett azok a párbajt előkészíteni kívánták,

a lehetőzozottabban elhárították maguktól azt a kitévést, hogy az előírt föltételek mellett, amelyek szerintük föltétlenül az egyik ur, vagy mind a kettő halálát vonhatták volna maguk után, az elintézésben közreműködjenek.

A két görög erre elhagyta Olaszországot és visszautazott Athénbe, majd onnantól néhány nap után Budapestre, ahol egy ismert és előkelő párbajszakembert kértek föl az ügyben való közreműködésre. A tárgyalások, amelyeknek minden fázisáról távirati jelentések mentek Athénbe, szombat este eredményel befejeződtek:

a párbaj még ezen a héten meglesz Budapesten az egyik volt budapesti lovassági kaszárnyában, valamivel enyhébb föltételek mellett ugyan, mint amilyenekkel eredetileg tervezték, de még mindig olyan rendkívül súlyos föltételek mellett, amelyek a magyarországi párbajok történetében is szinte példátlanul szigorúaknak tekinthetők.

Az egyik fél, *Scousi ur*, vasárnap reggel már meg is érkezett Budapestre és az egyik dunaparti szállodában nyitvatartott magának lakosztályt.

„Nem ünnepelni jöttünk, mert ünnepelni nincs okunk!” mondta Mayer miniszter vasárnap a Nagyatádi-émlékünnepen

Szentgál, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtti emlékünnepet rendezett Szentgálon a Nagyatádi Szabó István Serlegszövetség abból az alkalomból, hogy nagyatádi Szabó István husz évvel ezelőtt bontott zászlót. Az ünnepen Mayer János földművelésügyi miniszter vezetésével megjelentek *Pesthy Pál* ny. miniszter, az egyesítés párt elnöke, *Schandl Károly*, *Szabó Sándor*, *Meskó Zoltán*, *Vértes Vilmos István*, *Simon András*, *F. Szabó Géza*, *Patacsi Dénes*, *Ehn Kálmán*, *Tankovics János*, *Udvardy János*, *Csizmadia András*, *Maday Gyula*, *Csontos Imre*, *Takács Géza*, *Gálffy Dénes*, *Péntek Pál*, *Jókai-Ihász Miklós* képviselők és a különböző kisgazdaszervezetek küldöttei. Reggel kilenckor ünnepi istentisztelet volt a katolikus és a református templomokban, majd a hősök emlékszobra előtt nyitotta meg a díszgyűlést *Szabó Sándor* képviselő, *Tankovics János* választották a díszgyűlés elnökévé, alelnökké pedig *Mohácsy Lajos* evangélikus esperesét. *Mayer János* földművelésügyi miniszter lelkes óvációk közben szólalt föl:

— Megilletődés vesz erőt rajtam — mondotta — amidőn ugyanarról a szöszékről eszlek énkhöz, amelyről nagyatádi Szabó István husz évvel ezelőtt pártunk programját proklamálta.

Ez a program nem fölforgató, nem rendbontó, nem is támadó, hanem védekező jellegű volt.

A miniszter ezután változta nagyatádi Szabó István és a kisgazdapárt parlamenti pályafutását. Majd így folytatta:

— Elvárjuk az utánunk következő generációtól, hogy ugyanazokon a nyomokon fog haladni, amelyeken Szabó István cindult. Egyre azonban ügyelmez-

Kalapforradalom volt Párisban a rue de la Paix-i Reboux-bemutatón Picasso, Pistache, Jeunesse és Lune rousse a legújabb kalapstart favoritjai

(A Reggel tudósítójától.) Az őszi kalapszezon Párisban lánghán indult. Az összes kollektiókban sok volt a kis, kétszögletű nemezkalap, vagy toqueszerűen ráncolt puha nemez, britsvane-részetekkel. A kiünő *Agnés* pedig elindította az ugynevezett *chenille-béret*-t (a bársyonos „szemliát” fonálból kötött és font sapkák), amely három hétre Párisban oly általános lett, hogy a hölgyek reggel, délután, este, csak ezt hordták (ugy tették föl, hogy a homlokuk és a fél fejük szabad maradt, nem értette az ember, hogy marad meg a fejletlen...) de a túlságos béret-szeretlemnek természetesen megjött a reakciója és mindenki egyszerre megunt. Ebbe az őszi lanyhaságba most *Reboux* hozott hirtelen fölpezdülő életet, forró kavardást, lüktető temperamentumot. Kollektiója, amelyet most szerdán délután öttől estig mutatott be, rue de la Paix-i házában,

Reboux kollektiója az ideai kalapdivat legnagyobb eseménye, bombaszérien lecsapó szenzációja — valóságos kalapforradalom volt.

Reboux: az tulajdonképen már nem *Reboux*. Akitől ez a legelső közlő való cég a nevért vette, az idős madame *Caroline Reboux* már évekkal ezelőtt meghalt. A házat átvette *mmc. Reboux* híres „première”-je, *Lucienne Rabatié*, akiről szakkörökben azt tartják, hogy „a föld legzenésibb modellalkotója”. Ő maga kreaálja a *Reboux*-ház összes modelljeit, ő gyurja, varrja, fonja, kalapálja. Ő festi, díszíti, szétépi és újra kezdi — amíg nem tőkeletes. Harminec és negyven év közötti, érdekes kreol nő, aki szereti magán a nagy gyöngyöket, a vörös és zöld dekoratív köveket s aki szerel nevetni... Ez a vérbeli párisi *Lucienne* találta ki a mostani kalapforradalmat. Olyan híre lett előre kollektiójának, hogy

a nagy amerikai házak, amelyek a kalapdivatot is már augusztusban bevásárolták, most visszajöttek, szerdán, a *Reboux*-bemutatóra.

Budapestet is képviselte két kalapcég, *Róth Margit* és *Bródy Margit*... Hogy mi került területekre ezen a nevezetes bemutatón? *Uj anyagok*, amelyeknek még nevük és rubrikájuk sincs (memelyik például annyira átmenet selem és bársyon között). *Uj, merész színkeverések*, soha nem látott összedolgozások... Az ideai ősz ugyanis kihozta a ruhák, az ensemble-ok új irányát, merész és új részletdekorációit. *A ruha mert újítani* — a kalap nem tudta utolérni. Es

Reboux megtalálta a ruha konzerváltságát az új kalapban: volt!

Ha föl sorolok néhány modellt, az mindjárt illusztrálja az új irány szándékait. Tehát: „*Picasso*” (a modell neve) toque, amelynek fele fekete nemez, fele feketefehér kockás nemez. „*Pile ou face*” („fej vagy irás”) két sapkából összevarrt sapka, színe: fekete, fehér,

tatem a falu népét: nézze meg jól azokat, akik pártvezetéknek tolják föl magukat! Nem ünnepelni jöttünk ide, mert hiszen kevés okunk van arra, hogy ünnepeljünk. Eljöttünk, hogy levonjuk a multak tanulságát. Nagyatádi Szabó István nagy előrelátással szabta meg programját és a követendő irányt. Hazafelé és vallásos szelleműben, a magyar földhöz való hűséggel akart dolgozni a falu népéért. Nem azt nézte, hogyan lehet ellenizkái lánmával és népszerűségi hárszással valamire menni, hanem tényleges sikereket akart népének biztosítani.

A miniszter ezután azt bizonyította, hogy a kisgazdáknek érdemes támogatni a kormányt. Majd így folytatta:

— Várjunk és türrünk. Nem szabad a kishitűségnek urrá lenni rajtuk, nem szabad a jobb jövőbe vetett hitünket elveszíteni! A kisgazdatársadalomra még nagy szerep vár a jövő politikájában.

Az alkotmányos kormányzatnak és a társadalmi osztály lesz a legmegingathatatlanabb bázisa.

Nagyatádi Szabó István távozása nagyobb felelősséget jelent számunkra és több munkát ró reánk. Történelmi jelentőségű a husz esztendő, amelyet eddig betöltött ez a párt és történelmi jelentőségű csak növekedni fog a jövőben!

A miniszter után *Pesthy Pál* szólalt föl, majd *Jókai-Ihász Miklós* méltatta nagyatádi Szabó István érdemeit. *Csontos Imre*, *Mohácsy Lajos*, *Csizmadia András*, *Maday Gyula*, *Patacsi Dénes*, *Szentantalfai Nagy Lajos* esperes, *Schandl Károly*, *Forgács Miklós*, *Meskó Zoltán* és *Szabó Sándor* beszéde után a gyűlés üdvözölte a kormányzót, a miniszterelnököt, Nagyatádi özevgyét és Rothermere lordot. Délelőtti közebéd volt, amelyen sok felköszöntő hangzott el.

türrt. „*Pistache*” nisztdéciaöld, hegyes, fantasztikus-nemezkalap belül fekete gros-grain szegélyszékkel. „*Lune rousse*” turbán, három színből és két anyagból: magyorszínű bársyon, rozsdavörös bársyon és fehér-feketé pettyos nehéz, puha selem. „*Jeunesse*” zöld trikókel-mével bevont patacköld nemez. „*Sous bois*” barna és drapp nemez és bársyon — világoskékkel. „*Palpitan*” ózarna nemez, türkizkőcsaggal. Sokat beszélhetnek még „angoratrikó” turbánokról, fehér-feketé selemesapkán vörös grosgrain áfogatásalról, vörösbarna trikó-toque-on narancsszínű trikószalagról — de fölösleges is, mert e rovatban csak jellemezni akarom a divathelyzetet, ami ezuttal, gondolom, már megtörtént. *Lucienne Rabatié* a szerdai kalapbemutatón annyi tapsot kapott, mint egy nagyszerű színházi premiór szerzője. Ezután

rögtön vonatra ült és még aznap este levitte kollektióját Biarritzba,

ahol ezidőszent a világ szépei üdülnék. (Be jó dolguk van!) Dénes Zsófia

60 éve fennálló

Várady Béla

uridivatüzlete

IV. Türr István-u. 9
átköltözött

e ház sarokhelyiségébe

A régi helyiségben megmaradt finom uridivatcikkek

f. hó 29-től október 5-ig
legolesobbán árusítom

IRÁNYARAK:

Pouplining	P 15.-
Pyjama	P 22.-
Öltönytisztevek (legfinomabb angol)	P 80.-
Nyulszőrkalap	P 12.-
Nyakkendők (Hszta selemből)	P 6.-
Cérnazokni	P 3.50
Női keztyü	P 5.-
Pullover	P 20.-

Uj üzlet: Váci-utca és Türr István-u. sarok
Régi üzlet: Türr István-utca 9

Tekintse meg kirakataimat!

1830-1930

A **Lueff** cég

fennállásának századik évfordulóját azzal ünnepli, hogy kozmetikai, egészségügyi, háztartási és illatszertüzetlet megannyobbfott terjedelemben Budapest, IV., Váci ucca 23. szám alá helyezte át, ahol azt a

Molnár és Moser

cég cikkekivel kibővitve, szolid üzleti elvei szerint folytatja

Ernszt Sándor miniszteri programot ad A Reggelnek:

„Sulyos helyzetünkben csak elődázhatatlan kiadásokat engedhetünk meg, ma nem lehet pénzt költeni!”

Szombathely, szeptember 28.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Vasárnap jelent meg a hivatalos lapban Ernszt Sándor népjóléti miniszteri kinevezése és az új miniszter, akit elkísértünk Szombathelyre, Kiskos polgármester képviselői programbeszédjére, A Reggelben ad először részletes programot. A szombathelyi gyorsvonaton I. osztályú fülkékjében folyik a beszélgetés. Ernszt Sándor tiltakozik az excellenciás cím ellen.

— „Micsoda excellenz?!...“ — mondja. — Ez nem valami demokratikus dolog. Németországban a birodalmi kancellart egyszerűen urnak szólítják.

Mennyivel szebb az egyszerű „miniszter ur” megszólítás!

Az új miniszter minden kérdésre nyíltan válaszol:

— Azért vállaltam el a miniszteri tárcát — kezdő — mert az ország rendkívül sulyos helyzetbe jutott. Ma reggel megjelent a kinevezésem, tehát most már beszélhetek mindazokról a kérdésekről, amelyek tárcámat érintik. Kezdjük a hadirokkantak ügyén. Álláspontom az, hogy

a lehetőség szerint az eddiginél többet kell adni a hadirokkantaknak,

elsősorban azoknak kell segíteni, aki erre valóban rászorulnak. Megvizsgálom, hogy milyen bajok mutatkoznak a kérdés körül és azt akarom, hogy a díjak megállapításánál az egyéni körülményeket is figyelembe vegyünk. Valamilyen formában egyenesen szeretném a rokkantakat, ezen az uton könnyebben módot nyújthatnék nekik valamilyen produktivitásra.

Főlhívjuk a miniszter figyelmét arra, hogy Vass József politikai hagyatékában talán legelső helyen szerepel a hadikölcsönös kérdésének megoldása.

— Magam is nagy fontosságot tulajdonítok a kérdés megoldásának — válaszolja Ernszt Sándor. — Több tervezet fekszik előttem és el vagyok szánva arra, hogy a lehetőség szerint sürgősen megvalósítom azt, amely a legraktikusabbnak mutatkozik. Remélem, meg tudom oldani a kérdést anélkül, hogy az államháztartást túlságosan megterhelném. Mindenesetre

azt akarom, hogy a kérdés rendezése tulmenjen a karitatív megoldásra.

— Mi lesz a nyolcórás munkaidővel?

— Ezt a kérdést elsősorban a mostani sulyos munkanélküliség szempontjából szeretném rendezni. A munkanélküliség azt kívánja, hogy az ipari munkásság munkaidéje az eddiginél kevesebb legyen. A magyar ipar mai szűk keretel között természetesen csak óvatosan bányhatunk ezzel a kérdéssel.

ha a nyolcórás munkaidőt egyelőre nem is tudjuk biztosítani, talán megszabhatjuk a heti munka idejét.

Ilyen módon lehetővé válik, hogy a munkásság szombat déltől hétfő reggelig pihenhessen. Viszont a munkásság is számoljon a helyzettel és a heti munkaidő megállapítása esetén ne kérjen béremelést. A megoldás közös megelégedésre csak így képzelhető el. Ami a karszervezeti törvényjavaslatot illeti, azt akarom, hogy fölösleges szekaturát ne csináljunk.

A munkaviszonyokról teljesen tiszta képet kell kapnom. Ezzel kapcsolatban a népjóléti miniszteriumban nagyobb átalakulásra lesz szükség. Hiányoznak azok az osztályok, amelyek az ipar kérdésével foglalkoznak és megállapítanak, hogy a munkásság milyen körülmények között és milyen létszámmal dolgozik. Ugy tervezem, hogy

a munkásság és a munkaadók között a népjóléti miniszterium mint békebíró szerepet.

— Igaz, hogy a népjóléti miniszteriumot teljesen reorganizálja Excellenciád?

— Amennyire szükséges! Elsősorban a takarékoságot tartom szem előtt. Az igények redukciójával feltétlenül homolyan kell foglalkozni, mert a mai tempót a gazdasági élet nem bírja el. Azt akarom, hogy

minden munkán rajta legyen a józan takarékoság bélyege, ezért nyulok bele a dolgokba.

Vannak beruházások, amelyeket ma már nem lehet befejezetlenül hagyni, de a jövőben nagyon meggondoljuk, hogy mit építünk. Véleményem szerint nagyon sok mindent lehet csinálni luxus nélkül. Sulyos helyzetünkben

csak elődázhatatlan kiadásokat engedhetünk meg, ma nem lehet pénzt költeni.

Az állami kiadásoknak minden körülmények között összhangba kell kerülni az ország gazdasági életével. A Társadalombiztosítónál komoly föladatak várnak megoldásra. Azt mondják sokan, nem lehet az intézetet deficitmentessé tenni. En megpróbálom! Ugy látszik, egyes szolgáltatások körül viszezáések történnek. Ezeket talán lehetetlen teljesen megszüntetni, külföldön sem tudják, lehet azonban minimálásra csökkenteni. Ha így sem megy a rendezés, akkor új forrást keresünk a deficit megszüntetésére.

„A megtett intézkedések nem olyan gyorsak, mint az elszegényedés“ — mondotta Ernszt Sándor szombathelyi beszédében

Vasárnap délelőtt Ernszt miniszter Kiskos István szombathelyi polgármester, képviselőjelölt mellett beszédet tartott a szombathelyi népgyűlésen.

— Bevallhatom — mondotta —, hogy nekem már évekket ezeltől kínálták a miniszteri tárcát. Most azért fogadtam el, mert sulyos helyzetünk mindenkinél dolgozni és áldozni kell nemzetéért. Rendet és világosságot akarok. Ha nézem az ország helyzetét s mindent összeveszek, amit eddig tettünk, azt a konzekvenciát kell levonnom, hogy

a megtett intézkedések nem olyan gyorsak, mint az elszegényedés.

Amikor láttuk, hogy rosszak az állapotok, a kormány rászánta magát külkereskedelmi mérlegünk megjavítására. Ma már nem passzív a mérleg, de ez még nem jelenti a nemzet prosperitását. A diplomáciában külön levegő van, ugy nőnek föl az emberek, mint az üvegházban, másképpen gondolkodnak, mint azok, akik gyalog járnak az aszfalton.

Az agrárkrisziben évek óta nem történt annyi, mint amennyinek történni kellett volna.

Néhány ember életstandardja nagyobb, mint volt a háboru előtt, de széles néprétegek sulyos helyzet alatt nyögnek. Minden irányban gyorsítani kell a segítés módját s én minden örömmel azon leszek, hogy e téren eredményeket mutassak föl. Csak magunkban bizhatom, én sem a franciára, sem az olaszra nem építem

A Társadalombiztosító adminisztrációja szempontjából szintén megragadunk minden lehető alkalmat a takarékoság érdekében.

Hallom, hogy az autonómia kibővítését kívánják. A törvény rendelkezéseiben belül teljesítem az igazságos kívánásokat, tiszteletben tartom az autonóm jogokat. A munkaadónak és a munkásnak egyformán kell küzdeni azért, hogy megértéssel rendezzük a Társadalombiztosító ügyét s a deficit eltüntetéséért egyformán hazafias kötelessége dolgozni minden tényezőnek. Nagy sulyt helyezek arra, hogy könnyítsek a terheken, elsősorban a késedelmi kamatok terhén akarok könnyítéseket hozni...

Ernszt Sándor kedden reggel foglalja el hivatalát a népjóléti miniszteriumban.

A papnevelőből, amelynek eddig rektora volt, elköltözik, csak arra vár, hogy „lélegzethez jusson“...

Magyarország jövőjét, hanem csak a magyarokra.

Takarékoságra van szükség s én bejelentettem a miniszterelnöknek, hogy csak ezzel a feltétellel vállalom a miniszterséget. Nem végpuzetulásban vagyunk, csak nehéz időklet élünk. Gazdasági öszeköttetéseink megszálladtak, a nemzet érdekeit szolgáljuk e tekintetben is, szerelmből senkinek sem vagyunk a barátai. Ernszt Sándor után Czettler Jenő beszélt a népgyűlésen.

— Ernszt Sándor minisztersége azt jelenti — mondotta —, hogy a demokratikus fölfogás bevonult a kabinetbe.

Friss levegőt jelent Ernszt Sándor, a demokrácia és a takarékoság szempontjából...

Ernszt nem akart miniszter lenni, másfél napig kellett gyomrozni, hogy vállalja a tárcát. Önzetlenül dolgozik a nemzetért, az államvezetésben takarékoságot és demokráciát akar, azt kívánja, hogy aki hűséges polgára ennek a hazának, annak mindig jusson egy darabka kenyér...

Frühwirth Mátyás arról beszélt, hogy Ernszt Sándor az iparosságot újra középosztályá akarja nevelni. Kiskos István polgármester, Szombathely képviselőjelöltje, a Keresztény Gazdasági Párt programját ismertette. A szombathelyi választást október 9-én tartják meg, a polgármesternek eddig nincs ellenjelöltje.

Lukácsovich Lajos

„Nézzé Bandikám, itt van ez a szép fatelep, átadom magának, ha elveszi a Magda lányomat“

— mondta Ehrenfeldné Stark Andornak, akinek már volt menyasszonya

Látogatás Nyiregyházán Ehrenfeldéknál s a temetőben Stark Andor sírjánál

Nyiregyháza, szeptember 28.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Stark Andor gyilkosa három nap óta ül az ügyészség fogházában. Mindennap fölvezetik Horváth vizsgálóbíró elé és cinikusan, megbánás nélkül, a valótlanságok egész sorozatával igyekszik ugy beállítani a gyilkosságot, hogy

nem előre megfontolt szándékkal, hanem veszekedés hevében, erősen föllindult állapotban követte el a gyilkosságot.

Azonban egymásután kerülnek újabb és újabb adatok felszínre, amelyek átvilágítják a szörnyű gyilkosság homályos hátterét és amelyből kiderül, hogy a gyilkos Klein Sándor

már hetekkel ezelőtt készült tettének végrehajtására.

Bizonyítékok állnak arra, hogy Klein Sándornak minden oka megvolt, hogy Stark Andort minél előbb eltegye láb alól s ezáltal megszabaduljon nem szerelmi, hanem anyagi riválisától.

A gyilkos fiatalembert csak két évvel ezelőtt kezdték ismerni a városban, mikor az Ehrenfeld-féle fatelep fiatal tisztviselője gyakran megjelent a házán és más nyilvános helyeken a tulajdonosnő fiatal leányával, Magdával.

A gyilkosnak nagytrőre álmái voltak.

Mindenáron a fatelep vezetője akart lenni és ennek csak egyetlen egy módja volt: az, ha feleségül veszi Ehrenfeld Magdát. Klein Sándor, hogy célját hamarabb elérje, igyekezett a társaságbeli urileányt személyével kapcsolatosan kompromittálni és ezért több ízben dícselkedett baráti társasága előtt Ehrenfeld Magda kitüntetett barátságával. Ezeknek a dícselvényeknek meg is volt a kellő következményük.

Csakhamar az egész városban portakeltálni kezdtek, a fiatalleány és a fatelep-tulajdonosnő leányának barátságát.

Az eddigi adatok szerint a gyilkosság gondbólata két hónappal ezelőtt fogamozott meg Klein Sándor agyában. A becsvágyó fiatal ember észrevette, hogy Stark Andor a családnál előtérbe került. A család tagjai ugyanis minden eszékzezel azon voltak, hogy a szerencsétlen áldozat, aki elsőrangú, szakkepzeitt tisztviselője volt a fatelepek, feleségül vegye Magdát. Több ízben célzást tettek Stark Andornak erre, aki azonban minden egyes alkalommal kitérő választ adott. Ehrenfeldné nyíltan is föltekerte a kérdést cégvezetőjének:

— Nézzé, Bandikám, itt van ez a szép fatelep, átadom magának egészen, ha feleségül veszi Magda leányomat.

Stark Andor visszautasító válaszára a szomszédos szobából előjött Ehrenfeld Magda, aki minden szót hallott. Dühösen kiáltott Stark felé:

— Ezt még megkésérül! — A nő hiúságában megsértett leány kirohant az irodából. Ettől a perőtől kezdve gyűlölte meg Klein Sándor halálosan Stark Andort: elhíresztelte róla, hogy hamiskártványa, akire nem lehet a telepet bízni. Klein tudta, hogy

Stark Andornak már van menyasszonya —

azonap lett volna a hivatalos eljegyzés, amikor temették.

Nyiregyházán természetesen még mindig mindenki a gyilkosságról beszél s Ehrenfeldékről, akik a Booskay-utca 15. szám alatt laknak. Minden oldalról kíváncsi tekintetek tapadnak a házra. Örök telnek el, de a kapu csak nagy ritkán nyílik föl. Ehrenfeldné a szörnyű cset kikapartása óta csak akkor hagyta el a házat, amikor a rendőrségi kihallgatásra kísérte Magda leányát.

A nyitott rácsajtó mögött néhány lépcső vezet föl Ehrenfeldék lakásához. Fény szűrődik ki a lakásból: négyen ülnek az asztalnál, — vacsoráznak. Az asztalfőn Ehrenfeldné, balra két férfi ül, jobbra egy fiatal 20 év körüli leány: Magda...

Ehrenfeld Magda, aki miatt Klein Sándor gyilkolt

Egy pillanatig Magdát figyelem az ajtóban, mielőtt benyitnék. Mélyen a tárgyérja fölé hajlik. Nyugodt a nézése. Az állt napok izgatalmi nem hagyta nyomot az arcán. Néha föltekint, derűs vonásból senki nem gondolhatná, hogy egy gyilkosság játszódott le körülötte. A szőlőnél tartanak. Benyitok. Kérdő pillantás, döbbenetes csönd. Jövelem el: beszélgetés Ehrenfeld Magdával, aki akaratlanul bár, de a gyilkosság központjába került...

— Nem nyilatkozhatunk — szólal meg az egyik férfi, aki Magda gyámja. Szörnyen lesújt minket a tragédia, de nem mint érdekelte feleket, hanem csak úgy, mint akik közelről ismerték mind a két fiatal embert.

Ehrenfeld Magda rámszerzi tekintetét. Szólni akar, de gyámja közbevet.

— A pletykázókkal szemben majd eljárnak, de ezt

az ügyünket nem visszük a nyilvánosság elé. Nem lehet egy fiatal leány életét így tönkretenni. Az híresztelték a Magdáról, hogy a rendőrségi kihallgatásokon sírógörcsöt kapott és auton kellett hazahozni.

Miért lett volna rosszul?

Ő kívül állott az eseményeken! A telepen dolgozott a két fiatal ember és Magda is az irodában volt mindig. Ez nem ok a gyanúsításra, sem a pletykálkodásra...

*

A Reggel tudósítója kintjárt a nyiregyházi temetőben is. Az egyik frissen hantolt síron egyszerű fatábla, rajta a fölírás:

Stark Andor

Néhány eszokor elhervadt sztróza fekszik a síron. Stark Andor menyasszonya küldte. Aki-vel a temetése napján lett volna az eljegyzése.

Lovas Sándor

Nem oszlatják föl az osztrák parlamentet, Vaugoin többségi kormányt alakít

Bécs, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A politikai helyzetkép a vasárnap folyamán lényegesen megváltozott. Valószínű, hogy a nagyméretű párt, a hivatalos elutasítása ellenére, mégis hajlandó lesz részvenni az új kormányalakulásban, mert nagy hátrányt jelent számukra, ha mereven elzárkóznak egy újabb polgári koalíció elől. Seipel

Vaugoin, az osztrák „Heimwehr“ miniszterelnöke

Oslóból és, amint hírlik, újra föl fogja venni a tárgyalásokat a nagyméretű párt vezetőivel. Biznak benne, hogy Seipel ügyességének sikerülni fog áthidalni az ellentéteket és ily módon Vaugoin a jövő két folyamán megalakítja a többségi kormányt, ami által a parlament fölletása és az új választások kitérása elkerülhető lesz. A Landbund végleges választ még nem adott, mert csak a keddi országos értekezlet után határozhat a kormányban való részvételről. Valószínű, hogy ha a nagyméretűekkel létrejön a megegyezés, ugy ök sem fognak tovább húzódozni, annál kevésbé, mert a kereszténypárt és a nagyméretűek már a Landbund nélkül is biztosíthatják a kormány többségét. Arról is szó van, hogy

a Heimwehr egyik expozné részvesz az új kormányban,

az azonban csak az esetben történik meg, ha sikerül megegyezést létrehozni a többi polgári párttal.

A borfogyasztási adó ellen tüntetett vasárnap a balatonfüredi szőlő- és borgazdasági kongresszus

Balatonfüred, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap volt Balatonfüreden a hetedik országos szőlő- és borgazdasági kongresszus, amelyet az alsódnán-tuli mezőgazdasági kamara rendezett. A kongresszuson képviselő volt az ország valamennyi borvidéke. Telegdi Sándor elnöki megnyitása és Asztalos Lajos föltitkári jelentése után Baross Endre dr. a borfogyasztási adó eltörlését követelte. Vörös Dániel kisgazda után Polgár Lajos dr. gyöngyösi szőlőbirtokos, a Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társaságának véleményét tolmácsolta. Telegdi Andor kormányfőtáncos pedig a borfogyasztási adóról és a borpropagandáról beszélt. Pálkint Gyula előadása után Malatinszky Ferenc felsőlázi tag indítványozta, keressék meg a kormányt, hogy a mezőgazdasági szeszkontingens egy részét ne a külföldről importált másszélből, hanem gyöngye minőségű borokból állítsák. Reizman Zoltán dr. a szőlőgazdaság szociális és gazdasági jelentőségéről beszélt, fájdalommal állapította meg, hogy a kormány jóindulata ezzel a termelési ággal szemben nem jut kifejezésre. A kongresszus élénk kifakadást közbene beszélt a szeszkontingens priviligiumai ellen. Madarász Zsigmond után Asztalos Lajos föltitkári a szőlőföldtulajti hitel érdekében tett előterjesztést, amit egyhangyuan fogadtak el. Kocsinszky Viktor gazdasági főtáncos és Demeter György sürgették a kormány sürgős megkeresését a hadsereg borellátása ügyében.

Olcsóság és megbízhatóság

ez tette naggyá és közismertté az országszerte olcsóságáról elismert

Gerő

maradékár- és divatáruházát
Budapest, Andrássy-ut 6

Minden hölgynek alkalmat nyújtunk, hogy a legújabb és legmodernebb

őszi selyem-, bársony- és szövet-szükségletét a meginduló idény kezdetén hihetetlen olcsón beszerezhesse

A Gházi Ankarába készül

Gáspár Antal rajza A Reggel számára.

Négy utassal fölborított egy szürke taxit vasárnap este egy Nash-kocsi, melynek urvezetőjét letartóztatta a rendőrség

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap ismét súlyos autókatasztrófa történt a fővárosban. Este 8 óra tájban a Kossuth Lajos-téren

egy nagy szürke taxit derekban kapott egy Nash-kocsi,

amely az Alkotmány-utéből robogott elő. A magánautó teljesen fölfordította a taxit, hátsó kullóit, sárhányóját, karosszériáját összetörte, a taxi tetője is összegöngyölödött, ülésai kibuktak és négy utasa véresen terült el a földön. A Nash-kocsi mintegy 30 méternyire esuzzott tovább az összeütközés után. A sebesültekhez azonnal kihívták a mentőket.

A négy sebesült utas közül Hradevecz Rudolf 30 éves posta- és távirádszerelő állapota életveszélyes,

a mentők agygrázkódással szállították a Vöröskereszt-kórházba. A többieket, Gerkay Erzsébet iparművész-növendéket, aki a homlokán

sebesült meg súlyosan, továbbá egy fiatalasszonyt, Schuch Ferencnéét és édesanyját a mentők közeli kórházában kötözték be. A taxi sofőrjének oszdatlasképpen semmi baja sem történt, pedig az összeütközésnél még a volán kereké is levált.

A rendőri bizottság a helyszínen megállapította, hogy a Bp. 16-506. számú szürke taxit Bálint Ferenc sofőr vezette s hogy a Bp. 29-614. számú vadonatúj Nash-kocsi Molnár Gyula Rákóczi-utai női ruhaárubázulajdonos autója, amelyet Molnár fia, a 26 éves Molnár László vezetett, aki egyedül ült a kocsiában. Ugy a sofőr, mint Molnár László azzal védekeztek, hogy szabályosan hajtották. Mindkettőjüket előállították a főkapitányságra, ahol

Molnár Lászlót letartóztatták.

mert a rendőrség úgy találta, hogy őt mindenestre felelősség terheli a katasztrófáért.

Hirtelen elbocsátották a diplomáciai szolgálatból a budapesti spanyol követség fiatal ügyvivőjét

Szerelemi regény és hivatali szabálytalanságok az elbocsátás hátterében

(A Reggel tudósítójától.) Budapest társadalmi életének szenzációja van:

a budapesti spanyol követség fiatal ügyvivője E-n J-s M—a eisőosztályú követségi titkár két héttel ezelőtt hírtelen elhagyta Budapestet és nem is fog többé állomáshelyére visszatérni, miután a spanyol kormány a diplomáciai szolgálatból elbocsátotta.

A fiatal követségi titkár, aki rendkívül jó megjelenésű, karsu, fekete fiatal ember volt, Barcelonából származik és rátermettsége, valamint kitűnő összeköttetési folytán csínált karriert:

32 éves korában már ügyvivője volt a budapesti spanyol követségnek.

A kitűnő modoru fiatal diplomatát a budapesti társaságokban nagy szimpátiával fogadták és a karsu, fekete fiatal ember, aki kitűnő táncos is volt, csakhamar kedvence lett azoknak a társaságoknak, amelyekben a külföldi diplomaták szívesen látta hagyomány. Gyakran megfordult a Park Clubban, szívesen látott vendége volt a mágnásnegyed padláinak és gyakran vett részt nagy vidéki vadászaton, amelyeken a magyar politikai és társadalmi közelet legismertebb nevei vettek részt. A fiatal diplomata karrierje mintegy hat hónappal ezelőtt torpant meg, amikor meg-

ismerkedett egy ismert budapesti szépséggel, egy nyugalmazott alezredes föltűnő szép-

ségü leányával, egy olasz katonai attasé különváltan élő feleségével. A fiatal követségi titkár az első pillantásra haldalos szerelmre gyulladt az arisztokratikus szépségű, karsu, graciózus, hamvasszőke hölgy iránt, akinek első perctől kezdve elválaszthatatlan kísérője lett. A követségen nem nézték túlságosan jó szemmel, hogy a követség nagy karrier előtt álló szimpátiikus fiatal ügyvivője talán hivatali kötelességeinek, sőt társadalmi előmenetelének rovására is föltűnő módon tesz bizonyoságot az ismert budapesti szépség iránt érzett mély vonzalmáról és éppen ezért a budapesti spanyol követség vezetője nem is szívesen adott távozási engedélyt helyettesének, amikor néhány héttel ezelőtt bejelentette, hogy Brioniba szándékozik utazni, ahol az olasz diplomata elvált felesége közudomás szerint azidőben tartózkodott. A követségi titkár azonban elutazott és távollétében történt, hogy

egy hivatali vizsgálat alkalmával olyan természetű szabálytalanságokat állapítottak meg abban a hatáskörben és ügykezelésben, amelyet a fiatal diplomata betöltött, amelyek fölfedezése lehetett volna a fiatal diplomatának a követségi szolgálatban való megtartását.

A spanyol kormány erreyonatköző elhatározását a követségi titkár már át is vette és annak átvétele után anélkül, hogy budapesti ismerőseitől és barátaitól elbucszott volna, hírtelen elutazott Budapestről Barcelonában lakó rokonaihoz. A pesti társaságokban általában nagy részvétellel és rokonsággal beszélnek a rendkívül megnyerő modoru, tehetséges fiatal spanyol diplomatáról, aki Budapesten csak barátokat szerzett magának...

Két gyilkosság miatt jelentette föl magát egy budapesti fiatalember, az áldozatokról azonban semmit sem tud a rendőrség

(A Reggel tudósítójától.) Rejtélyes kettős gyilkosság ügyében indított nyomozást vasárnap a budapesti rendőrség.

A tettes már a főkapitányságon van, az áldozatokról azonban senki sem tud semmit.

A szokatlan ügy szereplője egy Kéri László nevű budapesti fiatal ember, aki az utóbbi időben bűneszelekmények miatt, Kéri néhány nappal ezelőtt jelentkezett a vizsgálóbírónál és előadta, hogy letkísmerlett

két gyilkosság terheli, amelyekkel Budapesten követett el.

Részletes vallomása után Kéri Budapestre hozták, hogy itt tisztázzák a két gyilkosság ügyét. A főkapitányságon Kéri elmondotta, hogy tíz évvel ezelőtt kereskedőinas volt Budapesten Stampfer Zsigmond Krisztina-körút 101. szám alatti fűszerkereskedőnél. Volt egy leányismerőse, aki miatt lopott, amire kitették az ízeletből. Később, 1926 tavaszán, a leány két rokonával, Hirsch Gyulával és Józseffel, akik szintén munkanélküliek voltak, egy napon kimentek a Kis-Svábhegyre. A fiatalabb Hirsch Józseffel, aki akkor 15 éves volt, itt összevesztett és

a fiút úgy meglökte, hogy belezuhant egy mély bányába, ahol szörnyethalt.

Hogy a fiu meghalt, ezt később tudta meg Hirsch Gyulától, aki azt mondta neki, hogy öccsét eltemette a bányában s így az, esetről

A szép Pixavon-haj

elérhető most

Pixavon-shampommal is

Fényt és laza teltséget ad a hajnak.

A Pixavon-shampoon teljesen mentes a szódától.

Egy csomag 2 mosásra elég és ára csak 36 fillér.

senki sem tud. **Hirsch Gyula** ettől kezdve **állandóan zsarolta**, kényszerítette, hogy lopjon számára, kitanította a zsebmetszésre is és minden zsákmányt át kellett adni neki. Végül tettenérték; kétévi fogházat kapott. A nyáron, július 20-án szabadult ki a fogházból s már aznap az **Oktogonon** véletlenül találkozott **ármánykával, Hirsch Gyulával**. Nem tudott szabadulni tőle. Augustus 4-én vagy 5-én az összekötőhid felé mentek, Hirsch Gyula ismét követelődzött s ekkor úgy összeverekedtek, hogy

megfojtotta zsarolóját és holttestét a Dunába dobta.
Mintán a rendőrorvos Kérit épelméjűnek találta, a **rendőrség vasárnap ebben az ügyben**

Tardieu vasárnapi nagy beszédében bejelentette: mit tesz a francia kormány a mezőgazdaság megmentésére

„A német választások ellenére Franciaország hidegvérrel néz a jövő elé”

Páris, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Tardieu francia miniszterelnök vasárnap Alençonban, egy normandiai agrárünnepség keretében figyelmet érdemlő beszédet mondott, amelyben behatóan foglalkozott az európa-szerte dúló agrárkrízissel.

— A közép-európai földművelő országok szinaján és varsói konferenciáit — úgy mond — Franciaország nagy figyelemmel kísérte. A francia kormány elhatározott szándéka megakadályozni a tőzsejtéket és a spekuláció áralkító befolyásait, amelyek miatt az idén például Franciaországban a buzaár méter-mázsánként 150 frankról lement

Tardieu

105-re, majd hirtelen 170-re szökött föl. A spekulánsok meggazdagodtak, a termelők pedig elvesztették pénzüket.

A francia földműves olyan tényező az országnak és vagyonossága olyan erőforrás és stabilizáló erő, hogy erre elsősorban vigyázni kell.

Eppen ezért a bankok, valamint a kormány saját anyagi erejének segítségével gondoskodni fog a megszorult földművelők számára kamatmentes kölcsönökről, bő segélyforrásokról, jobb munkagépekről és mindennekfőtt nagy állami közraktárakról.

Tardieu egy országos árszabályozó tanács szervezését ígerte be, amely eljéte vegye az élet megráglulásának és a termelők érdekei csorbitásának.

Külpolitikai tekintetben Franciaország békés szándékait hangsúlyozta. A német választások ellenére is Franciaország hidegvérrel néz a jövő elé, amelyet szívós türelemmel készít elő a biztonság, döntőbíró és lefegyverzés jegyében, ügyelve, hogy e hármass program sorrendjében semmi változás ne történhessen.

Meskó Zoltán és Petrovácz Gyula nevében kért könyöradományokat egy szélhámós

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányság vasárnap a budapesti büntetőtörvényszék megkeresésére nyomozást indított **Petró (Bíró) Imre** elfogatása iránt. A kétnévi szélhámós az adventisták missziótársulatának titkára, **Jenik Gyula** előtt

telefonon **Meskó Zoltán** országgyűlési képviselőnek adta ki magát

és utkölséget kért egy szerencsétlen **süketnéma adventista fiatal ember** számára. A titkár följárlotta a segítséget, amire pár perc múlva **Petró barátja, Mersch Béla** jelent meg, aki süketnémának tetette magát és átvélt 25 pengő „utkölséget”. **Petró** erre egymásután hívta föl a különböző hitfelekezeti papjait és mindenütt ugyanezt a mesét adta elő, annyi változással, hogy a **süketnémát hol mint reformátust, hol mint katolikus szerepeltette**. Ilyen módon kisebb-nagyobb összeggel megkárosították az azóta elhunyt vitéz **Kende-Kirchknopf Gusztáv** evangélikus lelkész, pater **Benda Szaniszló, Molnár László, Zélinger Vilmos** dr. plébánosokat, a Szent Család római katolikus egyházközséget, a Koháry-utcai unitárius egyházat és **Halász Miklós** református lelkészét. A két szélhámós végül **Vargha Géza** peszszent-lőrinci református lelkészhez fordult. **Vargha** azonban **gyanusnak találta a süketnémát és átadta egy rendőrnek**. **Mersch Bélát** akkor le is tartóztatták, **Petró** pedig

most már **Petrovácz Gyula** országgyűlési képviselő nevében telefonálgatott

és saját maga jelent meg, mint segélyre szoruló süketnéma. Amikor nesztét vette, hogy a rendőrség már tud szélhámóságairól, elsőköltt Budapestről. Most pedig a törvényszék elrendelte országos körözését.

Bethlen szerda helyett csak a hét végére érkeznek vissza a fővárosba

Az agrárblokk csütörtöki ülésén még nem nyilatkozik a gazdáképviselők kívánságairól

(A Reggel tudósítójától.) A kormánypárti agrárblokk legközelebbi ülését csütörtökre hívták össze abban a reményben, hogy **Bethlen** miniszterelnök szerdán visszaérkezik a fővárosba, még aznap rendkívüli minisztertanácsot tart, az **agrárblokk csütörtöki ülésén pedig már részletesen beszámol, hogy a kormány mily állásponton helyezkedik a blokk gazdasági kívánságaival szemben**. Az agrárblokk vezetőinek ez a terve **vasárnap fölborult**, mivel beavatott helyen kijelentették, hogy

a miniszterelnök szerda helyett csak a hét végéfelé érkezik vissza Budapestre,

sommiestre sem lesz tehát abban a helyzetben, hogy az agrárblokk csütörtöki értekezletén gazdasági programot adjon. A kormánypárt vezetésége vasárnap azzal vigasztalta meg az agrárblokk tagjait, hogy a blokk legutóbbi ülésén **tíz szónok amugysem jutott szóhoz, a csütörtöki értekezleten tehát zavartalanul folytathatják a vitát, újabb gazdasági kívánságokat formulázhatnak és mire a har-**

madik vagy negyedik agrárblokkülésre kerül a sor, addigra a miniszterelnök és a gazdasági miniszterek is módot találnak arra, hogy megtegyék észrevételeiket.

Lis pesti notest

1. **Akosfalvi Szilágyi Lajos** huszárfohadnagy és felesége, **Sztranyavszky Ilonka** násztra **Tiroba** utaztak. Az esküvőt a **legszűkebb családi körben tartották meg**. **Sztranyavszky** államtitkár leányának tanúja **Sztranyavszky-Madich Imre**, a vőlegény tanúja **akosfalvi Szilágyi László** volt. A polgári esküvőt a VI. kerületi előljáróság, az egyházi esküvőt a **Vilma királynő-uti református templomban tartották meg**. Az ifjú párt dr. **Szabó Imre**, a református templom parókusa adta össze és a **szertartást villásreggeli követte a kormánypárt Eszterházy-utcai klubjában**.

2. **Megoperálták Pataky Kálmánt**, a bécsi operaház magyar tenoristáját. **Pataky** egy **rosszindulatú furunkulust kapott a bal belső szemhéjára**, amelyet **Lauber** bécsi orvostanár vágott föl. **Pataky** már **jobban van**.

3. **Folytatódnak a radványi vadászatok**, amelyekben **nagy sikere volt a miniszterelnöknek**. **Gróf Bethlen Istvánnak** sikerült ugyanis a radványi sötét erdőben egy „**izennégyes**” **szarvast elejtenie...**

4. **Zilahy Lajos** október 12-én utazik el Budapestről **Hollywoodba**, ahol hat hónapig a **Paramount-filmgyár** vendége lesz. — **Semmi** határozott programom nincs — mondja **Zilahy** a notesznek — **fogalmam sincs arról, hogy mi adódik ott és mit fogok csinálni...**

5. **Reiter László**, a Magyar Könyvművészek Társágának alelnöke, a monzai nemzetközi kiállításon bemutatott **könyvillusztrációiért a nagy olasz általmi aranyérmét kapta**. A kiüntetés jelentőségét emeli, hogy a mainzi **Gutenberg-múzeum**, amely a **világ legjobb illusztrációit gyűjti**, **Reiter László** munkáit is megvásárolta **gyűjteménye számára**. **Thirac** francia műtörténész könyvében **Reiternek külön fejezetet szentel** és **tíz színes reprodukciót közöl tőle**.

6. **Párisból** telefonálják a notesznek: **A Champs Elyseesen** már **lángolnak a Dolly Jancsi** októberben megnyitott új divatüzletének **írásai transzparensei**. Az üzlet címtábláján ez a két szó: **Dolly Jenny**. (Két kis adoptált magyar gyermeknek egyébként **Dolly Jancsi** egyik nagy tisztelete, **Selfridge**, a londoni áruházkirály fejéenként **500-500.000**, összesen **egy millió frankot** deponált az egyik nagy londoni bankházban.)

7. **Részlet egy ismert, fiatal magyar mágna**s londoni divatszálítójának legutóbbi számlájából:
Kutyakabát szivarcsobbal ——— 4 font
Arany harisnyatarató címerrel ——— 12 font.

8. **Törökország egészségügyi minisztere, Refik** bej meghívta dr. **Johan Bélát**, az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatóját **Ankarába**, hogy az ott létesítendő közegészségügyi iskola terveit és programját kidolgozza. **Johan** professor, aki **néhány tett eleget a bolgár kormány egy hasonló meghívásának, a napokban indul**.

9. **Festetics György** gróf, **Tasziló herceg fia**, egy **budai szanatóriumban fekszik beteg**. **Festetics** gróf a ballábán infekciót kapott, de **már jobban van**.

10. **Erdőhegyi Lajos** szabólesi főispán, aki a parlamentnek két ciklusán át is tagja volt s aki **(legkisebbi termelői főispánja Magyarországnak)** pártállása dacára **is egyike volt a parlament legközkedveltebb és legnépszerűbb tanjainak**, **eljegyezte Biedkey Juditot**, — **tápiószelci főjegyző és földbirtokos leányát...**

(e.z.)

Ritka alkalom csak rövid ideig
Elsőrangú nyulszőrkalapok olcsó, leszállított egységárban **P 18.—**
Vértess és Sebestyén
Muzem-körut 15. szám

GE-VI harisnya
Agfa-Travis Drágább van, de jobb nincs
B. Kádár Klára ill. kép. okl. hegedűtanár magánórát és eszpartantást vállal. Jelentkezni lehet: telefonon 196-48 és személyesen VI. Király-utca 96. I. 5.
Rózsafaalanyt darabonként 10 filléért három napon belül szállítok. **Tverdota István, Monok** (Zemplén megye)

Vasárnap letartóztatták D'Ellia Zsigmondot aki autójával három embert ütött el szombaton a Horthy Miklós-uton

(A Reggel tudósítójától.) A főkapitányság sérülési osztálya vasárnap délelőtt gondatlan-ságból okozott súlyos testisértes miatt

előzetes letartóztatásba helyezte D'Ellia Zsigmond líkórkereskedőt.

D'Ellia szombaton délelőtt a Horthy Miklós-ut 9. számú ház előtt kurbizta autóját, amely ekközben vezetők nélkül felszaladt a járdára és ott elütötte Vida Vilmosné, Rádócsi Vilmos

ügyvédet és az ügyvéd László nevű fiát. A három sérült közül Vida Vilmosné sebesült meg a legsúlyosabban; a Bakay-klinikán

csak vasárnap tért magához.

D'Elliat, akit előállították a főkapitányságra, vasárnap délelőtt hallgatták ki, azonban nem tudta magyarázatát adni annak, hogy a szerencsétlenség miképpen történhetett. Kihallgatása után letartóztatták.

„Itt minden panasz két bajt sir: nincs kereset és sok a közteher!”

— mondta Fábrián Béla a nemzeti demokrata párt vasárnapi ferencvárosi nagygyűlésén

Pakots József: „Itt nemcsak mezőgazdasági, hanem nemzet-válság van“

(A Reggel tudósítójától.) A fővárosi törvényhatósági választás frontjára

vasárnap állott ki a nemzeti demokrata párt,

amely impozáns kereskedő- és iparosgyűlést rendezett a Ferencvárosban, a Lónyay-nagy-könyvtárban. A zsúfolt teremben dr. Balla Ernő nyitotta meg a szónoklatok sorát. A polgárság válságba került — mondotta —, ijesz-tően szaporodnak a csődök, kénszeregyezsé-gek, öngyilkosságok, a kenyértelenség és keresetnélküliség nő. A polgárságnak eszmé-letre kell térnie! Tarr Béla, Molnár Miklós, Weinberger Mózes és Luczkó Sándor kemény gazdasági bírálata után

Fábrián Béla

következett, akit nagy óvációkkal fogadtak.

— Mintha elvágták volna a zsilipeket — kezdte beszédét Fábrián —, a visszatartott panaszok árja ugy-szakad rá a magyar életre. És minden panasz két bajt sir: nincs kereset és sok a közteher! Nincs ke-reset, mert

évtizedek óta itt a városi politika és az állami politika csak vett, vett és vett, esztendő óta csak bedugaszolták a kereseti forrásokat, ahe-lyett, hogy újakat nyitottak volna.

A községek a terhek fokozásában az államnak méltó versenytársai. Vannak olyan községek ebben az országban, amelyeknek kiadásai ugyanazon lélek-szám mellett a békébeli négyharmadosára emelked-tek, természetesen háromszorosa emelkedett a tiszt-viselői létszámuk is.

Az államhatalom, amely állandóan százmilliópen-gős fölösleggel dolgozott, amikor az állampol-gárok kasszájában már hiányok mutatkoztak, csak a máának éit és nem főződött sem a maga, sem a polgárai jövőjével!

Mialatt az ország népe egyre szegényedett, azt kei-lett tapasztalunk, hogy azok, akik a barát-koma-társasághoz tartoztak, azoknak számára 130.000 pengős jövedelem is termelt a közkasszában, mint Folkus-

háznak és 100.000 pengő, mint Tasnády-Szűtsnek. És meg kell állapítanunk, hogy hiába zúdult föl a nem-zeti közfölbőrödés vihára, Folkusházy fizetésűge még ma sincs véglegesen elintézve. Ez a vihar sem volt elég, mert hallom, hogy a BESZKART-nál még mindig cseréket és cseréket tartalékolnak a bizottsági tag igazgatósági tag urak tantárművel, hogy ezeket majd a bizottsági tagság lejárta után fizethessék ki. És hiábavaló volt a nemzeti fölbőrödés azok miatt a főtisztviselői miatt, akik ebben az országban két kasszából huznak egyezzerre fizetést, mialatt má-soknak egyszer sem jut —

a két- és sokkenyerecek továbbra is vígan eszik el a kenyértelenekek egyetlen kenyérét.

Megemlítem a paradicsomi magyar élet boldog-ságforrásai között a Társadalombiztosítót is, amely ebben az országban

ugy biztosítja a társadalmat, hogy a magyar ipa-roszótályt zálogolja, transzferálja és végrehajlja és amely évenként nem kevesebb, mint százmillió pengőt szed ki ebből a gazdag társadalomból.

És rá kell térni a kurzus Szerencsés Jánosaira, a dugsegélyesekre.

A napokban nálam járt a tisztviselőnek egy küldöttsége és közölte velem, hogy ismét dug-segélyeket készünek osztani.

Megint 750.000 pengő dugsegély kerül terítékre,

természetesen csak a tisztviselőnek kiválasztott, felsőbbrendű kategóriájára javára. Minderre nekünk csak egy mondanivaló van: folytatólag fogjuk azt a politikát, amit eddig csináltunk. Nem ígéretünk. Emlékezzetek, ha bajban voltatok, ha fájt, kik állottak ki a pesti polgárré! Nem, amikor nekünk volt szük-ségünk rájuk, hanem amikor nektek volt szükség-tek rájuk. És kik voltak azok, akik minden ilyen esetben lapítottak, vagy a kezüket mosdák. Aljatosk úgy mel-letk most, mint ahogyan mi mellettetek állottunk bajaitokban.

Percekig éljenzték Fábrián Bélát beszéde után, majd

Pakots József,

a kerület országgyűlési képviselője szólalt föl:

— A Ferencváros — mondotta — tett hitet és tanu-bizonyoságot először 1920-ban a demokrácia mellett. Először szavazott a gyűlésesség politikájával szemben a szeretet politikájára. Nem volt gyerekláték akkor a pokolgépesség ellen hirdetni a szeretet poli-tikáját. Végös célunk ma is változatlan. Egy rend-szert kell megdöntünk, hogy a hatalom birtokába juttassunk egy milliós polgárságot. Hát ki legyen itt az ur, ha nem a munka, a becsület, a tisztesség? Magyar miniszterelnök tenné meg ma e világban, hogy ilyen viszonyok között hónapokra magárahagyja az országot.

— Az ország meg fogja mutatni, hogy a megadott példát követve, hamarosan magára fogja hagyni ezt a miniszterelnököt.

— Hát kiskoru ez a nemzet, hogy így tehessen ját-szani vele? Az abszolutizmusnak tipikus jelenségei élnék előttünk.

Kis, pozíciókra éhes politikai klikk áll szemben kenyére éhezők millióival.

Itt állunk a zord tél ezer gondja előtt és közben szavakkal folyik játék. Itt nemcsak mezőgazdasági, hanem nemzetválság van!

Az ország organizmusában levő betegség diagnó-zisa az a rendszer, amely nem a népakaraton épült föl.

Budapest szerepe oly fontos ebben az országban, hogy a főváros polgárságának a győzelme Magyar-ország megváltását jelentheti a demokrácia számára. A nagy európai válságban a polgárság élethalál-barcot vív a maga érdekében. Nem lehet, hogy a kommunista vagy a horogkeresztjes jelszavak legye-nek urrá egy dolgozó nemzetet.

Budapest már megszenvedte a szélsőségeket, már átélte a katasztrófák sorozatát, nem ismerhet jón-ak más célt, mint azt, amely a polgári munka megővására és fejlesztésére épül föl.

Háborút üzenünk a demagógiának és a jelszavak-nak. Az ősi magyar demokráciának a nagy szám-úzótt, Kossuth Lajos szerzett nevet a világ előtt. Most ennek a számúzótt magyar nemzetnek kell diadalra jutnia a demokrácia igazságát a világ szemében. Magyarazzák, hirdessék: a politika most nem játék, hanem kenyér!

A lelkes nagygyűlés Balla Ernő zárószavai-val ért véget.

Keszthelyen fürdés közben gáz-mérgezést kapott és meghalt három kis gimnazista

Keszthely, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délután Keszthelyen tragikus szerencsétlenség történt, amelynek a premontrei reál-gimnázium három kislánya — mindhárom egyetlen gyermek — esett áldozatul. A három szerencsétlenül járt gyermek: Stauber Zoltán, a villanytelep főmérnökének fia, Javorik Sándor, a szilsárkányi körorvos fia, III. gimnazis-ták és Ferencsik Andor II. gimnazista, dr. Pe-renesik János nyugalmazott gimnáziumi igaz-gató fia. A három diák a villanygyőr mellett lévő viztartályban fürdött, amelyet állandóan fürdésre szoktak használni. A viztartályt alatt vonul végig a gázvezeték. Amikor délután 1/2 órákor a nagy gépet bekapcsolták,

a fejlődő gáz, valószínűleg esőrepedés kö-vetkeztében fűlszivárgott a tartályba és mindhárom diákot megölte.

Öt perccel előbb még a főmérnök felesége meg-nezte a fürdő fuakat, nem sokkal később pedig Stauber Richárd főmérnök ment ki a gyerme-kekhez és valamennyiüket holtan találta.

A magyar fürdők

jelentőségét tudományos szempontból meg-világító, hatalmas uttóró munka dr. Simicska Gábornak most megjelent könyve: „A belső betegségek fizikális terápiája.“ A kiváló szerzőt, aki a Szent Gellért-fürdő fizikális osztá-lyának vezetője, műve megírására főleg a magyar fürdők és gyógyforrások — e nagy nemzeti értékek — mostoha, szívár helyzete készítette. Sokat hallunk fürdőink föllendíté-sét előző különböző tervekről — írja — ame-lyek egyrésznének idealizmusához szó nem fér és olyanokról, amelyeknek önző anyagi céljait a köpönyegül használt különböző jelszavak sem bírják eltakarni. De ezek egyike sem érinti a kérdés lényegét...

Miért?

Mert a lényeg: hogy minél több beteg meg-gyógyuljon. Ez a magyar fürdők legjobb propagandája! És mi a sikeres gyógyítás tika? Az, hogy orvosaink jártasak legyenek a fizikális terápiában. Ezt a célt szolgálja dr. Simicska Gábor impozáns tudással megirt műve, amely arra tanít: milyen betegségeket és hogyan gyógyítanak a fürdők, az ásvány-vizek, a rádium, a fény, az éghajlat, a mecha-nikus erő és a villamosság. Az 500 oldalas kitűnő könyv több mint 200 ábrával és táblá-zattal Mai Henrik és Fia cég (Museum-körut 35) kiadásában jelent meg.

Minden második sorsjegy nyer!

XXV.-ik M. Kir. Osztálysorsjáték

Jutalom és nyeremények

300.000	50.000	Összesen 42.000 nyeremény, köztől 8 millió pengő készpénz
200.000	40.000	
100.000	30.000	8 millió pengő készpénz
	25.000	
	20.000	

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben egy fél-millió pengő készpénz

Húzás okt. 17

A sorsjegyek hivatalos ára az összes főárusítóknál:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 pengő	12 pengő	6 pengő	3 pengő

Bogdánffy ellen csalás, Gerlóczy ellen csalás és hűtlen kezelés miatt kéri az ügyészség a vizsgálat elrendelését a lágymányosi rendőrlakótelep ügyében

(A Reggel tudósítójától.) A belügyi építkezések hiányának referens ügyésze, vitéz Szécsi István vasárnap készült el újabb vizsgálati indítványával. A referens ügyész ebben az indítványában

Gerlóczy Gedeon és Bogdánffy Géza műépítések ellen kéri a vizsgálat elrendelését.

A két műépítész neve már sokszor szerepelt a belügyi építkezési panamával kapcsolatban; néhány héttel ezelőtt több napon át tartott kihallgatásuk az ügyészségen, végül is azonban úgy látszott, hogy sikerült magukat tisztáznók. Ennek most ellene szól a vizsgálati indítvány. A lágymányosi rendőrlakótelep építése ügyében ugyanis az ügyészség tovább folytatta a nyomozást. Ebben az ügyben tartóztatták le Czillér Antal építési vállalkozót és ebben voltak érdekelve Gerlóczy és Bogdánffy is. A

lakótelep építését a versenytárgyalás eredménye alapján Czillér kapta meg, de a szerződést átruházta Bogdánffyra. Gerlóczy pedig, aki korábban társa volt Bogdánffynak és aki a lakótelep terveit készítette, megbízást kapott a minisztérium részéről, hogy az építkezést ellenőrizze. Az építkezésnél, a nyomozás szerint, silányabb anyagokat használtak, mint amilyenek a szerződésben ki voltak kötve; ezt vallották a tanúk is, akiket kihallgattak. Így történt, hogy a nyomozás eredménye alapján a vasárnap elkészült vizsgálati indítványban az ügyészség

Bogdánffy ellen csalás, Gerlóczy ellen pedig a csaláson kívül hűtlen kezelés miatt is kéri a vizsgálat elrendelését.

A vizsgálati indítvány rövidesen dr. Lengyel Ernő vizsgálóbíróhoz kerül.

Csak bententes követhette el a postatakarék- pénztári huszezerpengős csekkcsalást a rendőrség vasárnapi megállapítása szerint

(A Reggel tudósítójától.) A postatakaréknál két nappal ezelőtt történt 20 ezer pengős csekkcsalás ügyében

vasárnap meglepő fordulathoz érkezett a nyomozás.

A csekkel, amint ismeretes, egy iparvállalat alkalmazottja nyújtotta be s amidőn a kifizetésre hiába várt, kiderült, hogy az összeget valaki más már fölvette. A házivizsgálat megállapította, hogy a csekkről a hivatalos kezelés alatt valaki levette a ráragasztott számot és egy

másik számmal cserélte ki, amellyel aztán illetéktelen személy vette föl a pénzt. A rendőri nyomozás ezek után vasárnap arra a megállapításra jutott, hogy

a tettes okvetlenül olyan valaki, aki a hivatalban bententes.

A csekk kezelés közben csöpostán megy a különböző részortokba, idegen tehát sehol sem juthatott hozzá. Vasárnap sikerült arra is rájönni, hogy a 20 ezer pengős csekkel egyidőben egy fődötlen csekket is benyújtottak, amely ugyanazon a hivatalos úton haladt végig és

A MI JÁRDASZIGETÜNKRŐL

Uj rend a közlekedésben

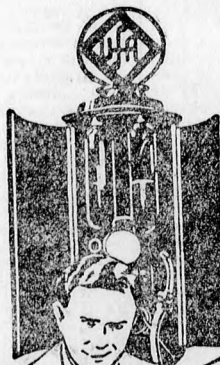
Gáspár Antal rajza A Reggel számára.

A gyalogosok a kocsiuton, az autók a járdán közlekednek

közben ennek a fődötlen csekknek a számát cserélték ki a 20 ezer pengős csekk számával.

A fődötlen csekk Schmiedt János nevére van kiállítva és 87 pengő 77 fillérről szól. A rendőrség fölhívja mindazokat, akik tudnak valamit a Schmiedt-féle csekkéről, hogy jelentkezzenek a főkapitányság II. emeletén a 143. sz. helyiségben. A nyomozás terhelő adatai alapján ebben az ügyben egyébként mára meglepő intézkedések várhatók.

LILIAN
HARVEY
OSCAR
KARLWEISS

WILLY
FRITSCH
OLGA
CSEHOVA
HEINZ
RÜHMANN

MESE
A
BENZIN-
KUTRÓL

Uránia Színház - Csütörtök Október 2

A táppénz fölemelését nem szavazta meg a Társadalombiztosító vasárnapi közgyűlése

Papp Géza államtitkár bejelentette, hogy nem szállítják le a késedelmi kamatokat

„Nem lehet a munkások egészsége árán szanálni a Társadalombiztosítót!” — mondotta Peyer Károly

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap tartották az Országos Társadalombiztosító Intézet közgyűlését a Vigadó nagyeremében. Háromszáz delegátus jelenlétében nyitotta meg a közgyűlést

Huszár Károly,

aki kegyeletes szavakkal parentálta el Vass Józsefet, a Társadalombiztosító Intézet meg-alapítóját.

— Hétszáz ezer munkavállalónak és családtagjainak sorsáról csak akkor dönthet megnyugtatóan ez a közgyűlés — folytatta Huszár Károly —, ha a tanácskozás és a szavazás a szabadság jegyében folyik le.

Ennek az intézménynek kell ma Magyarországon bebizonyítania, hogy a magyar nép igent értet sorsának intézésére.

Zala Zsigmond napirendelőtti felszólalásában a Társadalombiztosító Intézet építkezései-vel foglalkozott és tiltakozott az ellen, hogy az építkezés bankok közetítésével történjék. Ezután

Peyer Károly

kért engedélyt napirendelőtti felszólalására.

—Az utolsó pillanatban próbálom rábírnai a közgyűlést — mondotta —, hogy szálljon magába és határozza el a miniszteri rendelettel leszállított táppénzek fölemelését. A mai végsőlegesen szomorú időben kimondhatatlan bűn a táppénzleszállítással is fokozni a munkásság ekleseredését. Ha magánbiztosító intézet járna el ilyen erkölcsileg semmivel sem indokolható módon, a törvény teljes szigorával sújtandók lennének rá.

Nem lehet a munkások egészsége árán szanálni a Társadalombiztosítót!

Papp Géza államtitkár, az OTI vezérigazgatója, arról számolt be, hogy a betegségbiztosítási ágazatban az elhunyt évből 13,5 millió volt a deficit. A vezérigazgató beszámolóját a munkavállalók padsoraiból szenvedélyes közbeszólásokkal kísérik, úgy, hogy Huszár Károly szinte percenként osztogatja a rendutasításokat. Az ekleseredés még növekszik a terem-ben, mikor a vezérigazgató arról beszél, hogy

nem ok nélkül kifogásolják az adminisztráció túlméretezett voltát,

de jogi akadályai vannak annak, hogy olyan mértékben hajtsák végre a létszámcsokkentést, amint az kívánatos volna. Az ellenzéki közbeszólások csakhamar átharapóznak a baloldaltól a jobboldalra, a munkaadók soraiba, amikor Papp Géza kijelenti, hogy a késedelmi kamatokat nem lehet leszállítani, mert ez súlyos anyagi megpróbáltatás elé állítaná az intézetet.

A vezérigazgató után Zelinger Ede szólt föl, aki szerint a munkaadók 90%-a még a munkások hite-berét sem tudja megkeresni. Deutsch Jenő a baloldali helyeslése közben jelenti ki, hogy a zárószámadásért a közgyűlés tagjai semmiféle felelősséget sem vállalnak. Kende Tódor azt mondja, hogy a munkaadók sem vállalnak felelősséget a zárószámadásért, amely senkinek sem okozott örömet. A munkaadók azért ellenzik a szabad orvosnászást, mert óriási költségtöbblettel jár. Wiesner Sándor

arról kezd beszélni, hogy a Társadalombiztosító Intézet pórének vitelében munkásgyűlölő szellem nyilvánul meg. Leírhatatlan zűbányt azt indítványozza, hogy

a Társadalombiztosító Intézet ügyészeinek tilt-sák meg az ügyvédi magányakorlat folytatását.

Lippay István, Lillin József és Szabó József felszólalásai után Fűrész Lajos azt hangoztatja, hogy az iparosok legnagyobb része ma már ugyanolyan nyomorúságos helyzetben van, mint a munkások.

Szabó József után Chorin Ferenc szólt föl: — A munkaadók ma már mélyen átérzik a szo-

ciális törvényalkotás szükségességét, mert nagyon jól tudják, hogy a munka nyugalmának egyik eszköze a szociálpolitikai áldozatkészség. Ezt

az áldozatkészséget azonban csak akkor tudja elviseelni a gazdasági élet, ha a hozott áldozatok valóban a munkásságnak jutnak.

Peyer Károly tiltakozik az ellen, hogy a felelős vezetőségek kezét-lábát megkössek. Peyer beszédét állandóan eles szócáták szakítják félbe a szociáldemokraták és keresztény-szocialisták képviselői közt, végül az autonómia jogkiterjesztését célzó indítványt a közgyűlés elfogadta, ellene csak a keresztényszo-cialisták szavaztak. Ebben a túlfűtött hangulatban tér át a közgyűlés a napirend legutóbbi vitatott pontjára, a táppénz 60%-ról 75%-ra való visszaállításának tárgyalására. A szociálisták indítványát Gal Benő terjeszti elő, Fenyő Miksa követi a baloldal. Szabó József és Papp vezérigazgató felszólalásai után

a táppénzfölemelést nem szavazta meg a közgyűlés,

mert ehhez ugy a munkaadók, mint a munkavállalók szavazatainak kétharmadára lett volna szükség.

Bródy Sándor ismeretlen írása — Földi Mihályról

Érdekes, megható írás került most elő. Mindenfélé, talán veszendőnek szánt iratok közül. Az írás alatt egy név, amellyel magyar lap hasábjain hosszú évek óta már nem találkozunk: Bródy Sándor. Az ő karakterisztikusan gömbölyű, nehezen olvasható s ma már bizony sárguló betűi adnak önvallomásoknak is beillő, érdekes kritikát egy akkor éppen induló, ma már beárkézt, sokaktól olvasott íróról: Földi Mihályról.

E különös kritika története az volt, hogy Bródy elolvasta az akkor még szinte gyerek-emberszámbamenő Földi első nagy regényét, a „Szaharát”-t az annyira izgatta, hogy elsőnek akart írni a fiatal író könyvéről. De a kézirat nem készült el idejére; erre vall a kézirat külsejére ceruzával odairt pár sor:

Földi Mihálynak.
Kedves Kartársam,
lekéstem. Itt küldöm — ha nem tolokodás — em-léke. (Egyszer, sokára elbírja, ha kiadja. Akár nével.) Szigorú és talán igazságtalan a bíráló, de a legnagyobb mértékkel mértém.
Fogadja csudálatomat és üdvözlémet

hű kartársam
Bródy Sándor.

Ezután következik maga a cikk:

Szanatórium Szahara.

Egy szörnyű könyvet olvastam most, gyűlölet és tisztelettel éberszóló ezeroldalas új magyar regényt. Címe: „Szahara” és írója Földi Mihály. Mi ez? Ki ez? Nem könnyű tájékozódni, az bizonyos, hogy a könyv is, az írójá is súlyos, pedig az utóbbi mindössze huszonhat-éves, ugyiszólván most kezdte a dolgot. Meg kell állapítanom, hogy így, ilyen izgatóan, érdekesen és oesmányul brutálisan nem kezdte még új magyar prózáiról. Az egész kultúra-beszta illa ordít ki e manuntregényből, amelynek a címe éppugy lehetne Oriás-sanatórium. Noé bárkája: az özőnvíz, a halál elől menekülő ná-niákus emberek menekültek belé és hol a Bal-zac, majd meg a Dosztojevskij szeme villan ki az oldalak közül. Sőt Strindberg és egy esomó kisebb író tekintete is. Sőt magyar is: az el-hallgatott Bródy Sándor és a visszavonult Molnár Ferenc, főként mint az Andor írójá, szintén jelen vannak. De az utánzáson, sőt az

utánaézés ellenére: Földi Mihály mégis csak robusztus legény, hol nait, hol rosszhiszemű, olykor a jövő nagy íróját érzem, sőt látom meg benne. Vannak levelei a munkának, amelyek méltók a chef d'oeuvre-ekhez és azt gondolom, hogyha ez a Földi nem lesz világraszóló romancer, csak egyen mulhatik, hogy meg-bolondul. Mert mániákus, mint sokszáz alakja. De hátha ez a módszere: mindenkit bolondnak néz, de azért ő maga malk-józan. Hogy mind-ent fölragyít, elrésztelvez? Végre is ez modor lehet. Jorio lányának festőjéhez hasonlít még legjobban: négyyszeresen fölragyított ember-fenétől nem adja. A szem hibája ez, a senti-ment hibája, vagy mert festő és a mi írónk látás- és előadáselőfántiáziában szenved? Nem tudom meg. Meg kell állani, jól elmélyedni, mert Földi Mihályt nem lehet egykönnyen ke-resztüllélni. Majdnem baromian szomorú a könyve, kín olvasni, de ehhez joga van. Ha gyöngédsége, humora volna, bizonyára ő sze-retné a legjobban. De olyan, amilyen, végre is nem ő maga alkotja magát. De így is phenom-en. Jó volna megverni és jó: valami nagy és szép ajándékokt adni neki.

A tulzsuftolt, összevissza, mégis keményen és merészen konstruált prózában írt epopeia, — mert inkább ez, mint a görög mitológiából fej-lődött regény tartalma: ózdi bölcsélet és filo-zófiai érzékiség, ez a hatalmas vadállatokkal tulnépesített forró „Szahara”. Ózisa legfőlebb egy-két mesterségesen fabrikált. (Az asszony-ról aránytalanul kevesebbet tud, mint a férfi-ről.) Meséje jórészt természetudományi, s ő szerves-vegytani machinációk segítségével ki-gyózik tovább, amíg a végén a farkába harapó kígyó alakjában meredik meg. (Elég jó szim-bólum.) János és anyja, a fő figurák, amolyan vad és spekulatív felgübbürök. (A vidéki színé-szek „gübbürü”-nek hívták a keleti tépéncgőt.) A szerző maga is valami ilyes lehet, de szláv a kedvtelése és turáni a tévelygése. Ő mondja — egyszer találkoztam vele — két évig dolgo-zott a munkán. Ez utóbbi két év: husz század végül összerobbanása! És hogy meglátjuk ez a „Szahara” íráján és ez talán a legbecesebb az új regényben.

A „Nyugat” kiadása a könyv, amely inkább a Kelet terméke. Ajánlom, hogy elővigyázatosan fogadják kartársaink; lehetséges, hogy egy új irodalom kezdődik itt és nekünk mégis csak vizsgálunk kell, hogy az irodalomtörténet előtt ne kompromittáljuk magunkat. És becsület-nek kell lenniük, mert a nagyképességű Földi Mihály is az.

Bródy Sándor e föltűnést keltő cikkének most különös jelentőségét kölcsönöz az a kör-ülmény, hogy Földi Mihály regényeinek gyűjteményes sorozata jelent meg a Franklin-Tár-sulat kiadásában. A tizenkét kötet Földi re-gényírói oeuvrejét gyűjti egybe, a „Szahará”-tól és „Kedzódik újra minden”-ig. Szépen ivelő és már szinte beteljesedett írói pályá impozáns eredménye e tizenkét vaskos kötet, a mai ma-gyar regényírás reprezentáns értéke nyilatko-zik meg benne. Ez az írói pályá Bródy jóvendő-lésével indult meg s el kellett jutnia a kritika teljes elismeréséig, a közönség teljes szerete-téig.

LEHÁR-MUZSIKÁVAL

LAWRENCE TIBBETT

SÁSKOK ÉNEKE című SZÍNES HANGOSFILM OPERETT-BEN

RADIUS METRO FILMPALOTA

PREMIER KEDDEN

PERTRIX

VÉDŐJEGY

Százraelemek és telepek zseblámpa és anódelepek számára

Teljesítményük fölülmulhatatlan

Minden szaküzletben kaphatók

A Reggel parlamentje

Képviselők helyzetjelentései a vidékről

A Reggel parlamentjének első ülésén Tankovits János, Bessenjey Zénó, Lázár Miklós, Kenéz Béla, a második ülésen Marschall Ferenc, Horváth Mihály, Gadl Endre, Járossy Gábor festettek megrázó, hűsleges

képet a magyar vidék tragikus helyzetéről. A Reggel szerkesztőjének felszólítására hozták juttatott válaszokat beérkezésük sorrendjében közöljük. A mai, harmadik ülés első szónoka:

Csizmadia András, Orosháza Képviselője:

„Lassan haladunk a pusztulás örvényébe...”

Tisztelt Barátom! A falusi nép helyzete igen sok aggodalomra ad okot. Közudomásu, hogy az idei év összes ősi kalászos terményei, mint például a buza és a rozs közepes termést adtak, a tavaszikak, különösen a tengeri, alig adott valami termést és ennek ellenére

a termények ára oly alacsony, hogy a termelő a termelés költségeinek csak egy kis hányadát kapja meg.

Innen ered aztán, hogy a termelő munkát nem adhat a munkásnak, mert nem bírja fizetni, inkább igen fontos munkákat mellőz, ami nemcsak a gazdasága rovására megy, hanem általános és nemzeti károsodás is: a munkanélküliséget jelenti. Innen van, hogy kereskedelmi árut, valamint iparellékelt nem vásárolhat, nincs rá pénze. Így

a termelőosztály után a jobb sorsra érdemes munkások nyomorognak, a kereskedők és iparosok velük együtt mennek elég rohamosan tönkre,

a nemzeti vagyon pedig nappal-napra sorval és pusztul. A föld értéke leszáll, miután nincs rá kereslet, nincs, aki megvegye. Két-három évvel ezelőtt, amikor magasabb volt még a föld és a gabona ára, sok termelő kényszerült birtokára kölesönt fölvenni, nem számítva ilyen árzuhanásra. A bankok a birtok értékének 33%-a erejéig adtak kölcsönöket, de most, hogy a földárak leszálltak, ugyanezek a bankok nem látják kellőképpen biztosítva kihelyezett pénzeiket és így a kölcsönöket sorra fölmondják. Miután az illegálisan gazdasági viszonyok miatt az illető birtokosok fizetni nem tudnak, folyamatba teszik a végrehajtást.

Vevő nincs,

így a föld értéke folytonosan morzsolódik lefelé, az igazi, komoly és jó hazafik lába alól eszszik a talaj és pusztul vele együtt az iparos, a kereskedő, nyomorog a jobb sorsra érdemes munkás, lassan haladunk a pusztulás örvényébe... Hiába keressük a kivetető utat, nem találunk, mert nem ott keressük, ahol azt

meg lehet találni. A legnagyobb hibát látom abban, hogy az emberek önzők, és bármilyen jó hazafinak vallják magukat,

magas igényeikről és túlnagy fizetéseikről lemondani nem tudnak.

Még akkor sem, amikor pedig látva látják, hogy az emberek százezrei nyomorognak, hogy a falusi nép nemhogy több terhet nem bír el, de már a meglévő terheket is alig-alig tudja viselni. Szomorú következményei lehetnek annak, ha majd magasigényű és túlnagy fizetésű emberek

kényszer utján kell hogy lemondjanak magas fizetésükről!

Mindenki a takarékossgát hirdeti, de önmaga nem tud beleilleszkedni a változott körülményekbe. En őszintén bevallom, sohasem láttam ilyen szívfájdítóan szomorúnak a helyzetet, mint éppen most és

igen nehéz lélekkel gondolok a bekövetkező tételre.

Mi lesz az emberekkel? Nincs munka vidéken. A mostoha időjárás a földművelő munkások második aratását, a kukoricatörest elpusztította. Mindenütt meg kell indítani a munkát! Nemesak Pesten kell építeni, hanem a falvakban is, hogy az a falusi munkás a saját falujából, a maga családjától ne legyen kénytelen munka után idegenbe menni, hanem családja fészkehez közel találja meg a munkáját és a kenyérét. Ha visszagondolok azokra az időkre, amikor sokan, nagyon sokan irigyleték a kisgazdákat és a földművesek sorsát és a nagyvárosokban közszájon forgott az, hogy a parasztnak a feje és a párnája is pénzrel van megtömve, megletik a lelkem esordultig szomorúsággal. Akkor sem úgy volt, ahogy híresztelték, mégis más idők voltak azok. Akkor — emlékezzenek csak vissza! — jutott a kisiparosnak, jutott a munkásnak, jutott a kereskedőnek, most, sajnos, nincs senkinek! Tisztelő híved,

Csizmadia András

Petrovics György, Makó Képviselője:

„Háromezer dolgos, becsületes színmagyar család éhínségbejutásának megelőzéséről van szó... Kimondhatatlanul szomorú a képe az egész városnak...”

Kedves Miklós! Igénytelen képviselője egy nagy, nemes és jeles alföldi városnak, Makónak, amelyet országoserte, sőt egész Európában, mint a legkínzóbb hagyma hazáját ismernek, nem szólok most azokról a bajokról, amelyek éppen úgy sújtják kerületem népét, mint az ország többi részének a lakosságát.

Nem írok a kézművesipar munkanélküliségéről, a kisgazdák súlyos helyzetéről, amelyet katasztrofálisan sújtott az idei szárazság, hiszen

a Tisza-Maros szögében tavasztól nem esett az eső s nem termett kukorica, bab, burgonya s nincs takarmánya a jószágoknak.

Vérző szívvel hallgatom és érzem át mindnyájuk baját, de most a hagymakereszek panaszána akarok a szószóljára lenni és három ezer dolgos, okos, becsületes, színmagyar családnak a baja sir ki az irtásból. Micsoda derék nép ez, Miklós! A Te tollad tudna méltó módon írni ezekről. Egy évszázad nehéz munkájával — mert a hagymatermelésnél nincs fárasztóbb mezőgazdasági munka — okosságával, üzleti érzékével, tapasztalatával ez termelte ki a földkerekség legjobbját, legartósabb hagymáját. Tisztaerköltsű, értelmes, intelligens, hazáját szerető, hálás és ragaszkodó. Nehéz munkájával tisztességesen meg tudott élni.

Makóról soha nem vándorolt ki senki Amerikába,

még az ország más vidékére sem szerettek elmenni. Éltek elég jó módban, rendes és patyolatossá volt házuk tájéka, ruhájuk és gondtal nevelték és iskolázták gyermekeiket. És micsoda sors nehezült most rájuk! Ideirok egy pár számot. Egy métermésza vöröshagyma termelési költsége körülbelül 6 pengő, ennyibe van az a kertésznek. Eladta ezzel szemben a múlt évben átlag 2 pengőért, de

lelent az ára egész 60—80 fillérig és eladatlan volt körülbelül 1000 vagon,

amit ki kellett dobniok. Most 2—2½ pengő az ára, de csak keveset vásárolnak, Berlinben egy

mésza németországi hagyma ára 5 márka, egy másza makói hagymának a vasuti fuvarja és címja Berlinig 5½ márka. Háromezer család, akik csak hagymából éltek, meg ilyen viszonyok között neki a tételnek, de mert nekik nincs pénzük, nincs az iparnak munkája, nem ad el a kereskedő,

kimondhatatlanul szomorú a képe az egész városnak.

A főbaj a hazai és külföldi túltermelés. Azelőtt Makó és környéke termelte a hagymát, csak kismembek ¼—1 holdas haszonbères parcellákon, most elterjedt a termelés Békés- és Szolnokmegyében is és uradalmak 100—300 holdas tagban is termelnek hagymát. Persze, nem olyan jól és szépet, mint a makói kertész. Né-

DIVATREVÜ

hétfőtől, szeptember 29-től

folymatolag minden délután pontosan 4 órakor áruháznak Teaszalónjában (II. emelet)

új őszi és téli

női- és gyermekruhákat és kabátokat mutatunk be, 20 mannequin közreműködésével.

Blaha Lujza téri

kirakatainkat őszi és téli divatujdonságokkal

művésziesen dekoráltuk.

Kérjük, gondoskodjék idejében jegyekről (melyek 1 pengő árban a teljes uzsonna is befoglalattatik), minthogy naponta csak 300 látogatót tudunk elhelyezni

Jegyek áruháznak minden pénztáránál elővételben is kaphatók.

Corvin
ÁRUHÁZ BLAHA LUJZA TÉR 1-3

ÖN MÉG NEM TUDJA?
Nincs jobb, mint az eredeti

„UNIO”
AMERIKAI
rendszerű folytonégőkályha
mert pótolja a központi fűtést.
Egész lakását „egy” kályhával fűtheti. Nem kell kísérletezni. Kályhavadrásán előtt körösznek emberünk díjtalan látogatását.

Gyártja

OETL ANTAL Vasúttöde és Gőgyár Rt.

Központi eladás és mintaraktár:

Budapest VI, Andrassy-ut 9. Telefon: Automata 161-08

Névre és címre ügyeljünk!

Figyelem! Hasonló külsejű kályhák eset gyártmányok. Eredeti amerikai kályha nincsen forgalomban. Magyar ember csak magyar kályhát vásárolhat

Bizományi terak: Budapest: Kaplony J. égnél, V. Bátorhy-utca 3. Vidéken: Valamennyi nagyobb városban Fiókok külföldön: Wlen, Beograd, Lemberg, Temesvár

metországnak, amely egyik főpiaca volt a makói hagymának, ebben az esztendőben hatszor annyi vöröshagymát termelt, mint az előző években. Mik volnának a súlyos helyzet orvosszerei?

1. Bálitani az uradalmakon a hagymatermelést, kimondani azt, hogy

egy termelő hagymát legföljebb két hold földön termelhet.

2. Az Államvasuton a lehető legkedvezőbb tarifaszabályba sorozni a makói hagymát.

3. Exportprémiumot adni, amit már két éve kérnek a makóiak.

4. A mezőhegyesi ménesbirtokból méltányos haszonbérért 2000 hold földet kiadni a makói kertészeknek, hogy kisebb legyen a hagyma termelési költsége. Az ország megoszlása miatt ugyanis kisebbre szorult a makói hagyma termelési területe, lekapszolódtak a marosmentől torontái uradalmak, ahol jó hagymaföldet kaptak oleóbban a makói kertészek. Most — *et sem hiszik sokan* —

8—10 mm. buzát fizetnek kataszteri holdanként haszonbért a makói határban.

Egy nagy mezőhegyesi haszonbérlet *nivellálná a béréket* és sokkal olcsóbbá tenné a termelési költséget.

A napokban a városi képviselőtestület küldöttsége járt Prónay államtitkárnál elmondani

Hodossy Gedeon, Gyöngyös Képviselője:

„Panaszunk csak olyan, mint a cukorbetegé, aki azt panaszolja, hogy kelések támadtak a testén...“

Tisztelt Barátom! Megtisztelő leveledre, amelyben arra kérsz, hogy nagybecsű lapod számára kerülemnek főképp a munkásszónymokat érintő legegység problémáira világítsak rá, a következőkben válaszolhatok: Nagyon természetes, hogy képviselői kötelezettségéből kifolyóan a kérdést magam is behatóan tanulmányoztam és arra a meggyőződésre jutottam, hogy mindaddig, amíg főképp a mezőgazdasági termelés realitás értékesítésének, illetve a fogyasztás növekedésének és az exportálás fokozásának kérdéseire megoldást nem találunk,

sajnos, a vidéken is nagymérvben mutatózó munkanélküliség kérdése merlegelhetetlen problémaként fenn fog állni.

Szomorúan tapasztalom, hogy a falusi napszámok ma már nem küszöbökben és a falusi mezőgazdaságoknál keresik a munkalehetőségeket, de csőstül tudnak a fővárosba és itt szaporítják a munkanélküliek amugy is nagy számát abban a reményben, hogy szerencsével és protekcióval munkához és ezzel egyet jelentő kenyerkereséshez jutnak. Addig, amíg a gazda csak ráfizetéssel, vagy csak nagyon csekély haszonnal értékesítheti terményeit, kénytelen a munkabéreket a minimumra leszorítani. Így például a gyöngyösvédeki szőlősgazdaságokban, ahol a termelő gazda 20—30 fillérért kénytelen tudalni kitűnő minőségű boráin, nem lehet csodálni, hogy

a szőlőmunkások napjára átlag 2—2.50 pengő, amiért hajnalról napnyugtáig kénytelenek dolgozni.

Ezen a részletbajon a borfogyasztási adó eltörlésével, vagy legalább jelentős csökkentésével lehetne könnyíteni, ami nagyrészt börtörmő kerületnek egyik legfőbb kívánsága. De a mostani gabonaárak mellett hasonló kereseti lehetőség áll fenn az egyéb mezőgazdasági munkásoknál is. Minthogy pedig a napszámok

Fáy Zoltán ismert amerikai magyar szerkesztő ellen körözést és elfogatási parancsot adott ki a pittsburghi ügyész

Newyork, szeptember 19.

(A Reggel tudósítójától.) Fáy Zoltán amerikai magyar szerkesztő ellen, aki a kommunizmus bukása utáni években Budapesten is szerepelt,

elfogatási parancsot adott ki George F. Langfitt pittsburgi kerületi ügyész.

Az elfogatási parancsból kiderül, hogy Fáy,

e bajokat. Azt kérték tőle, hogy vegye át az állam a termelőktől — természetesen csak a makói kiskertészeket — a termelési költség megterítése ellenében a hagymát és értékesítse tavasszal a leheltség szerint. Tudják ék, hogy ez szokatlan és rendkívüli kérelem, de

rendkívüli az a helyzet is, amiben vannak.

Egy szociális, népjóléti intézkedésnek képzelik ék ezt, amely jobb, mint a munkanélküliség. Az államtitkár ur megígérte, hogy jóindulattal és alaposan foglalkozik a miniszterium a kérdéssel és akik ösmerik őt, azok jól tudják, hogy ezt meg is teszi. A segítség azonban égetően sürgős, hiszen egy páratlanul értékes és érdekes nép

éhségbejutásának a megelőzéséről

van szó. A hagymások tisztában vannak vele, hogy bajainak nem a kormány az oka, nem is okozja az közülik senki, de segítséget másnonnan, mint a kormánytól nem várhatnak. Hálásan köszönöm Neked, kedves Miklós, akinek vállára egy oly nehéz sorsú kerület gondoljai nehezednek, mint a Tied és aki oly sokat dolgozol és fáradozol a Hegyaljáról, hogy helyet adsz jószívvel a makói nép bajai ösmertetésének is. Szívvel köszönt igaz szeretettel:

dr. Petrovics György

csékély bérc nemhogy a családjának, de önmagának az eldobására is alig elegendő, termelés, hogy inkább a fővárosba igyekszik, ahol sikerül munkához jutnia, aránylag sokkal nagyobb munkabéretet lehet szert. S mert a falusi napszámosság igénytelen, a fővárosnál, oleóbban is szivesen dolgozik, leszorítja hándalával a munkabéreket, amit a munkáltatók örömmel ragadnak meg. Látható ebből, hogy

a munkálató és munkás, valamint a termelő és fogyasztó egyaránt olyan súlyos helyzetben vannak, hogy ahelyett, hogy egymást támogassanak, egyik a másik kárán igyekszik megélhetését biztosítani.

Ezen a circulus viciosuson nézetem szerint csak igen hathatós külső segítség változtatná. Beruházási kölcsönök fölvételét szintén csak ideiglenes segítségnek tartom, mint az orvos a kámförinjekezőt, de tekintve azt, hogy a rettenetesen rövidlábú békidiktató óta ez a nyavalya világlejességé vált, csak abban bízhatunk, hogy a helyzetet a békét diktáló hatalmakat is jobb belátásra s olyan gazdasági szerződések kötésére fogja kényszeríteni, amelyek a jogos igények kielégítésén és a kölcsön megértésén fognak alapulni. Hiába panaszodunk, mert panaszunk csak olyan, mint a cukorbetegé, aki azt panaszolja, hogy kelések támadnak a testén, amelyek égető fájdalmakat okoznak.

Ezeket hiába operáljuk ki, ha az egész szervezetet támadó betegség nem tudunk segíteni.

De bízom abban, hogy azok fáradozása, akiknek kezébe jut levele hazánk sorsa, nem lesz hiábavaló és meg fogják találni a betegség gyógyszereit. Ehhez azonban szükséges, hogy akadályokat ne gördítsünk eléjük és hogy nehez munkájukban az egész nemzet, tradíciójához méltó módon támogassa őket. Fogadd, kérlek, őszinte nagyrabecsülésem kifejezését.

Hodossy Gedeon

aki 1921-ben Budapesten „Amerika“ címmel hetilapot adott ki, már 1914 óta székesben van Pennsylvania Allegheny megyéjéből, ahol a világháború előtt elkövetett sikkasztások miatt keresik. Az amerikai magyar társadalomban nagy szenzációt keltett a Fáy Zoltán ellen kiadott körözési és elfogatási parancs, mert Fáy künn azzal igyekezett pozíciót teremteni, hogy itthoni „kormányösszeállításait“ hangoztatta. Fáy ugy pesti hetilapjában, mint newyorki működése alatt a legelésőbb hangú személyi támadásokkal igyekezett érdeklődést keltetni; nincs az amerikai magyar közéletnek olyan kínagasló egyénisége, akit itthon, vagy künn „le nem lepzetett“ volna. Az ügyességi okmány szerint most Galvonté János, Varga József, Takács Pál és Kiss József amerikai magyarok feljelentésére üldözi a bíróság. „Ameny-

nyben Fáy Zoltán“, — hangzik a Pittsburgból keltezt ügyességi elfogatási parancs, — „megjelenne Pennsylvania állam Allegheny countryjában, minden törvényes lépést meg kell tenni fenntevetett letartóztatására.“

Nadányi Pál.

A népjóléti miniszterium segélyi utal ki a Hegyalja ciklonsújtotta községeinek

(A Reggel tudósítójától.) Tavasszal ciklon száguldott végig a Hegyalján és Tállya, Ond, Rátka községeiben súlyos károkat okozott. Lázár Miklós, a tokaji kerület országgyűlési képviselője jelentette be a Házban a negrendítő szerencsétlenséget és segítséget kért a kormánytól a sorsüldözött vidék szegény lakosága számára. A népjóléti miniszterium a hegyaljai községek károsultjainak támogatására most 4500 pengő segélyt engedélyezett.

Bársonycashmire, duvella, cashmiretweed, ayrig és zibeline és a kelmetpác más őszai slágerei

Nemrégén jöttem Párisból s az első szabócéknél ott minden különlegességet már láttam, amit az ősi divat azóta kihozott a világpiacon. Most itt, Budapesten, viszontlátom ugyanazokat a legszebb és legvadászkoosabb kelmeüjdonságokat, amelyeket Chanel és Molynoux szalonjaiban pillantottam meg. Elárulom a hölgyeknek, hogy ez a pesti viszontlátás

Fóti Ferenc

szövetnagyerkeskedésben jött létre. Váci-utca 9. szám alatt (a Corso-mozi fölött), félcemelen. Tágas, kellemes, modern és angolos egyszerűségű terem fogadja itt a látogatót s a magashanyuló polcokról az igazi divatrevük remek kelmeanyaga kerül a „gusztaló“ asztalokra. Itt láthatók a párisi haute couture idei nagy slágereikkel. Sorrendben így:

köpenyanyagok...

A bársonycashmire, amely selyemtapintatú, könnyű és mégis meleg, mint a bunda (esti-köpenyre is rendkívül alkalmas!), fekete, Patou-zöld, aranybarna és bleumarine divatszínekben. Ez az anyag oly dúis és oly dekoratív, hogy nem csoda: a „Sans Rival“ elnevezést kapta és Molynoux meg Chanel hűvével finanszírozták! Melléje sorakozik a példatlan finomságu „duvella“. Ez az új köpenyanyag szintén sűrű, könnyű és meleg gyapjucashmire, — legfinomabb selyemszállal átszőve. Következnek a köpenyre és

kosztümre alkalmas kelmék:

a már lejárt tweed helyett a tweedszővésű cashmire. Amikor a tweeddivat elindult: durva szálból szőtték ezt az anyagot. Az idei nyár folyamán mind lágyabb tendencia mutatkozott a tweedben, most elérkezett a tweedszővés leglágyabb, ugyszólván selymes formájához, a cashmire-tweedhez. Ebből az anyagból gyönyörű választékok látnak Fótnál. Ugyancsak nagy választékot a cashmire-boucléból is, amely ősz-téli divatunk egyik főkedvence. Nagy kedvence és nagy cikk emellett: a posztó. Vékonyabbja ruhának, vastagabbja kabátoknak — ahogy Párisban ezt rendkívül fölkapták. Itt még nem jelentkezett a posztó divatja, de Fóti — ahogy azt Páris legújabb megkívánja — ide is már elhozta. Ide sorolhatjuk a legnemesebb divatanyagok egyikét: a fekete selyemzibeline-t előkelő köpenyre (például vékony posztóruhához). Ami az előkelőségét illeti

ruhaanyagban,

szinte szemécsés az „ayrig“. Ez itt a legsűrűbb és leglágyabb gyapjugeorgette, kizáróan fekete és fekete-kék színekben. Viszont robemantéura nagyon finom és előnyös a tühénygényi fehér pontozatlán élénkített crèpe de laine zöld, fekete, kék, borpiros, ózbarna színekben. A tühénygel nagyobb fehér pontozat ugyanis már nem divat... De Fótnál is látunk mást, csak azt, andre Párisban azt mondják: le dernier cri.

Hochmann Lajos cég

vasbutor- és gyermekkocsiszülete október 1-én VII. Erzsébet-körút 7. sz. alá helyeztetik át

● 14 napos megnyitól vásár rendkívüli ármérőfékléssel ●

Dr. KAJDACSY szakorvos,

rendel: 10-4 és 7-12 VIII. József-körút 2. szám férfi- és női betegnek

Mától kezdve újra hódító újra indul a

HINDU SIREMLÉK

Hangos változatban * A filmgyártás remeke

Fészek-mozgó

Pátria-mozgó

VIII, József-körút 70 Tel.: József 460-40

VIII, Népszínház-u. 13 Tel.: József 456-73

Az orosz szovjet két megbízottja négy napig Pesten kereskedelmi tárgyalásokat folytatott

(A Reggel tudósítójától) Budapestnek az elmúlt héten érdekes vendégei voltak:

szigorú inkognitóban, napokon át tárgyalta a fővárosban a berlini és bécsi kereskedelmi szovjetkirendeltség egy-egy vezető tisztviselője.

Ennek a látogatásnak annál nagyobb jelentősége van, mert éppen a legutóbbi napokban a buzsár zuhanásával kapcsolatban éles tiltakozások hangzottak el az ellen, hogy a szovjet békekapcsolatok a magyar közgazdasági életbe és a pénzügyzetek is igen határozott hangon figyelmetestést kaptak a kormány részéről, hogy szovjetmegrendelésekért bankgaranciát semmilyen körülmények között se vállaljanak. A szovjet két kereskedelmi exponensének érkezőt már napokkal előbb bejelentették Héctényi főkapitányhelyettesnek és előre lefűzték azt az összeget is, amely a szovjetküldöttek detektívekkel való kísérésének költségeit fűdozte.

„Ha futballistakoromban nem tudtam mit kezdeni a labdával, valakinek oda-, passzoltam”. Ezt tes ik a miniszter urak a munkanélküliség kérdésével”

— mondta Friedrich István vasárnap pártjának ferencvárosi nagygyűlésén

(A Reggel tudósítójától) Vasárnap délelőtt a külső Ferencvárosban tartott nagygyűlést Friedrich István pártja. Zuhogó esőben gyülekeztek az emberek az Eseri-úti kerthelyiségben, bőrig ázva állodogáltak a fák alatt. Mégis több mint félezer ember verődött össze a rossz idő ellenére is. Dr. Stöckl Rezső orvos nyitotta meg a gyűlést „a nyomortelepek kerülésében”, utána Decker Albert mondott beszédet:

— Általános, titkos, nőkre is kiterjedő szavazati jog helyett — mondotta — általános, nyílt, nőkre is kiterjedő nyomor van az országban.

Takács István bizottsági tag következett.

— Beszéljünk nyíltan. Mi ellen szervezedünk mi? A nyomor ellen. Az ellen, hogy képviselők állami szállításokkal teletöltött vállalatok igazgatóságában eszéljenek és az állami autók ellen. (Tombol az.) Nekünk nincsen pártkasszánk, mi nem fizetünk az aláírásokért,

mi nem törünk be az ellenfél pártirodájába aktát lopni!

Ezután Nagy István bizottsági tag szólalt fel:

— Mi nem vagyunk fascisták, sem horogkeresztesek, sem keresztény-szocialisok, Krisztus szocializmusát hirdetjük!

Weiss Konrád volt nemzetgyűlési képviselő a nőkhöz szólott lelkes szavakkal, akiket hiába akarnak a hivatalban és műhelyben terrorizálni. Most a gyűlés elnöke, dr. Stöckl föltette a kérdést: „Akarják-e hallani vezérünket, Friedrich Istvánt? Eljenniradai volt a válasz, az asztal egyszerre megtelt virággal.

— Az előbb — kezdte Friedrich — valaki felém kiáltott: „Az ur hatalmon volt, miért ment el?” Válaszolok.

Elmentem, mert nem akartam aláírni a trianoni békeszerződést!

Azt mondtam, nem kell úgy síetni, ráérünk, jönnék még kedvezőbb szelek! Azt mondtam: micsoda, valakit halálra ítélnék és azt kívánják tőle, firkálja az ítélet alá a nevét! De ők így feleltek: alá kell írni a szerződést, mert a béke kenyéret fog hozni. Hát hozott is! (Tombol zaj.) Erdemes volt ezért

Eredeti angol szövegekből készült

Átmeneti kabát Raglán Felöltő

készen vagy mérték után igen olcsón

WIDDER térfiszabónál, IV. Városház-u. 20. — Tel. 880-20

Zongorák, pianók
legjobbak
legolcsóbbak
legkönnyebb feltételekkel
Reményinél
Budapest VI, Király-utca 58-50. szám

A szovjetküldöttek a bécsi magyar követ-ség vizumával érkeztek.

Az egyik *Walter Ulrich*, a berlini orosz kereskedelmi képviselőség főmérnöke, aki egy-uttal a szovjet berlini ugynevezett „Forschungsmi”-jának vezetője, a másik *Kaintz*, a bécsi szovjetkirendeltség vezetője. A szovjet kereskedelmi kiküldöttek a legteljesebb mozgási szabadságot élveztek Budapestben és négy napon át, hír szerint, Bud kereskedelmi miniszter tudtával, kereskedelmi

tárgyalásokat folytattak főképp többmillió értékű magyar gép oroszországi export-járól.

Szombaton délben *Ulrich* és *Kaintz* elutaztak azzal a megállapodással, hogy a Pesten megkezdett tárgyalásokat a közeljövőben Berlinben folytatják, ahol sor kerülhet az első magyar-orosz exportüzlet megkötésére.

ilyen parádét csinálni? Valakit fölakasztanak és előbb aláírják vele az ítéletet! Az embereknek ma is az a szokásuk, hogy fölénnyesen és előkelően azt mondják: nem politizálok! Az ilyen ember úgy hiszi, hogy ő rettentően okos, mert nem politizál... Ha beszélek a kenyér áráról, vagy a drága házbeérkekről, már az is politika! A politikát hiába kerüljük ki, hiába futunk előle: utánunk jön a politika!

Csak nálunk képzelhető el olyan osztályozás, hogy a kormányfőmozgás a bölcsesség, a kormány bírálata pedig — politika! Ha nem volna olyan kétségbeesett szomorú, órákon át kaecagni lehetne azon, ami politika címen folyik az országban. A legszörnyűbb, a legkatasztrófálisabb kérdést, a munkanélküliség problémáját politikai formulák játékszerével teszik. Egyik miniszter a másik miniszterre tolja; ma a belügyminiszter, holnap a kereskedelemügyi miniszter, holnapután nem tudom melyik miniszter foglalkozik vele. En valanikor futballista voltam (Nagy derültsg és taps) és emlékszem jól, hogy

ha nem tudtunk mit kezdeni a labdával, hát oda-passzoltuk egy másik játékosnak. Ezt teszik most a miniszter urak a munkanélküliséggel.

Ha valaki türelmetlenkedik, azt mondják: „mi megteszünk mindent, ami fölünk telik!” csak az a baj, hogy nagyon kevés telik fölük! Nyolc esztendő előtt

diszkardot vittem Musztafa Kemál basának és amikor megkérdeztem, hogy vasuton mennyi idő alatt lehet eljutni Szmirnából Afium-Karahisszárig, azt felelték: lehet, hogy két nap alatt, de az is lehet, hogy hat nap alatt. Akogy sikerül! (Derültsg.) Hát így mentem, mendégéltem Szmirnától Afium-Karahisszárig. Este mindig megállt a vonat és azt mondták: Aus ist, nem megyünk tovább! Dühösen kérdeztem: miért? Azt felelték: „Először, mert éjszaka van, másodsor, mert veszélyes, harmadsor: holnap is van még nap!” A magyar kormány éppen ugy siet a kötelességét teljesíteni és éppen olyan sűrűnek tartja azoknak a problémáknak az elintézését, amelyek végveszedelemmel fenyegetik az országot, mint a kieszáai vasutak a személyvonat útját.

Elvitték a magyar népet a jó urak az ígért földjére. Arra a földre, ahol mindig csak ígérnek!

Csüörtök este a kormánypárti urak szépen szavalat az összeférhetlenség és a kartellek ellen. Kérdezem:

ki tartja vissza őket, hogy busás jövedelmű összeférhetetlen állásairól lemondjanak?

Talán önök? Vagy talán én? (Zajos kiáltások: „A bunatársaság!” „A GYOSZ zsebében vannak!” Nem a polgárok — a kartellek képviselői!) A kartellekről is beszélnek. Hiszen a kartellek igazgató urai, a kartellekre szövekezett nagy iparvállalatok igazgatósági és följegyelbizottsági tagjai ott szünynak a képviselőházban a kormánypárt padsoraiban! („Lo velük!”) Előbb lesz a botlébél valami, mint a kartellek megrendszabályozásából. Visszhangzik az ország az otromba frazíztól, hogy a magyar gazdasági válság — világlajenség.

Ne faramucizzanak folyton a világlajenséggel!

A világgazdasági jelenségekből le kell vonni a tanulságokat és azokhoz képest kell berendezkedni. Arról is sokat szónokolnak, hogy a trianoni nyomorúságnak a következtét vanja le minden ember. Erre meg azt mondom: ne a nyomorogókou kezdjék el ezt, hanem kezdjék el odafönt, a pazarlók, az álláshalmazók, az összeférhetetlenek. Ne gondolja senki, hogy én ellensége vagyok a jólétnek, vagy a luxusnak. Am

költősen és éljen bőségben, aki a maga pénzét, a maga keresetét külti, de ne a mi adófelírunkból páváskodjunk.

Európában ma a diktatura felő hajlik az elkeseredett tömegek hangulata. Ami nálunk van, minden diktaturánál rosszabb, mert nem nyílt, hanem a világ legalattomosabb áldiktaturája. Amikor én kormányon voltam, szörnyű viszonyok között kellett, a magam felelősségére cselekednem. Nem volt államfő, kaotikus viszonyok voltak. De én megadtam az általános, titkos választójogot és ezzel a nemzetre apelláltam, hogy a nemzet adja meg a fölmentést nekem. A nemzet megadta az első választásokon a fölmentést nekem és politikámnak.

De félretoltak azok, akik a kabátomba fogdva utánam kapaszkodtak.

Beszéljenek a saját lelkiismeretükkel és a választáson tegyék azt, amit a lelkiismeretük önöknek tanácsolni fog.

Zugott az éljen Friedrich szavai után. A gyűlés dr. Stöckl zároszávaival ért véget.

1 METER = 140 CM

Hétfőn, Kedden és Szerdán — csak ezen a 3 napon —

Összes Szöveteinkből

(Öltöny-, Kosztüm- és Ruhakelmék, továbbá kiváló Kabátszövetek)

Propaganda-Árusítást rendezünk

Ezen 3 napon minden vásárolt 1 méter Szövet helyett 140 centimétert szoiigálunk ki bármelyik minőségünkéből.

Személyenként legföljebb 2 ruhára vagy kabátra való szövet vásárolható így kedvezményes módon.

Célgünk ezen súlyos anyagi áldozatot csak azért vállalta, hogy minél ismertebbé tegye kiváló szövetminőségeinket.

Ullstein
divatlapok és szabásminták beérkeztek.

RENYVES
Calvin-tér 7

Mintákat
készséggel küldünk.

HIREK

Gaál Franciska beszél...

Vasárnap éjszaka. Hall. Whisky. Rengeteg cigareta.
 — Hogy éri magát?
 — Köszönöm, jól.
 — Jól alszik?
 — Rosszul.
 — De csak nem...
 — A... Már három év óta rosszul alszom.
 — Miért alszik rosszul?
 — Eppen elég gondom van... Kell két óra, amíg leülök előadás után. Akkor aztán jól

Franci interjút ad...

from a blokkra, hogy mi mindent kell holnap a próbán kívül elintéznem. Privát dolgokat. Azt szép sorjában mind fölírom — legalább egy órát gondolkodom rajta —, másnap aztán a próbán és színházon kívül nem jut időm semmire sem. Akkor veszem az amerikai blokkot, megnyomom rajta a gombot és egy gombnyomással letöröm az egészet, amit egy óráig tartó kintlás után nagynehezen észcítom. Most már le sem tudom törölni, mert a kis eszelésem addig csodálkozott a blokkon, addig kapirgált, amíg elrontotta a most már a blokk nem működik, nem lehet róla letörölni, amit fölirtam. Végre lefekszem, olvasok, eloltom a villanyt, de aludni nem tudok, mert eszembe jut a blokk, amit nem lehet letörölni, eszembe jutnak a gondjaim — és nem hagyom magam aludni.

— Mik ezek a gondok?
 — Hogy reggel töl kell kelnem. Hogy okvetlenül ott legyek a próbán 10 órára. Mert akár milyen rémes is, — én 10-re ott vagyok. Aztán a szerep. Mindig egészen örült vagyok belülről, elemészt, hogy milyen legyek. Ez olyan, mint a gyerekszületés, az ember csak a fájdalomt érzi.
 — Honnét tudja, hogy milyen egy gyerekszületés?
 — Majd meg fogom tudni. S akkor majd lekontrollálom. Fájalmasabb nem lehet.)
 — Tovább...
 — Akkor vége a próbának. Délután félnegy van. Kellene menni a színház ruhák miatt a szabónőhöz. Huttalags vagyok, de egyedül nem megyek egy vendégelőbe, hazamegyek meg nincs időm. Ma is üttem a portásfülkében, hogy haza

menjek vagy ne menjek haza — a végén nem mentem becélni — rohanom a szabónőhöz. (Kis fogycikura.) A szabónőnél kiküzdöm, hogy milyen legyen a ruha színe, mert a szék zöld, a fal vörös és összesen négy ruha kell. Mindent megbeszélünk, mindent elhatározzunk és másnap nem érvényes az egész, mert látom, hogy egy sárga székbe sárga ruhában nem lehet leülni. És ez még ötször változik. A szerep? Ezen nincs sok töprengésválomód ezután, mert Molnárnak mindenben szófogadhatok. Na, most este van. Most jön az, hogy hogyan fogom az angol órát összejegyezteni az énekórával, mert egyiket sem lehet elhagyni. Evék óta először van most úgy, hogy este nincs előadásom: hát egy filmet vagy egy színházat mégis meg kellene nézni, ugye, hiszen olyan ritkán van rá alkalmam. Végül nem megyek sehova sem, mert amire elkészülök, felöltözök, féltiz van. És másnap kezdedik először az egész. Ezek azok a gondok, amelyekkel el lehet mondani. De mi van ezenkívül még, gond, bánat, amit nem lehet elmondani!

— Szóval eszerint semmi öröme sincs?
 — Azért van...
 — Mi?
 — Várjunk csak... Mindjárt gondolkodom...
 — ...
 — Hát semmi sem jut eszébe?
 — De. Csak... azt nem mondom meg... Azt, talán, mégis, hogy amikor ma a színházról zölden, járadtan, kimerülten kijöttem s a rendőr egy utcakeresztelésnél leállította az autóm, két nő bemosolygott rám a kocsi ablakán keresztül. Kedvesen, szeretettel. Erzetem, hogy mégis érdemes dolgozni, kiülni.
 — Egyebet nem akar mondani?
 — Nem.
 — Biztos?
 — Hadd gondolkozzak egy kicsit. Nem olyan sürgős, ugye? Csak annyit, hogy már a kutya-mat is magázom. Nem merem tegezni... Nehogy rányugasson!
 — Ha méggyeszer születne, — megint Gaál Franciska lenne?
 — Nem is születnék, azon kezdem...
 Egyed Zoltán

— Vidéki előfizetőink figyelmébe! A mai napon postai befizetőlapot mellékelünk azon előfizetőink lappéldányaihoz, akiknek az előfizetése szeptember 30-án lejár. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a megújítást kellemes időben küldjék be, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.
 A Reggel kiadóhivatala.

— Esőre hajló, hűvösebb idő... A budapesti meteorológiai intézet vasárnap délelőtt jelentésében az időjárásjelzés a következő: Továbbra is változóan felhős, esőre hajló idő, némi lehűléssel. A hőmérséklet Budapesten vasárnap délelőtt 15 fok Celsius volt. Vasárnap egyelőre még Közép-Európában borult, esős idő uralkodott s túlnyomóan nyugatra igen hűvösebb fordult a hőmérséklet; Franciaország középső részén a vasárnapra virradó éjjel gyenge fagyok is voltak.

— Öt kommunista tartóztattak le vasárnap Pécsen. Pécsről jelenti A Reggel tudósítója: Hetekig tartó nyomasztás után a pécsi rendőrség vasárnap le tartóztattott egy iparosgedet, akinek lakásán a házkutatás során nagymennyiségű kommunista röpítőket találtak. A le tartóztatott fiatal ember a nemrég Budapesten le tartóztatott kommunista csoporttal állott összeköttetésben és ő volt az, aki szeptember 1-én kommunista röpítőket csempészett a pécsi kaszárnyákba. Ugyanakkor vasárnap kommunista üzelnék miatt Kanu János, Kovács Antal, Aracs István és Smolka Sándor munkásokat is le tartóztatottak.

— Egy szepedi urilány a vonat elé vetette magát és meghalt. Békéscsabán jelenti A Reggel tudósítója: Kuglis Jolán 25 éves szepedi urilány, aki gyomai rokonainál nyaralt, vasárnap hajnalban a gyomai vasúti hídon szelrelni csalódása miatt a pesti személyvonat elé vetette magát. A mozdony a fiatal lány mindkét lábát fölül temesztette. Kuglis Jolánt a békéscsabai kórházba akarták szállítani, de még a vonaton meghalt.

— A vásárló helyi közönség figyelmére érdemes a Gerő-dívalruház (Andrássy ut 6), amely olcsóság és megbízhatóság dolgában közismert és olcsóság tekintetében elismert.

— Elő a Compaszt! — kiáltották a kormány-párti agrárképviselek, amikor a törvényhozói és köztisztviselői összeférhetetlenség gennyes és mérges problémája szóba került az értekezletükön. Hát bizony, aki süllyedt korunk közéleti erkölcsében elmélyedni kíván, nem nélkülözheti a pénzügyi Compaszt; az igazgatóságot, főügyelőit és végrehajtóbizottsági tagoknak ezt a góthai almanachját. A Compaszt világszerte, számos „politikai” állásfoglalásra világosságot derít, a Compaszban még a vak is megláthatja, milyen aranyfonalak fűzik a közéletben ágáló józanságot, hogy másról ne is szóljunk, a kartellekhez, a meglehetősen iparvámvedelméhez, sőt némely, az állammal szorosan kapcsolatos üzemekhez is. Valóban a képviselői és köztisztviselői összeférhetetlenségnek kulosa a Compasz, amely a nyilvánosság elől lezárt titkos ajtókat nyit föl és ha egyszer, az összeférhetetlenségi törvény revíziójára kerülne a sor: a Compaszt a javaslatot egyidejűleg a t. Ház asztalára kell helyezni. A mai általános elégtelenség tükrében még visszatartóbb az inkompatibilitás ciklusok vigyorgása, szemérmellen osztózkodása és habzsolása! A gondokkal küzdő polgár a Compasz tanulmányait egyre inkább kiábrándítja a mai közéletből... A tisztulás folyamata itt valóban akkor kezdődik, amikor nemcsak elméleti, de elő is veszik a Compaszt és ráolvassák azokra az illetlen „közéleti tényezőkre”, akiket illet!

— Vasárnap tettenérték a mentőket sorozatosan fölűtő telefonbetűrt. Az utóbbi időben nap-nap után megtörtént, hogy a mentőket fölűtették. Különböző helyekre szólították a mentőszolgálat telefonon a legkörmönfontabb álhírekkel. A mentőlaktanyában észrevették, hogy mindig ugyanaz a férfihang jelentkezik ezekkel az álhírekkel. Vasárnap délután 4 óra körül újra megszólalt a jólismert bariton. Igazoltan jelentette, hogy a Király-utca 106. számú házban lévő pékműhely pincéjében szörnyű szerencsétlenség történt. A mentők nagyon ügyesen szóval tartották a telefonbetűrt és azalatti egy másik állomásról fölűtötték a telefonközpontot, kérve: állapítsák meg, honnan szól a jól ismert hang? Egy perc múlva már tudták, hogy a Lövés-téri nyelvékony automataidőmérés. Egy mentőautó robogott ki és még sikerült elcsipni a telefonlót, aki teljesen elmerült a mentőlaktanyával folytatott telefonbeszélgetésbe. A közelben posztoló rendőr igazoltatta. Baksai Lászlónak hívják. 27 éves állásnévelő munkás, a Csernák-utca 20. szám alatt lakik. Megindították ellene az eljárást.

— Elelepték a kormányzó székszárdi szobrárt. Székszárdról jelenti: Vasárnap lelepték le a nagy ünnepség keretében Horváth Miklós kormányzóknak az új székszárdi vármegyei közpörház előtt fölállított szobrárt, amely Szentgyörgyi István szobrászművész alkotása.

— Házasság. Balta Károly, fővárosi árvaszekei kórház leánya, Irén, szombaton tartotta esküvőjét Pozser Károly honvédszázadosal.

— Neumann Berta női ruhaszalonia (V. Dorottya-u. 3) nagyszámu modelljeinek olcsó áron való eladását már most, a szezon elején megkezdte.

Wack Keresztély, született szala Atháry Mária egy a nagy, mint gyermekök, unokái és a kiterjedt rokonság nevében is mélyszégyes fájdalommal, de Isten szent akaratában megnyugodva tudatja, hogy hön szeretett férje, a legjobb dédesapa, nagypapa és rokon

Wack Keresztély

m. kir. kereskedelmi tanácsos,

a pesti német evangélikus egyházközség tb. gondnoka, a Deák-téri evangélikus testvéregyház közép képviselőtestületének tagja, a Magyar Árványok Központjának Egresztelek tiszteletbeli elnöke, a Wack Keresztély cég megalapítója és seniorfőnöke, a Gorup József cég-gyár tulajdonosa

folyó hó 26-án, pénteken délután 5 órakor, példás és munkás életének 72-ik, boldog házasságtelnek 42-ik évében, rövid szenvedés után az Urban-csodáson elhunyt, meghalottat földi maradványait folyó hó 29-án, hétfőn délután 3 órakor fogjuk az ág. hitv. evangélikus egyház szertartása szerint a Kerepesi temető halottsházából utolsó utjára kísélni.

Emlékét hálás szeretettel és kegyelettel őrizzük! Wack Margit férj, Bartsch Sándorné, Wack Géza, Wack Biri férj, Krensmar Artúrné, Wack Miel. ifj. Wack Keresztély, gyermekök, Bartsch Sándor, Krensmar Artúr, vő. Wack Gézáné szül. boesari Moesary Margit, ifj. Wack Keresztélyné szül. Goya Anna, menyei. ifj. Bartsch Sándor, ifj. Wack Krensmar Artúr, Wack Mária, ifj. Wack Géza, legifj. Wack Keresztély, unokái.

KOZMA ALAP

Öszi divatkreációja
 Újizlésű nyakkendők 4 P-től

KÁROLY KIRÁLY-UT 3, a sarkon

nyúliszőr la. 16.50 P

Van-e pelyhe vagy dunnája?

Csináltasson belőle Pluma pehelypaplant, gyönyörű brokát 1 felselyem-paplan készítése régi dunnából... P 43. — 1 virágos saten pehelypaplan készítése régi dunnából P 33. —
 Megnézni és tájékozódni nem kerül pénzbe

BELVÁROSI VÁSÁRÚRU RT
 PLUMA-PAPLANGYÁR
 IV. Kamermayer Károly-
 utca 2, Szervíz-tér sarok

Gyászruhák

4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
 teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon:
 Aut.
 871-09

— „Tristan“ magyar reprize az Operaházban. Az a tervei szerinti munka, amelyet az Operaház a Wegner-művek sorozatos fölújításával végez, a „Tristan“ vasárnapi reprizével még fokozatosabb jelentőséget nyert: ez volt az első teljes magyar nyelvű, csak hazai erővel kiállított előadás, az opera közel háromtizedes budapesti pályáján. Ez alkalomból a színpadi kép is részben újabb konstrukciókat nyert: Márkus László rendezése ugyanis a cselekvény színelvű jelentőségét hangsúlyozta és a színpad tagoltságával, a változatos fényhatásokkal világosan kidomborítja a lélektanilag fontos mozzanatokot. A címszerepben Závadoszky énekek megállta helyét, de színészi szempontból csak a III. fölvonásban volt kielégítő. Némethy Ella Izoldája az előadás főnyújtója, nagyvonalú, illuziót keltő, muzikális és egyéni varázssal van. Székely kiütő Marie volt; az együttelt Budanovits Mária, Palló és Ney stílusosan egészítették. Az előadást Falloni lendületesen vezényelte. (V. M.)

— A VOGE vasárnap ünnepelel tizéves jubileumát. Vasárnap délelőtt tartotta tizéves jubileumi ünnepségét a Vasutasok Országos Gazdasági Egyesülete, Róbert Emil országos elnök megnyitóját után Grenzer Mihály ügyvezető elnök részletesen beszámolt a VOGE tiz évről. Szentgyörgyi Gusztáv MÁV-igazgató a MÁV, Neu Ákos a Duna-Száva Adria-vasút, Jacorniczky Jenő a TESZ, Schöpplin Lajos posta-igazgató a PÖGE nevében üdvözölte az ünneplő egyesületet. Bradler József az osztrák keresztényszocialisták, Schwanda Gusztáv a MFTR, Miednygyi Vilmos műegyetemi tanár az egyesület alapítója, Zima István a vonatkiszolgáló nevében beszélt. Horváth Gergegy és Pillek Nándor pedig előadást tartott. Az ünnepély a Himnusz hangjaival ért véget.

— Svájcban havazott. Zürichből jelentik: A Rigin 1500 méter magasságig hó esett.

— Az ország szabómesterei követelik az Ipartörvény revízióját és a szabó közüzemek megszüntetését. A Szabómesterek Országos Szövetségének közgyűlésén Horváth György elnök a fűtészalámpar súlyos válságát nemcsak az általános közgazdasági viszonyoknak tulajdonítja. Az állam által támogatott szabó közüzemek, mint az Országos Ruházati Intézet és a többi állami szabóüzemek elvonják a készítmények árát a legújabb szabóiparosoktól. Fügő Jenő igazgató bejelentette, hogy október 19-én országos keretek között innepeli a SZOSZ 25 éves fennállását. Határozati javaslatában az Ipartörvény 4. és 47. szakaszainak törvényhozás útján való módosítását és kormányintézkedést az Országos Ruházati Intézet szabóipari tevékenységének megszüntetésére. Gerő Dávid (Budapest), Sonnenschein Mór (Gyöngyös), Borliha Sándor (Kaposvár), Lukács Ferenc (Budapest) és Lichtmann Jenő (Újpest) felszólalásai után a közgyűlés elhatározta, hogy küldöttséggel kerest föl Bud minisztert.

— Vasárnap megmérgezte magát két uriaszony. Lehotzky Gyuláné, a BESZKART főtitkár felesége József-körút 44. számú lakásán vasárnap délután ismeretlen méreggel megmérgezte magát. Lehotzky, akinek a Baross-kávéház mellett régi borbélyüzlete van, este-felé tért haza pestkörnyéki villájából és feleségét eszméletlen állapotban találta. Azonnal hívták a mentőket, akik azonban már csak azt konstatálhatták, hogy Lehotzkyé meghalt. A szerencsétlen uriaszony ideggyógyi narkotikumokkal élt és valószínűleg vigyázatlanságból vette be a halálos dózist. — Ugyancsak vasárnap délután öngyilkosságot követett el Gólya-utca 22. számú lakásán Fejér Ferenc kultuszminiszteri számtanácsos felesége. Az uriaszony, akit az utóbbi napokban súlyos depresszió gyötört, földült idegállapotában bezárkózott szobájába és mielőtt megakadályozhatták volna, nagymennyiségű ismeretlen méregt vitt be. Tetét még idejében észrevették és a mentők a Korányi-klinikára szállították.

— Kiss István evangélikus püspök vasárnap szentelte föl az új komáromi templomot. Vasárnap avatta föl Komáromban Kiss István püspök az evangélikusok új templomát. Krayzel Miklós törvényszéki tanácselnök és Händel Béla egyházkerületi főügyelő, Balogh István és Draskóczy Lajos teológiai dékán kíséretében érkezett a püspök, akit Alapy Gáspár polgármester üdvözölt. Még Vecsey Ede ny. altábornagy, Fudgyas Ieksz és Jánosgy Kató üdvözölték a püspököt.

— Arzénnel megmérgezte magát egy fogtechnikus. Vasárnap délután a Rákóczi-tér 8. szám alatti lakásán Lukács Antal 26 éves fogtechnikus arzénrel megmérgezte magát. A mentők a Rókus-kórházba szállították. Állapota súlyos.

— Antal Miklóst, a „Helga“ bravuroz hűbőjtőt kinttette a kormányzó. Onfeladandó és bator magatartásának elismerésül a kormányzó a magyar bronz érdeméremet adományozta — mint a hivatalos lap közli — Antal Miklósnak, a Kir. Magy. Yacht Club tagjának. A kitüntetés valóban bator életmentés elismerése. A nyáron — amint a Reggel is közölte — a teporzalmasabb balatonai viharban fölorult az Aligán táborozó leventék, „Kolozsvár“ nevű vitorlása, amelynek három utasa órákon át küzdött a hullámokkal. Az egyik levente a Balatonba fulladt, keltét azonban időközben kimentem után Antal Miklósnak „Helga“ nevű vitorlásával sikerült kimentenie. Kitüntetés a yacht-sport barátai körében nagy örömet kelt. A kormányzó ugyan-ésk a magyar bronz érdeméremmel tüntette ki ebből az alkalomból Kurdi Ferenc balatonalmádi fűrdőigazgatósági esónakkezelőt is.

— Kutatványkészítés, dr. Raitsits Emil tanárnak illusztrált havi folyóirata most megjelent ötödik számában Martosi Móróc Dénes, Vass Károly és Raitsits professzor kiváló cikkei közli. A nívós, tudományos értékű obtényészési szaklap kiadói hivatala (V, Csáky-utca 10) szívesen küld mutatványszámot.

— Bródy Ernő pécsi beszéde az új arisztokráciáról, amely nem érzi az élet terheit. Pécsről jelenti a Reggel tudósítója: Vasárnap több mint ezerfőnyi közönség részvétele mellett megalakították a pécsi Lakók Szövetségét. A gyűlés közönsége viharos ovációval fogadta Bródy képviselőt, a Lakók Szövetségének országos elnökét, aki Lőrinczy Sándor főosztályvezető után nagyhathású beszédet tartott.

— Az ország örömmel látja, hogy az önérvényes polgárok mindenütt szerveződnek — mondotta. — Ha a gazdasági élet egyéb területein a racionalizálás és a léptetés a jelszó, a lakáskérdésben a föléptetés kell a jelszónak lenni. Ma a békebeli lakbérek 85%-a van lerögzítve, de kinek van békebeli 85%-os kereset? A lakóner társadalmunk, a kereskedőnek, iparosnak semmi esetre sem! A bolt- és műhelybérek idő előtti fölszabadítása okozta nagyrészt a kereskedők és iparosok katasztrófális helyzetét. Csak egy új arisztokrácia nem érzi az élet terheit, azoknak a nyugdíjasoknak a felső osztálya, akik mindentől emeken a legkülönbözőbb közjövödelmeket élvezik és mint közgazdasági fönixok kelnek életre az állam mellékvállalatáinál. Négyezer és kétezeröttszáz pengős lakásokat kell építeni; sem föllejárakra, sem légyárakra nincs szükség. A mértékletes bürokratizmus helyébe a racionalis építkezés korának kell jönnie!

— Bródy Ernő beszéde után megválasztották a pécsi Lakók Szövetségének elnökségét. Elnök Fürst Gyula, a pécsi kereskedelmi és iparkamara alelnöke, ügyvezető alelnök Szentkirályi Alajos nyugalmazott bányatanácsos lett.

— Elűtött egy autó vasárnap egy tisztviselőt a löversenypálya előtt. Vasárnap délután az új löversenypálya 3. számú kapujánál a Bp. 18-619. számú piros taxi elűtötte Rosenthal József 37 éves tisztviselőt. A mentők súlyos sérüléssel szállították be a Rókus-kórházba.

— Munkács környékén vadászat közben súlyosan megsebesült egy finn diplomata. A brünni „Lidove Noviny“ jelenti, hogy Rousskanen prágai finn ügyvivő Munkács környékén vadászat közben kezén oly súlyosan megsebesült, hogy egyik újját azonnal amputálni kellett.

— „Éjszakai végrehajtás a szanatóriumban Erényi Béla gyógyszerésznél“ címen mult héten közölt cikkünk ügyében megjelent szerkesztőségünkben Erényi Béla, aki okiratokkal igazolta, hogy a cikk adatai a tényállást illetően megtévesztő információk alapulnak és így informátóra néves adatokkal félrevezető, miéért is sajnáljuk, hogy a cikk megjelenésével kellemetlenséget okoztunk.

NYUGATI FRONT
1918
WESTFRONT

UFA
CORVIN

ALFRED KERR

a nagy német kritikus a
NYUGATI FRONT
1918-ról:

Minden, minden, minden, amit az idén láttam, eltörpül emellett a film mellett. Hetekre, hónapokra megrendített ez a film, amely a legnyersebb levetkőzteti a háborút azok előtt, akik háboruban nem voltak. Ezt a filmet játszani kellene törvényes parancsra minden ünnepnap, minden városban és faluban.

Mi ehhez képest egy szindarab!
(Berliner Tageblatt, május 20.)

NYUGATI

FRONT

1918
(WESTFRONT 1918)

Premier ma * Corvin * Ufa

Zsitvay igazságügyminiszter e héten tájékoztatja a szociáldemokrata pártot a forradalmi vádlottak ügyéről

Az ismertebb vádlottak: Hock, Garbai, Szende, Böhm és Rónai ügye politikai kérdés, amely a miniszterelnök elé tartozik

(A Reggel tudósítójától.) A szociáldemokrata párt évek óta napirenden tartja az emigráció likvidálásának ügyét, amelyben e héten újabb lépés történt. Zsitvay igazságügyminiszter március hó 6-án szociáldemokrata interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy a forradalmak alatt tanúsított magatartás alapján emelt vádaklat hivatalból fölülvizsgáltatja és meg fogja állapítani, hogy e vádak kellően meg vannak-e alapozva és vajon egyes büncselekmények nem évültek-e el? Az igazságügyminiszter azóta megkereste a királyi ügyészséget, bekérte az adatokat, amelyeknek legnagyobb része már be is fejtett az igazságügyminiszterhöz. A szociáldemokrata párt megbízásából Gyökri Imre e hét elején keresi föl Zsitvay minisztert, aki ekkor már abban a helyzetben lesz, hogy

a forradalmi vádak ügyében részletes fölvilágosítást adhat.

A szociáldemokrata párt tudomása szerint ilyen eljárás ezidőszert 360 személy ellen van

folymatban, ezeknek nagyobbik része azonban Szovjetoroszországban tartózkodik, vagy kommunista agitáció folytát külföldön, ezek tehát az emigráció likvidálása során nem jöhetnek számításba. Azoknak az emigránsoknak a száma, akik a forradalmak óta távol tartják magukat a politikától, a szociáldemokrata párt adatai szerint,

legfőbb 150-200-ra becsülhető,

ezen is túlnyomórészt teljesen jelentéktelen emberek. A szociáldemokrata párt arra számít, hogy a likvidálásra most már hamarosan sor kerülhet, más lapra tartozik azonban azoknak az ismertebb forradalmi vádlottaknak az ügye, akikre vonatkozóan az igazságügyminiszter nem is ad fölülégszítást, arra hivatkozva, hogy

ez már politikai kérdés, amely a miniszterelnök elé tartozik.

Ezeknek sorában van Hock, Garbai, Szende, Böhm és Rónai Zoltán.

— Oriási tűz és muniórobbanás Franciaországban. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: Roubaix városában a francia textilvidék központjában vasárnap délután hatalmas tűz pusztított. Egy nagy fonoda raklára legett, amelyben 5000 bála gyapjú volt. A raktaépület teljesen elhamvadt. Az anyagi kár több millió frankra rug. — Lunéville közelében oriási muniórobbanás történt, amely elpusztított 27.000 gránátot, 400 láda gépfegyvertőlent és 400 katonaszolgát. Szerencsére a detonáció nem követelt emberéletben áldozatot. Azt hiszik, hogy gyújtogatás történt.

— Vasárnap zuhogó esőben tartották meg a régi 1. honvédek emlékünneplését. Vasárnap délelőtt tartotta hagyományos ezredünneplését a volt budapesti 1. honvédegylegrez régi kaszárnyájában; a Ferenc József honvéd gyalogság lakatnyájában. A zöld lombdíszes, piros-fehér-zöld-lógós fókápu az ezerszám özőnlábú óreg harcosok. Kétezer félt el az ünneplésre, nagyrésztük fölléte a civilruhára hadiköltözetesül. A teljes hadifőszerelel díszszázadlól jobbra álltak föl hat századból alakított zászlóaljban a régi katonák Gorove Arpád szék. százados parancsnoksága alatt. A civilruhás veteránzászlóalj jobb szárnyán ott lógobott a muzeumból elővett, rongyokká tépett régi ezredzászló. Az udvaron fölállított tábori oltár előtt esndes mise folyt zuhogó esőben. Mise után vitéz Sölygómány-Schneider Kálmán ezredes, a jelenleg, Mária Terézia nevét viselő 1. honvédegylegrezred parancsnoka szép beszédben üdvözölte a régi ezredet, amelynek egykori parancsnoka, vitéz Reviczy László nyugalmozott altábornagy nemes szárnyalásu beszédben köszöntötte a mai fiatal katonákat. Ezután megkoszorúzták a kaszárnya kapuja alatt elhelyezett két emléktáblát, ahol báró Proff Sándor beszélt és vitéz Garamszeghy Sándor szavalt, a „Törökvez” dalárdá pedig énekel. Az ünnepség végén megkoszorúzták a Ludovika előtt fölállított emlékművet és a névtelen hőz szimbolikus sírját.

— Németországban ötszázalékkal csökkentik a tisztviselők fizetését. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: A birodalmi kormány kedden becsapja pénzügyi programját a nyílvaosság elé. Az állami tisztviselők fizetését öt százalékkal fogják leszállítani, kivéve a miniszteri fizetéseket, amelyeket ennél jóval nagyobb mértékben csökkentenek. A hadviseltek nyugdíjait, a hadirokkantak illelményeit és a hadikölcsönök kamatait nem szállítják le.

— Halálköz. Vasárnap délután temették el Cegléden az evangélikus templomból az egész város részvétel mellett Tórtel Lajos evangélikus lelkészt, a bányai egyházkerület örömes jegyzőjét. — Wack Kerestély m. kir. hersek. tanácsos e hó 26-án Budapesten 72 éves korában elhunyt. Megboldogult halála széles körökben mély részvétet keltett. Temetése e hó 29-én, hétfőn délután 2 1/2 órakor lesz. — Kerepesi-utó temető halottszaházából. — Barátaink és tisztelőink meglátogat részvétel mellett Kiscserék vasárnap utolsó utjára Grünfeld László Lajos, a Schwarz Rudolf és Társa Olajgyár Rt. volt cégvezetőjét. Grünfeld László Lajos nemcsak az olajiparban, hanem a társadalom széles körében a legnagyobb szeretetnek és megbecsülésnek örvendett.

— Ismét áldozatközz kedvezménye a Fenyezes cégnak az a nagy propagandárusítás, amit e hét hétfőjén, keddén és szerdán, csak ezen a három napon, rendez a cég Calvin-téri áruházában és amelynek folyamán egy méter szövet vásárlásánál 140 centimétert szolgálnak ki.

— Menetrendváltozás. Az október 5-én életbe lépő táli „MAV. Menetrend” zseblakú kiadás megjelent.

— Jeszenszky József báró pénzügynökét Szekszárdon előzetes letartóztatásba helyezték. Szekszárdról jelenti A Reggel tudósítója: Grünzweig Jónás szedresi pénzügynököt, akit a kiadott elfogatóparancs alapján Budapesten vett őrizetbe a rendőrség, Szekszárdra szállították, ahol ügyével most foglalkozza a vádtanács. Grünzweig éveken át Jeszenszky József báró alsóhidvégi földbirtokos pénzügynöke volt s a báró legutóbb több vállalt adott át neki leszámított végett. A megbízatásnak Grünzweig eleget is tett, amikor azonban a báró Monté Carloból nagyobb összeget kért, ezt a nagyobb összeget nem küldötte el. A báró erre Monté Carloból följelentette Grünzweigot, akit aztán, mint említettük, Budapesten fogott el a rendőrség. Erdekke, hogy a báró szombaton már visszavonta följelentését, azaz, hogy csak elszámolási differenciák vannak közöttük, a vádtanács azonban ennek ellenére előzetes letartóztatásba hagyta Grünzweigot, akit 1900 pengő elikkasztásával vádol az ügyészség. Grünzweig a vádtanács döntése ellen fölbezzelt a pécsi táblához.

— Nyolc polgári iskolai tanuló aranyéremt kapott a Petőfi Társaság vasárnapi ülésén. Vasárnap délelőtt tartotta évadnyitói ülését a Petőfi Társaság. Pekár Gyula a „Szeptember végén” kezdősoraival nyitotta meg az ülést és a költő szerelmi boldogtalanságáról beszélt. Elpárentálta Vass Józsefet, a Petőfi Társaság tagját, aki nyombanben akarta megtartani székfoglalóját — egy emlékbeszédet Prohászka Ottokárról. Megemlékezett a társaság másik elhunyt tagjáról, Semere Györgyről is. Lampérth Géza főtákar üdvözölte Pekárt, Császár Elemért, Csajthay Ferencet, Szécsy Ferencet és Szathmáry Istvánt, a Társaság tagjait, akitet kitüntetés ért, majd megköszönte Pósa Lajosnak, Tóth Lajosnak és Simon Norbertnek, hogy ajándékokkal gyarapították a Petőfi Ház gyűjteményét. Palu Tamás elbeszélést olvasott föl, Havas István „Városok” című költeménysorozatából való verset mutatta be. Az ülés végén az elnök bejelentette, hogy Siklaky István verseny pályázatot hirdetett polgári iskolai tanulóknak között: ki tud több Petőfi-verset? 3365 tanuló pályázott és 660 részvétel jutalmában. Nyolcan kaptak aranyéremt: Zsuzsika Vilma, aki 100 Petőfi-verset tud könyv nélkül, Szaujanauer Ferenc német anyanyelvű községi diák, Laufer János pesterzsébeti, Pados József győri tanuló, Bárdos Mária, Lengyel Sarolta tokaji tanuló, Vidván Jolán és Vörös Erzsébet makói hádiárva. Az érmeket Pekár osztotta ki. Köszönetet mondva a díjak kitüntözének és Lengyel István szakfőgyelzőnek, aki a pályázat sikere érdekében buzgólkodott. A gyermekek nevében Laufer János köszöntö meg a kitüntetést.

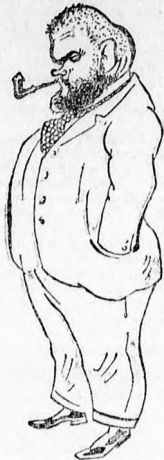
— Vasárnap egyesületet alakítottak a gazdatisztek. Vasárnap megalakították az oklevéles gazdatisztek országos egyesületét. Az érkekezleten Vidás István elnököt, majd Molnár József memorandumot olvasott föl, amelyet a földművelésügyi miniszterhez fogna eljuttatni. Az új egyesület elnöke Vidás István, alelnöke Gavenda Antal és Molnár József lett.

— A M. kir. osztályosrajtók résztvevői közül sokan, akik eddig semmi, vagy csak jelentéktelen eredményeket tudtak elérni, a régi sorsjegyszámítási akciónak tovább járásznai, mert a szerencse forgandó és az állandó folytatólagos játk, amely aránylag csekély költséggel fűntartható, gyakran legszerencsésebb eredményeket vezet. A hivatalos osztályosrajtók utasítva vannak az ilyen kéréseket lehetőleg figyelembe venni.

— Vértés és Sestényen (Múzeum-körút 15) üléseben nagy áldozatok árán legfinomabb kánpok igen olcsón kerülnek kiárításra.

— Vasárnap elfogták a Kereskedelmi Bank csalójának büntetését. Néhány hónappal ezelőtt a Kereskedelmi Bank ferencvárosi fiókjában bemutatott egy pénzkitaláló levelet, amelyben az Asványolajipar Rt. 28.000 pengő kifizetését kéri. Csak jóval később vették észre, hogy a levél hamisítvány. Az Asványolajipari Rt.-nél megállapították, hogy nemrég elbocsátott álliszűjűk, Arnóti József csalta ki a 28.000 pengő, jogtalanul magával vitt céglevélpapírral és bélyegzővel. Arnóti egész nyáron a budai hegyekben bujdosott, mint turista. Sátorban lakott, ott is fogták el a detektívek. Volt egy Turcsányi Ferenc nevű büntetés is, akit mostanáig hiába kerestek. Vasárnap ismerték föl a személyleírás alapján, mire letartóztatták.

— Október 19-én országos kisgazdaegygyűlés lesz Debrecenben. Debrecenből írja A Reggel tudósítója: Október 19-én szerkesztő nagygyűlésre hívják össze Debrecenben az ország földművesnépét. Kossuth Lajos függetlenségi, demokratikus eszmái s a nagyaládi Szabó István eredeti szentgáli programjában lefektetett elvek az új országos gazdaszervezkedés irányítói. A nagygyűlésre a Kossuthszobor megkoszoruzása után vonulnak föl az Arany Bika-szálló dísztermébe, ahol az izalmának igézkedni nagygyűlést Hegyegi-Kiss Pál elnökletével megtartják. Az előkészítésben tevékeny részt vesz Bélyek Lajos hajduszaszobor-lói református lelkész és Zöld Adár debreceni törvényhatósági bizottsági tag. A gyűlés iránt országwide nagy a földműveléstársadalom érdeklődése.

Debrecen követe

Gáspár Antal rajza A Reggel számára

— A földbirtokparellázó ötös bizottság szerdán dében tartja első teljes ülését. A gyufakészen tizenhárom és félmillió pengős maradványát az árverés előtt álló földbirtokok parcellázásának elősegítésére fordítja a kormány és az akció intézésére ötös bizottságot alakított. A bizottság elnöke Pesthy Pál, közölte A Reggel-lel, hogy az akció előjárás szabályzata már elkészült és ennek felbírálása céljából szerdán dében hivla össze az ötös bizottság első teljes ülését. Az előjárás szabályzat végleges megállapítása után nyomban megindul az akció, az előírnyozott 13,5 millió pengő kintalása azonban amál hamarabb meg fog történni, mivel az igényelt kérvények máris száz száma érkeztek Pesthy elnökéhez, úgy, hogy ezeknek kielégítésére Hadik János gróf számlája szerint 13,5 millió pengő helyett legalább 30 millióra volna szükség.

— Vasárnap ünnepiösszegek. Göröcs Lajos 55 éves házféltelözöl az Izabella-utca 55. számú ház pincéjében vasárnap délelőtt felakasztotta magát. Amire rátaláltak, már halott volt. — Vasárnap reggel a Rókus-kórházban meghalt Müller Kató 24 éves hóvezetőnő, aki két nappal ezelőtt mérgette meg magát, mert nem tudott álláshoz jutni.

— Orvosi hír. Dr. Brozard Vilma szülész-nőorvos, v. klinikai orvos újra rendelt Király-utca 67. l. b. d. u. 3-6.

— Sirközvetítés. Vasárnap délelőtt avatták föl a rákoskereszúri temetőben néhai Décsi Gyuláné sír-ömlékét. A kegyetes ünnepségen a magyar film-szakma tekintélyes számban képviseltette magát.

— Ki nem ismeri azt a jellegzetes, karesnyaku palackot, amelynek tartalma a szép, illatos, fűrtés és csillagva ragyogó hajról szólt álmodó valótja váltja! Ennek a varázsszernek — a Pixavonnak — használata nem drága; de hogy e kitűnő hajápolóeszköz használatát a társadalom szélesebb rétegeinek is lehetővé tegye, az Odol-társaságnak hosszú kísérletek után sikerült olyan Pixavon-shampont készíteni, amely ugyanazokat az anyagokat tartalmazza, mint a folyékony Pixavon és ugyanazon hatású. A hólygek, akik használták a Pixavon-shampont, különös élményeket dicsőrik, hogy mostan van a haját nagyon jól lehet fektetni és ezt az alakját meg is tartja.

— Várady Béla IV. Tírr István-utca 9. szám alatti helyiségében üzletáthelyezés miatt — linom úrvitelékekkel egybe hó 29-én, október 5-ig oly intányos árban árusítja, hogy a lot és szövet kezező ur közönség ösz bevásárlásait itt a legelőnyösebben eszközölheti.

Balaton-Lidó

Siófok-Vilmatelep és Zamárdi között, közvetlen a Balaton mentén, 140 hekt. hold terület parcellázás alatt van.

Várjon villetelek vásárlásával addig, amíg a Balaton-Lidó tervet és Aránjlatokat megkíldhetem, amit újabb hirdetések értesere adok.

Nincs szebb nyakkendő, mint **Gál** divatujdonságai

Olasó árak **Károly-körut 3** Kossuth Lajos-u. 3 Egységárak

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

Hát pofoz meg ma reggel? És végre halljuk, hogy mi az igazság a vígszínházi affair ügyében...

— Idehallgassanak — és ájuljanak el! 'Az affair, ha nem is aznap, hanem egy nappal előbb — a pofon kivételével persze — szóról-szóra megtörtént...

— Viccel?

— Hát hallgassanak csak ide. 'A Molnár-darab második fővondásában van egy jelenet, amelyben Hegedűs Gyula a következőket mondja Góth Sándornak: „Most pedig mars ki innét, mert ha nem takarodik, megrugom a tradicionális helyen, mégpedig mind a két lábammal, mert ez az én specialitásom!” Erre a végszóra kell Gád Franciskának bejönni a színpadra, miközben Góth azt feleli Hegedűsnek, hogy: „Ehhez a mutatványhoz pedig semmi esetre sem fogok önnek segídeket nyújtani.” Mármost tudni kell azt, hogy Molnár, aki a darabját mindig személyesen rendezte, különösen az első próbákon majdnem szóról-szóra lejátssza a színpadon mindenkinek a szerepét, hogy megismertesse a színészekkel a saját följögsdát. Az ominózus próbán éppen Hegedűs Gyula gyöngédségeit mennydörögte Góth felé, amikor is Gád Franciska, a szerepe szerint, végszóra a színpadra lépett. De mert Molnár megegyeszer el akarta ismételni a jelenetet, intett Gád Franciskának, hogy még egy pillanatra menjen ki s újból elmondotta, persze teljes verével, Góth felé, és abban az irányban, amelyben Franciska a színpadról kiment, a kirugásról enyeltő mondatot. Ezt hallotta és látta meg egy idegen, aki véletlenül a színpadi folyosón tartózkodott s rohant híresztelni — égszakadás! földindulás! —, hogy Molnár „kirugta” Franciskát a színpadról.

— Nahát, ez óriási! Szegény Franciska akkora igazán úgy került az egész ügybe, mint...

— Persze. Már most teljesen függetlenül attól, hogy Franciskáról, fájdalom, annyi kisebb-nagyobb jelentőségű perpatvar jelent meg évek óta a sajtóban, hogy a publikum talán már egy rablógyilkosságot is elhíne róla, ha az nyomtatásban megjelene, van az ügynek egy másik oldala is. Nevezetesen az, hogy Molnár Ferenc viszont nem szolgáltatót okot rá, hogy róla mírnix-dírnix el lehessen

hinni azt, hogy a színpadi próbáin verekszik a szereplőivel, mint egy kocsis. Akárhányszor láttam külföldön — Berlinben, Bécsben, Párisban, Salzburgban —, hogy az idegenek megállnak az utcán és bámulnak utána, a pincér boldog, ha a villáját fölemelheti, — „Molnár”, — mondják, — „nézd...” Becsülik, tisztelik, úgy, ahogy világhírű embereket tisztelnek és megbecsülnek. Csak idehaza... Nem csodálatos? De hagyjuk az egészet s üssük el azal, hogy a színházi kabbala szerint biztosan nagy siker lesz a premieren...

— Mondják. Most azonban kérjük a „Világ könyvtelje”-ről szóló jelentést.

— Földes Imre új drámájának — drámai kvalitásain kívül persze — van egy becsületes eszmei értéke, nevezetesen az, hogy az író nem áll be tolongami a hálószo-ba-végjátékok börszügyö-kei közé, hanem hervadó életünk legmarcangolóbb problémájához mer hozzáulni: hittel, lelkesedéssel — fájdalom nem G. B. Shaw, vagy H. G. Wells kezével, akiknek tollára a téma méltó. Az indulás: a maga romantikus naivitásában csábitó, megható s lelkesítő. Emberek! — sikoltja az író, mindannyiunknak

rossz dolgunk van, le vagyunk rongyolódva restileg, lelkileg, nincs munka, az emberiség éheznek. Hogy lehetne segíteni — Istenem —, hogy segítsünk magunkon? Törüljünk le mindent, ami 14 óta történt — adja meg a feleletet a jó Oncle Bernhard Földes, az adósságokat, az elpusztult egzisztenciákat, az új határokat, nincs semmi baj, semmi sem történt, háboru nem volt — minden úgy van, mint tízennégyben... (Szóval 16 évvel fiatalabbak vagyunk mindannyian — villan keresztül rögtön, ezen az első folytonosságú hézagpon az abszurdum lángkérődjele — és akik közben meghaltak, élnek, ugyebár, akik viszont azóta születtek, azok még nem élnek — vagy ha nem így van, akkor mégis hogy állunk ezzel a kérdéssel?) Ezt Oncle Imre Glasgow, a londoni Wenley s Társa cég gyáruvarán elhíti a munkásokkal, a munkások elhízik és egy hirtelen forradalmi gesztus kíséretében rögtön kikiáltják a világ dik-tátorává, csatlakozásra híván föl telehóros rádió útján (1935-öt írunk!) Európa és Amerika minden lakóját! (Asztáról, Afrikáról és Ausztráliáról nem esik szó!) Bernhard apó most hozzálát a nagy szándáshoz: a szerző naiv és hívó elképzelésével, akvarill esettel kezdi képeken keresztül a carmin és kremsi fehérből kevert rózsaszínnel átretusálni a föld fekete vérrrel átitatott új fotográfiáját. S ha még átfestené az egészet! De az ötlet

Földes Imre

Eibenschütz táncintézte (Arany János-utca 34. sz.) MEGNYILT. Különórák és beiratás egész nap. Telefon: 234 47

íránti türelmetlen szerelmében csak egy-egy foltot vet oda, egy-egy képben, a csillagokig érő probléma egy-egy négyzetmilliméterére, — tovább, tovább, gyerünk, befejezni hamar, hamar elhíteni valamennyiünkkel, mielőtt még bárki is meglepéséből fölcusudhatna, a föl-vonásvég függönyétől magához térhetne, hogy ez így lehet, vagy legalább így is lehetne... S ha a kételyt tényleg legalább a játék tartására el lehetne altatni... de nem lehet — az minden jelenetnél fölgyorog a színpadra — és a mámoros buzgalom a színpadon megtörik, a nézőtér kérdően tágra-nyitott szemlein, a mosolyon, amely talán egy kicsit fájdalmas is, mert: „miért is nem lehet a dolgokat így megoldani...” Így aztán senki sem csodálkozik egy fikarcnyit sem, hogy Oncle Glasgownt az utolsó képbén a színpadon agyonlövök és még szerencse, hogy valami mérges ember, aki egy pillanatra talán hinni is szeretett volna az Oncle Glasgow színpad-ban, nem a nézőtérrel lövi le sokkal hamarabb, — mert akkor mi lett volna a darabbal?! Földes Imre szépet akart, nagyot akart. De túl-nagy volt a ránk és tulcsiki a fejsze.

— Az előadás?

— Mozgalmas, kissé a tömegek mozgatósá-ban gyakorlott Karlheinz Martinra emléke-zető: Bárdos friss, színes munkája. A szereplők közül kiemelkedik egy név. Gellért Lajosé, aki szerintiünk pályájának legtekintélyesebb művészi munkájával siet az író segítségére és lovja a szívünkbe Oncle Bernhardjának derűs, bölcs, meleg figuráját. A világdiktátorra kikikáltott nyárspolgári kedély két végétől előltünk formálja meg azt a saját maga márvány-szobrává kényszerített, aszmatikus, fáradt, őszülő s mindenképen legőszintébb, minden hazug képzeltől mentes és legemberibb figu-rát, amely nélkül egy pillanatig sem szóno-ko-lhatna a színpadon — vele és általa azonban a figura a produkción a legnagyobb sikere. Kivüle örövendve írjuk ide egy új színésznő ne-vét: Palotás Irénét, aki a reaktívtól Bárdos leg-újabb fölfedezésé. Remagó esztelenségében is van valami virágszerű grácia, határozatlan föl-fede-zettest és lelki hajlékonyság, amely szerin-tünk rövid idő alatt rangot biztosít számára a magyar színpadon. Fényes acéltól való Gár-day figurája, kitűnő Justh, jó Z. Molnár és elég jó az ezáltal nem tulsgosan ambiciózus Keleti. Zala Karola a papírmáséfigurából semmit sem tudott csinálni. (Térmésztesen.) A többiek-ről vagy jót, vagy semmit, tehát semmit.

— Hallott valamit a Németh Mária bécsi Toscájáról?

— Igen. Bécsben nagyon érdekelte Németh Mária szereplése Jeritza parádés szerepében s az érdeklődés odáig fokozódott, hogy az új Tosca debütálása valódság zenei és társadalmi szenzációvá lépett elő. A bécsi lapok szokatlanul meleg hangon regisztrálják az új Tosca alakítását, amelyről megállapítják, hogy Jeritza mondan és démoni Toscájától el-térően, csöndesebb, de azért elemettrész és megható alakítás a Németh Mária hatalmas, deid- és edeshangu Toscája. Picaver remek diszpozícióban énekelte Cavaradosit, Jerger Scarpit — irigyelhetjük a bécsiket ezért az előadásért...

— Addig is azonban...

— Egy legujabb Shaw-anekdóta... Egy újságíró érdeklődik nála, hogy igaz-e, hogy új darabot ír. „Persze” — feleli G. B. „Megtud-

MAGYAR SZÍNHÁZ

HETI MŰSORA:

Hétfő este 1/9 órakor: **A gyöngé nem**
 Kedd este 1/9 órakor: **A világ könyvtelje**
 Szerda este 1/9 órakor: **A világ könyvtelje**
 Csütörtök este 1/9-kor: **A gyöngé nem**
 Péntek este 1/9 órakor: **A világ könyvtelje**
 Szombat este 1/9-kor: **A gyöngé nem**
 Vasárnap d. u. 4-kor: **A gyöngé nem** (esteli hely-árrakkal)
 Vasárnap este 1/9-kor: **A világ könyvtelje**

Bethlentéri Színpad

D. u. helyárak: 30 f-től 1.50 P-ig. Este: 50 f-től 3 P-ig
 Október 2-án, csütörtökön délután 3 órakor teljes műsoru előadás

Évadnyitó ragyogó műsorának utolsó 7 előadása

Kornal Berta minden előadásón föllép

Békeffi László

óriási sikerrel konferál

az **Andrássy-uti Színházban**

Csodabár (Wunder-Bar)

minden este 8 órakor, vasárnap délután 1/4 órakor

Fővárosi Operettszínház

VIGSZÍNHÁZ

Minden este, keddet kivéve

A szent láng

Színmű 3 főlv. Irta Somerset Maugham
 Fordította Harsányi Zsolt

Főszereplők:

**Varsányi Irén,
 Makay Margit, Pécsi Blanka,
 Beregi, Törzs, Vértess és Jávor**

Kedden

LILIOM

Irta Molnár Ferenc

Főszereplők:

Varsányi Irén, Csontos Gyula

Jegyek egész napon át válthatók

latnék talán valami részletet... — érdeklődik tovább az újságíró. „Mért csak részletet, az egész scénáriumot, ha akarja.” „Hogy akarom-e?... — izgul az újságíró —, persze, hogy akarom”. Erre Shaw: „Első fölvonás: A férfi: Szeretsz? A nő: Imádlak. Fügöny. Második fölvonás. A férfi: Szeretsz? A nő:

Imádlak. Fügöny. Harmadik fölvonás. A férfi: Szeretsz? A nő: Imádlak. Fügöny.” „Drága mester, hol itt a poén?” — kérdi az újságíró. „Ott” — feleli Shaw —, „hogy a nő mind a három fölvonásban ugyanaz, a férfi ellenben minden fölvonásban más”...

hangos ováció járt ki dr. Klár Zoltánnak, aki önzetlenül és sokat fáradozott a Színészüldő föllállításá körül. A közgyűlés miután a régi előkésztet újra megválasztotta, elhatározta, hogy legközelebb valamennyi színházban

10 perces demonstrációs szünetet tart előadás előtt, az angol és német beszélőfilmek tulajpása ellen.

E tízperces tüntetés alatt a színpadon egybegyűlnek a színészszevetségnek, a zenészeké és színpadi szerzők egyesületének kiküldöttjei, majd egyikük kimegy a függöny elé és közli a közönséggel, milyen célt szolgál a tüntetés. Továbbá azt is elhatározta a közgyűlés, hogy

Bethlen miniszterelnökhöz küldöttséget delegál,

amely a külföldi beszélőfilmekkel szemben, a magyar színészek számára a miniszterelnök pártfogását kéri... Másfelőlás debatte után ebédidőre békésen feloszlott a közgyűlés. Itt közöljük, hogy kedden este

Színészszevetség, a Színpadi Szerzők és a Színigazgatók Egyesülete együttes nagygyűlést tart a Fészek-klubban.

hogy tiltakozzanak az idegennyelvű beszélőfilmek tultengésével szemben, amely olyan helyzetet teremtett, hogy Budapest szórakozóhelyeinek 45.000 ülőhelye közül — az idegennyelvű filmek bemutatása következtében — Budapest közönsége csak 12.000 ülőhelyről hallhat magyarnyelvű előadást.

* Uj filmpereit — uj műfaj bemutatója az Urániában. E héten uj filmpereit mutat be az Ufa—Uránia. „Die Drei von der Tankstelle” ez volt a német, „Mese a benzinkutról” — ez a magyar címe. A benzinkutról szóló érdekes filmpereit nemcsak új talkiedarab, de egyszerű mind jelentkezők uj műfaj is. Szakított a régi romantikus recepttel s az operett lehetőségibe bevonuló újszerű mesét, rendezést, díszletet, színdíszítést és szerzői elgondolást propagálja. A sajtóbemutató hangulata szerint: nagy sikerrel. Kitiűnő művészgarda állt az uj Erich—Pommer—ötlet szolgálatába; a pikáns és a szelies értelmében mai primadonna ezuttal Lilian Harvey; kitiűnő partnere Willy Fritsch, akit régóta kedvelünk, mint a legtehetségesebb amorozők egyikét.

* A nyugati front igazi filmjét mutatja be ma a Corvin és az Ufa. Az Ufa—és a Corvin-mozgóképszínházakban ma kerül bemutatásra a „Nyugati front” Háborus film, de tragikus ereje nem a háborus külsőségek földözésében van, hanem az emberi szenvedésben, amely a háborút belülről világítja meg. Kitiűnő film, megrendítő élmény és nemes művészi produkció. Nem Amerika hozza itt elénk a töle megszokott kellemes pacifizmust, de a kerékbetört emberiség szíval meg európai és közvetlen, mély hangon. Olyan szép ez a film, mint a legolvasottabb nyugati-front-regények. Megköveteli, hogy megnézzó mindenki.

— Színtronzáltak a hindu síremléket. A hindu síremlék volt az első német film, amely Amerikában is sikert aratott és bizonyos, hogy a színtronzáltak formában Conrad Veidt, Bernhard Goetzke, Mia May és Putty Lia klasszikus tökéletességű filme új vonzórót fog gyakorolni a közönségre.

50 magyar hold

tanyával vagy anélkül, prima buza-termő, jókarban, legkedvezőbb feltételekkel eladó

Érdeklődők „Gazdaság” jellegre Reggel kiadóhivatalában

A magyar Hitler-pártot

akarta megalapítani állítólag Klein Dezső

Vilmos császár-uti pékmester,

akit stílétes bottal támadtak meg ellenfelei

Klein bántalmazása miatt vasárnap három tüntetőt letartóztatott a rendőrség

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap három érdekes letartóztatás történt egy különös tüntetés miatt. A tüntetés még esütörtökön este zajlott le a főváros különböző helyein. Ezen az estén a Hársfa-utca 37. számú házban alakuló gyűlést tartotta a Magyar Munkások Országos Szövetsége. Miközben a gyűlés résztvevői tanácskoztak, a ház előtt

megtámadták az új munkásszevetség híveit.

A parázs verekedés után a gyűlés egyik résztvevőjét, Bajcsi József pékmestert, aki már hazatért lakására, egy apokrif levéllel lehatárolták az utcára és ott megverték. Ugyanakkor a gyűlés szervezőjét, Klein Dezső pékmestert az Andrássy-ut és Vilmos császár-ut sarkán megtámadták és egy stílétes bottal a fején és a hasán megsebesítettek. Ezeket a verekedéseket, amint kiderült, azért rendezték, mert

az a hír terjedt el, hogy a gyűlés szervezői a magyar Hitler-pártot akarták megalapítani.

A tüntetések és verekedések miatt a rendőrség megindította a nyomozást, amely vasárnap már eredményre vezetett, amennyiben Friedmann Sándor, Neth Adám és Miks Ferenc süttősegeket magánosok elleni erőszak büntette miatt vasárnap letartóztatották. Az új szövetség-ről A Reggel a következőket állapította meg:

Klein Dezső, az állítólagos magyar Hitler-párt szervezője

ismert pesti pékmester, az Andrássy-ut torko-

latánál lévő jörfogalmu Corvin-sütőde tulajdonosa. A mester szenvedélyes egyesületalapító; legutóbbi alapítása a Magyarországi Sütőmunkások Nemzeti Szövetsége volt, amelyben az alkalmazottak és a főnökök közösen vettek részt, hogy közös gazdasági érdekeiket előserítsék. Klein szerint a sütőmunkások 40 százaléka nem tartozik a szocialista szervezett munkásokhoz és így a nemzeti alapon álló szövetségre komoly feladat várt. A szövetséggel azonban Klein mégis megjárta; egyszerre tulajdonos megnevezését a szövetség, az új tagok közgyűlést hívták össze és — élükön Kardics Kálmánnal, a szocialdemokrata sütőmunkások szakszervezetének elnökével — kimondták, hogy fuzionálnak a szocialdemokratapárttal. Így határozta el Klein Dezső, hogy most újabb megszervezi a nemzeti alapon álló munkásokat. Mint mondja, nem tartozik ő semmiféle párthoz,

nem fasiszta, nem hitlerista, csak lelkes szervező, nemzeti alapon.

Lelkesedését honorálta is a esütörtöki gyűlés, amennyiben az új szövetség díszelnökévé és igazgatójává választották, országos elnöké pedig Trieb Józsefet, ügyesszé dr. Fehér Vilmost. Klein Dezső tartott azonban az ellenakcióitól is, azért már jóelőre a rendőrség védelmét kérte az alakuló gyűlésre. A rendőrök meg is jelentek a Hársfa-utcai házban, ahol az ellentüntetöket szétzavarták, de az Andrássy-utnál már nem tudták megakadályozni Klein bántalmazását.

Kedden este a Színpadi Szerzők,

a Színészszevetség és a Színigazgatók Szövetsége együttes nagygyűlésen tiltakozik az ellen, hogy Budapest 45.000 ülőhelyének csak egyharmada előtt játszanak magyarul

Tízperces demonstrációt rendeznek a színészek az idegen hangos film ellen és küldöttségileg kéri Bethlen miniszterelnök pártfogását a magyar színészek számára

(A Reggel tudósítójától.) A magyar Színészszevetség vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlést a Fészek nagytermében. A Színészszevetség 1300 tagja közül mintegy kétszázan gyűltek egybe, hogy a szevetség leg-

fontosabb ügyeit és eseményeit megtárgyalják. Hegedüs Gyula elnöki megnyitója után szép és szíveshöz szóló beszédben elparentálta Vass József népjóléti minisztert, a Szevetség igaz pártfogóját. A későbbi beszédek során

Kezdet: 9 órákor

III. Konrad ♦ SALAMON BÉLA ♦ Terézkörúti Színpad

Telefon: 265—54

Nem Páris és nem London, hanem az egész világ kedvence, a pénteken Pesten szereplő

CHEVALIER

THE LOVE PARADE

A KIRÁLYNŐ FÉRJE

ROYAL APOLLO

KÖZGAZDASÁG

A kormány adósságcsináló politikáját támadta és a hadikölcsönök valorizálását erőlyesen követelte Teleszky János a TEBE lillafüredi kongresszusán

Lillafüred, szeptember 28.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Vasárnap reggel ötszáz magyar bankigazgató jelenlétében nyitotta meg a TEBE kongresszusát Hegedűs Lóránt.

— A magyar pénzüzeteket — mondotta — a közvélemény nem részesíti a megérdemelt méltánylásban, sőt a kormány és törvényhozásban is van olyan áramlat, amely a helyesen funkcionáló pénzüzeteket mindenképpen meg akarja rendezni. A vidéki intézeteket államosított szövetkezetekkel és hasonló alakulatokkal akarják sarokba szorítani. Ezek az intézetek munkatereitük egy részét a tulozott állami beavatkozás folytán elvesztették. A nagybankokra nézve is ugyanez a helyzet, mégis egymásra érik őket támadások, hol azon a címen, hogy adósságaik törlesztésére külföldre viszik a pénzt, hol azon, hogy betéteik husz százalékát építési kölcsönökre akarják lekötni. Az ilyen híresztelések csak nyugtalanságot keltenek és az lesz a végük, hogy — nem lesz betét.

Ezután a miniszteriumok képviselői üdvözltek a kongresszusra, majd

Teleszky János

tartott előadást „A hitelgények kielégítése és a pénzüzetek” címen.

— Aki a hitellel elégtelenségét kifogásolja — mondotta —, az ne a pénzüzeteket támadja, amelyek csak közvetítenek, hanem követeljen jó gazdasági politikát. A kihelyezések időtartama sem a pénzüzetektől függ, mert hosszulejáratu kölcsönt csak olyan tőkéből lehet adni, amelyeket az állandóság jellegével bocsátanak rendelkezésre s a legnagyobb veszedelem volna ez elv elhanyagolása nálunk, ahol

az adósságcsinálás valóságos nemzeti szerencsétlenség.

Tökehiány idején a közvélemény, a sajtó, a hitelkeresők, sőt a kormány részéről is erős nyomásnak vannak kitéve a pénzüzetek. Amde nagy tévedés azt hinni, hogy beruházások a gazdasági törvényszerűségei ellenére is keresztül lehet vinni. Az ilyen beruházások csak megnézhetik a kibontakozást és ezért nem lett volna szabad rövidlejáratu kölcsönökből beruházni.

A pénzüzeteket rosszul tették, amikor rövidlejáratu kölcsönöket adtak a városoknak, vármegyéknek, sőt a kormánynak is,

mert nem számoltak a közgazdaság törvényszerűségével. A beruházási tevékenységet a pénzüzetek csak értékpapírok és kötvények elhelyezése útján szolgálhatják, míg viszont csak akkor lehetséges, ha a közállapotok bizalomgerjesztők. E bizalom előfeltétele az, hogy legalább

az eredeti jegyzési hadikölcsönkövények tulajdonosai részesüljenek a mai viszonyokhoz mért méltányos kárpótlásban.

Teleszky ezután a kamatkérdésről beszélt, védte a bankokat a magas kamatnyereségek vádjá ellen és hangsúlyozta, hogy közpénzen nem szabad új pénzüzeti szereket létesíteni. — Szót emelek — mondotta —

azon gazdaságpolitika ellen, amely kapitalista és mégis a kapitalizmus alapelveit ássa alá.

Jacobi Olivér a kisbirtok hitelkérdéséről tartott előadást,

— Az ország lakosságának kétharmadrésze, a kisbirtokosság — ugymond — teljesen kikapcsolódott a hitelleltől és egyáltalán nem folytat hasznos beruházásokat.

Egyes vidékeken sem ruhát, sem eszmatát nem vesznek az emberek és félig meztelenül járnak, csakhogy hitelt ne kelljen igénybe venni.

Javasolom, hogy: 1. Az összes, állami pénzen szétszórtan dolgozó hitelszervek fuzionáljanak egymással és a

az új ujlaki pala

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSSÁGA FELÜLMÚLHATATLAN NAGYBÁTONY-UJLAKI EGYESÜLT IPARMŰVEK RT. BUDAPEST, V. VILMOS-CSÁSZÁR-UT 32

Magyar Földhitelintézettel is és törlesztéses hitelek kétharmadrészt bocsássa a kisbirtokok rendelkezésére. 2. A fővárosi emissziós intézetek vegyék föl a cseszói üzletet. 3. A jegybank oldja meg sürgősen a záloglevelek lombardirozásának kérdését. 4. A bankok létesítsenek hitelleltöltő szervezetet a gazdák részére. 5. Az altruista intézetek illetékedvezményei terjesztessenek ki legalább a kisbirtok kölcsönöire.

Jacobi után gróf Hadik János előadására került volna sor, aki azonban betegsége miatt nem jelent meg a kongresszuson és így előadását hétfőn fogják fölolvadni. Ugyancsak

hétfőn tartja előadását Hantos Elemér az intézetek földadatairól. Tizenkét óraker a kongresszus ülését fölfüggesztették és megkezdtek a tanácskozást a szombaton kiküldött bizottságok. Délben 2 óraker közös ebéd volt a Palotaszálló éttermében, ahol több pohárköszöntő is elhangzott. A bizottságok tárgyalásai délután folytak tovább és az esti órákig tartottak.

Az első bizottság, amelynek előadója Nyulász János volt, határozati javaslatot terjeszt hétfőn a kongresszus elé a jelzolegről szóló törvény gyakorlati kihatasairól. A második szamu bizottság adó- és illetékügyi kérdésekkel foglalkozott Görög Frigyes előadó vezetésével. A harmadik bizottság az okió-hitelek kérdésével foglalkozott Kresz Károly előadásában. A negyedik bizottság cégioji kérdéseket tárgyalta. Itt Nyáry Pál volt az előadó.

Este 1/8 óraker a Palota-szállóban tartott hangversennyel ért véget a TEBE lillafüredi vasárnapja.

Az öt millió bushel buza,

amellyel a szovjet leszorította a gabonaárakat, erős ellenintézkedéseket váltott ki

(A Reggel tudósítójától.) Csihagóban pénteken két centtel esett a buza ára, amire kitért a helyi pánik. Szombaton aztán újabb két és félcentes áruhanás következett és most igazi világpánik kelt a nyomában. Amit ma egy hét-el ezeltől bizonyos mértékig a mesék birodalmába utaltak, hivatalosan is beigazolást nyert. A buza példátlan áresését

csakugyan az orosz szovjet buzaimportáció okozza

s ezen mílsem változat még az a támadás sem, amelyet a kormánypárt agrárértekezletén a budapesti tőzsde és a határidő üzlet ellen intéztek. Alig mult el három nap az agrártámadás óta s máris bizonyos feszelyettséggel gondolnak erre a határozatra, mert soha nyilvánvalóbbá nem lett, mint most, hogy

a tőzsde megrendszabályozása nem az az eszköz, amellyel világgazdasági jelenségeket orvosolni lehet.

A magyar közvélemény, amelyet pedig az orosz gabonaimportáció nagyon közlel érdekel, alig ismeri ennek a nagy világeseménynek igazit rugóit. A Reggel tudósítója ezért a helyzetet jól ismerő gabonaexportőrjeink egyikéhez fordult, hogy az orosz gabonaszállitások regénybe illő részleteiről összefüggő képet kapjon. Az orosz manőver — így kezdte informátorunk — azzal vezetődött be, hogy az orosz szovjet öt millió bushel, tehát másfél millió métermázsánál valamivel több buzát dobott az amerikai piacra. Másfél millió mázsa buza még nem alkalmas egy világpánik előidözésére, de az amerikai piacra egyre-másra érkeztek a biztos értesülések arról, hogy

ez a mennyiség csak kezdete az orosz támadásnak,

amelynek nyilvánvaló célja, hogy a szovjet nemcs valutákhoz jusson. A riasztó hírek ha-

tása a csihagói tőzsdén nem az volt, hogy az amerikai kormány a tőzsde megrendszabályozására gondolt, hanem az, hogy Hyde Artur, az Egyesült-Államok mezőgazdasági miniszter, azonnal érintkezést keresett Burnett Johannal, a csihagói tőzsde elnökével s előterjesztést kért tőle: mondja meg, milyen intézkedéseket kell tenni, hogy az amerikai farmereket a további áruhanások következményeitől megóvják. Burnett azt felelte, hogy a tőzsde vezetősége azonnal és szigorúan megvizsgálja, vajjon tőzsdei okok idézték-e elő az áruhanást, de kétegtelennek tartja, hogy

az orosz gabonaimportációval szemben ninesnek győzkesen célravezető tőzsdei intézkedések.

Mindenekelőtt — így hangzott Burnett tanácsa — meg kell tudni, hogy az idei orosz termés milyen volt és milyen exportfőlőségekkel rendelkezik Oroszország. Ezek után mindenki kíváncsian várta, a termésszámokat, amelyek azonban ezideig sinesnek földeitve s mindössze azokra az adatokra lehet támaszkodni, amelyeket a szovjet egy idő óta nagy buzgalommal terjeszt a bevett orosz termőterület nagyságának emelkedéséről és a termelés fokozásáról. Ezek szerint

az elmúlt évben a bevett terület 9 millió hektárral emelkedett,

a hozam-mennyiség pedig tizenöt százalékkal nőtt meg tavaly óta. Mialatt az 1905-től 1914-ig terjedő időben az orosz gabonatermés 810 millió métermázsára volt, s ebből maga a buza-termés 200 millió,

az idei gabonatermés állitólág 895 millió métermázsára emelkedett s ebből a buza-termés maga 277 millió.

Ez azt jelentené, hogy a háborúelőtti termeléshez képest, az idei orosz termés 10%-kal, a buza-termés pedig 40%-kal emelkedett. Ha ez igaz, akkor a nemzetközi gabonakereskedelemnek még hatalmas orosz buzaimportációkkal kell számolnia és hogy az elmúlt napok eladásai csakugyan csak a kezdetét jelentik egy világgazdasági jelentőségű invázióknak, amelynek méreteit akkor ítéltethetjük meg, ha figyelembe vesszük, hogy Oroszország a háboru előtt átlag 160 millió métermázsára gabonát exportált, vagyis egész gabonatermésének 20%-át vitte ki idegen piacokra.

Ez a 20% az idei 895 millió össztereméssel 180 millió métermázsára fölösleget jelentene.

Egyjár

Vámház-körut 6 — Andrassy-ut 4

Kockás edénytörő, tartós, jó minőség...	—35
Flanelportörő, jó kockás flanelből	—35
Gyermek patentharisnya 1. sz.	—35
Férfizokni, nagyon tartós, jó minőség	—35
Önkötő férfinyakkendő	—35
„Ideál” csokornyakkendő	—35
Zoknitartó, erős cérnagumból	—35
Kézelőgomb, passzományból, 3 pár ára	—35
Picó-csipke, 6 méter ára	—35
Férfizsebkendő, szines, szegelt széllel	—35
Női batistszsebkendő, szines, széllel	—35
Gyermekzsebkendő, 3 drb ára	—35
Szobaleány-bóbita	—35

Az orvosok véleménye:

A megszokott bakkavét a koffein teszi kívánatossá. A tiszta, valódi koffeintartalmu bakkavé nemcsak élvezeti cikk, hanem orvosság a legkülönbözőbb betegségek ellen. Ezt olvassa Ön az „Orvosi nyilatkozatok” érdekes gyűjteményéből, amely minden Meini főközlötben megtalálható.

MEINI GYULA RT

Ez óriási méretű támadás erejét némileg legyöngyíti az, hogy, amint a szovjet maga is elismeri, a helyi szervezetek hiányos megszervezése mellett, a gabona összegyűjtése csak nehezen bonyolítható le, viszont kétségtelen, hogy augusztus óta ez a szervezési munka is lényegesen megjavult, amit az igazol, hogy augusztus végén már 57%-kal emelkedett az orosz gabona összegyűjtése. A szállítási piac jelenségei is azt igazolják, hogy az oroszok minden eszközzel érszakolják gabonakivitelüket. A londoni hajóközvetítő állítást 12 napig gőzöst béreltek gabonakivitel céljaira,

moszkvai jelentések szerint pedig nem kevesebb, mint

80 gabonahajót állítottak a minap a dél-oroszországi gabonaszállítások szolgálatába s hogy ennek megfelelően a Fekete-tenger kikötőiben a hajófuvardíjak is lényegesen emelkedtek. Mindezekkel szemben Európa és Amerika erőstn készül a védekezésre, amelynek első jelensége a keleti agrárblokk megszervezése és azok az intézkedések, amelyek angol tréningítés mellett máris folyamatba tette.

Törvényjavaslat készül az állami tisztviselők létszámának tizszázalékos csökkentéséről

A státuszrendezést előkészítő miniszterközi bizottság októberben megkezdte és be is fejezi munkáját. — A létszámcsökkentő törvényjavaslat még ebben az évben a Ház elé kerül

(A Reggel tudósítójától.) A tizszázalékos köztisztviselési fizetésemelés álhírével kapcsolatban legutóbb félhivatalosan megállapították, hogy fizetésemelésre — eltekintve az anyagi jövedel teljes hiányától — egyébként is csak a tisztviselők státuszrendezés után kerülhetne sor. A státuszrendezés kérdése — A Reggel-nek teljesen beavatott helyről szerzett értesülése szerint — most már a legrövidebb időn belül napirendre kerül:

tizszázalékos fizetésemelés helyett hamarosan törvényes alapot nyer a köztisztviselők létszám tizszázalékos csökkentése.

A minisztertanácsnak erről szóló elvi döntése az, hogy az állami tisztviselők létszáma a kihalási rendszer alkalmazásával hat esztendő alatt tiz százalékkal csökkentessék, vagyis hat esztendő múlva tiz százalékkal redukált státusz működőké. Ennek az elvnek gyakorlati végrehajtására

belső miniszterközi bizottság alakult, az egyes miniszteriumok pedig a nyár folyamán elvégzették a státuszrendezést előkészítő adatgyűjtés munkáját. Most már minden köztisztviselési kategóriánál megállapították azt a percentszámot, amelyre a kihalási rendszer

nem terjedhet ki és az egyes miniszteriumok előterjesztésbe foglalták a státuszrendezést elv gyakorlati megvalósításának módját. A pénzügyminiszterium illetékes ügyosztályai átvizsgálták az előterjesztéseket, amelyek most már rövid időn belül a státuszrendező miniszterközi bizottság elé kerülnek.

A miniszterközi bizottság október első felében ül össze és permanens üléseken véglegesen tisztázza a státuszrendezés kérdését,

megállapítja, hogy minden téren miképpen adja le a kihalási rendszer alapján tisztviselők létszámának tiz százalékat, vagyis kialakítja az állami tisztviselők új státuszát, amelyet, mint kitűzött célt, hat esztendő alatt érnek el. A státuszrendező miniszterközi bizottság

október végére okvetlenül befejezi munkáját és az egész anyagot a kormány elé terjeszti.

Teljesen beavatott helyen közölték A Reggel-lel, hogy a státuszrendezésről szóló rendelkezéseket a kormány előreláthatóan

törvényjavaslatba foglalja

és ezt a javaslatot még ebben az évben tárgyalja a parlamenttel.

hogy a nyersanyagok mai áresése idején, ott is hatalmas vaspántok módjára veszik körül a gazdasági életet a titkos megállapodások. Ez az oka, hogy az ugynevezett állandó Ausztriában is egyre szélesebbre nyílik és hogy mint nálunk, odaát is, az ipari készáruk, az agrártermékekhez viszonyítva, méregdrágák. Ott is, mint nálunk, ebből az aránytalanságból magyarázzák azt a fogyasztási válságot, amelynek nyomásztó súlya alatt szenved és reszket az egész földkerekség. Ausztriában most az olesőbb kenjér kérdése kapcsán merült föl az osztrák kartelltvörvény meghozatalának szükségére, mert az osztrák közvélemény nem nézi olyan jámbor tehetetlenséggel, hogy mialatt a gabonacmükök ára a nélypontra esik, a kenyér ára csak egy-két fillérral olesőbbodik. Amint A Reggel bécsi tudósítója jelenti, az osztrák kereskedelmi körök bizalmas előterjesztést tettek a kormánynak az ujonnan megalkotandó kartelltvörvény alapelveire nézve. Az osztrákok autonóm kartellbírósgot követelnek oly módon, hogy a bíróság tagjai az osztrák nép minden rétegéből kerüljenek ki és hogy a bíróság tanácsa egyenes és egyenlő számban termelőköl és fogyasztóköl álljon. Emellett egy kartellbírósg fölállítását is követelik, amelynek az volna a feladata, hogy a vitás kérdések eldöntéséhez szükséges anyagot fölkutassa és a kartellbírósnak elővigye. Látnivaló, hogy az iparúzó Ausztriában sokkal keményebb eszközökkel akarnak föllepni a kartellek ellen, mint az agrár Magyarországon.

Elhaláztokták, hogy határozni fognak — ez a Népszövetség gazdasági bizottságának tegnapi döntése azokban a súlyos világgazdasági kérdésekben, amelyeket Michells olasz delegátus előadása alapján tárgyalás alá vettek. Michells, amint A Reggel genfi tudósítója jelenti, azt indítványozta, hogy a nemzetközi gazdasági helyzet zürzavarával szemben rendszeres nemzetközi intézkedésekkel kell szentelni, így le kell építeni a túlzott protekcionizmust, szabályozni a legtöbb kedvezményes rendszert, a közös gazdasági érdekű államokat közös együttműködésre kell bírni, végül pedig egy újabb világgazdasági konferenciát kell összehívni. Ahogy ez kisebb tekintélyű egyesületekben is történni szokott, a népszövetségi gazdasági bizottság sem tudott egyéb megoldást ezekre az indítványokra, mint azt, hogy az összes kérdéseket egy albizottság elé utalja, az új világgazdasági konferenciát pedig majd csak akkor hívja össze, ha a multkorinak határozatai már végre lesznek hajtva.

AMIRŐL MINDENKI BESZÉL

A tizdsde tetteit, azokat, akik állították orosz megbízásból buzát adtak és ezzel az áruhándst előidézték, eddig nem sikerült kikutatni. Az a hír, amely tegnap a tizdsden elterjedt, hogy a tettesek ellen a tizdsde vezetősége már vizsgálatot is indított, nem bizonyított valóján s még nem lehetett igazolni, amit pedig szótében híreszteltek, hogy a két cég berlini megbízásai mögött az ottani orosz kereskedelmi képviselőt lappang. Azok a cégek, amelyeket a mende-monda a gabonáruk letéréséért okolt, beigazolták, hogy semmi köztük sem volt a szovjet kereskedelmi képviselőt, hanem egy ismert berlini cég számára adtak el harminc kötes rozot. A német cég ezt a mennyiséget már régebben vette a budapesti piacon és most méter-mázsánként 4-5 pengós vesztéssel realizálta.

A banánbehozatali társaság privilégiumának káros következményeiről most már nemcsak a magyar kereskedelmi körök panaszkodnak, hanem azok a németországi kereskedők is, akik magyarországi gyümölcsimporttal foglalkoztak. A banánbehozatali társaság tudvalevően vámentesen, vagy mérsékelt vámmal hozhatja be a banánt és e kivétel engedmény fejében az államal kötött szerződés értelmében csak arra van köteleze, hogy bizonyos mennyiségű magyar gyümölcsöt vigyen ki külföldre. A szerződés hiánya abban van, hogy a lebonyolítás módjai nincsenek precízben megállapítva és ninc köteleze a tár-

saság, hogy legalább legális áron adja el a magyar gyümölcsállományokat. A banántársaságnak tehát az az érdeke, hogy a szerződésileg vállalt mennyiséget mindenáron kiszállítsa, illetve eladja, de semmi sem kötelezi arra, hogy ezeket a szállítványokat a magyar gyümölcs árának esetleges lenyomásával adja el. Így történt aztán, hogy amikor a magyarországi megyei odakint 80-100 márkáért lehetett értékesíteni, a banántársaság 50-60 márkáért adta el, ma pedig, amikor a francia szőlő ára 50-60, az olasz szőlő 48-50 márká és a magyar szőlőért is kényelmesen el lehetne érni a 46 márkás árat, a banánecégek bizományosai legfőkébb 36 márkát érnek el vele. Csak természetesen, hogy ilyen körülmények között az exportörök azt panaszolják, hogy akik eddig a magyar szőlő exportjával foglalkoztak, egyfelől nem jutnak üzlethez, másfelől pedig a magyar szőlő ára annyira leszorult, hogy a magyar termelő nem találja meg számításait és emellett még a magyar szőlő hírneve is erős csorbát szenved. A banántársaság szerződésének ügyét most tehát már a külföldi érdekeltek is a legélesebben és a legszenvedelmesebben bírálják és különösen a német piacokon vetik föl azt a kérdést, hogy miért nem rövidítják el a szerződést, amely az egész érdekelte magyar kereskedelmi ág szakemberei szerint kétségtelen nagy erkölcsi és anyagi károsodást okoz. A privilégiumra ráfizet a termelő, a kereskedő, a magyar fogyasztó, kinek van hát haszna belőle? Külföldi fezőröknek és belföldi kijáróknak?

A kartellek megrendszabályozásának szükségése nemesak nálunk, de most már Ausztriában is olyan hangos és parancsoló követeléssé vált, hogy mire az új magyar kartelljavaslat a képviselőház elé kerül, Ausztriában is kéri az újabb kartellszabályozás szükségére, pedig tudvalevő, hogy odaát, ha nem is törvény alapján, de nagyon szigorúan bálnak el a kartellek ármegegyezéseivel. E szigorú intézkedéseket azonban az ugynevezett csöndös megegyezések teljesen kijátszották, ugyannyira,

Minőségben utólérhetetlen!!

az eredeti végjeggel ellátott

American Heating rendszerű folytonegő kályha

már 35 év óta használatban

A jelenkor legjobh folytonegő kályhája!

AMERICAN HEATING

kályhagyártó Rt. gyári telekhatá Budapest VI. Andrássy-ut 17 Telefon: Automatu 275-87

Figyelemztetés! Az eredeti „AHAS” végjegyű American Heating rendszerű folytonegő kályha, mely már több évtizeden keresztül van forgalomban, Budapesten csak fenti cím alatt kapható.

Címre ügyeljünk, hasonló külsejű utánzatoktól óvakodjunk!

Pesti Futár

kedden reggel jelenik meg

NÁDAS:
Párisi csavargások
Vértes biarrítzi rajzaival

Gyönyörű szőlő, 5 magyar hold
szép gyümölcsösrel, borhással, 100 hl szüreti kilitással

Jutányosan eladó

Levelek „Paradissom” jellege alatt A Reggel kintó-hivatalában

Dunacorso Barban Kalmár Tibor zeneszerző muzsikál. — Tánc

AUTÓ ÉS MOTOR

A világrikorder Charles Holt „Los Angeles Olympic“-jén nagy fölénnyel győzött a vasárnapi dunai motorcsónakversenyen

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel nagy lendülettel megnyiták az ég csatornáit és a késő délig szakadatlanul zuhogó eső már-már elmosással fenyegette a Magyar Motorcsónak Club első dunai házversenyét. Délre azonban állt az eső, előbujt a nap és amikor a főstarter, dr. Szelnár Aladár az első csoport kilenc versenyzőjét utnak indította, a Margitsziget parti sétányai, a szigetet övező pesti és budai partok, sőt a Margitid is zufozva volt az érdeklődők zréivel. A verseny

fővonzereje a losangelesi Charles Holt, több világrekord tulajdonosa volt, aki világ-

nek, elsősorban ifj. viléz Horthy Miklósnak, dr. Szelnár Aladárnak, Bosnyákovits rendőrfőfelügyelőnek és Löffler Oszkárnak érdeme. U. B.

Részletes eredmények:

B-osztály 350 km.-ig turahajók:

1. Busay Károly (Johnson) 19.05 p. 2. Szász Andor (Johnson) 20.37 p. 3. Róth Jenő (Evinrude) 23.32 p.

B-osztály 350 km.-ig versenyhajók:

1. Charles Holt (USA) „Los Angeles Olympic 1932“ (Johnson) 13.08 p. 2. Gyöngy Pál „Old Pol“ (Johnson) 13.54 p. 3. Petgyery József (Evinrude) 15.37 p.

Dunai motorcsónakverseny abszolút győztesének

Charles Holt USA (Johnson) és a

leggyorsabb turacsónaknak

Haán Miklós (Evinrude)

OLAJA:
LARDOLINE RIGIT
autó-, motorkerékpár- és csónakmotorolaj

Jánoshegyi bajnoki verseny abszolút győztesének

Bátya János (FN)

Vezérképviselő: Urbach László, VI, Hunyadi-lér 12. Tel. 116-28

rekorder hajóját, a „Los Angeles Olympic 1932“-t

bámulatraméltó vakmerőséggel és bravúrral vitte gőzelemre.

Komoly ellenfele nem akadt, mert Urbach László, aki négyhengeres gépével egyedül lett volna képes öt legyőzni,

a Johnson-képviselőt nemtrőrdőmsége miatt nem indulhatott

a versenyen. A képviselőt vezetője ugyanis vasárnap délután nem volt hajlandó részére egy könnyen pótolható alkatrészt kiszolgáltatni, ennek hiányában pedig nem tudta motorját beindítani (a képviselőt vezetője előkelő helyet foglalt el a Magyar Motorcsónakklub vezetőségében!) A magyarok között a leggyorsabb Szécsi Pál Evinrude-motorral ellátott „Sphinx“-je volt, Szécsi kitudó vezetői képességéről tett tanúságot. Szépen szerepelt Gyöngy Pál, aki „Old Pol“ nevű hajójával a 350 km.-es versenymotorok között, a győztes Ch. Holt mögött az előkelő második helyet foglalta el. Az 500 km.-es turahajók legjobb eredményét a kitudó képességű Hahn Miklós érte el „Hurrikán“ nevű Evinrude-motorosával. A turahajók között dr. Boday Pál és Kozmóvszky Tibor, Szécsy Alán „Szökevény II.“-jén a vizen való fordulótétel mesteri technikáját mutatták be. A külfölden sikerült verseny rendkívül hatásos propagandája volt a motorcsónak sportnak, a jól sikerült rendezés és a verseny megszervezése a Magyar Motorcsónak Club vezetőségé-

C-osztály 500 km.-ig turahajók:

1. Hahn Miklós „Hurrikán“ (Evinrude) 18.32 p. 2. Tragor János „Dragon Fey“ (Evinrude) 20.08 p. 3. Lengyel Jenő (Evinrude) 23.20 p.

C-osztály 500 km.-ig versenyhajók:

1. Rieger Antal (Evinrude) 13.30 p. 2. Szigeti Pál (ainév) „Sphinx“ (Evinrude) 13.46 p.

D-osztály 660 km.-ig turahajók:

1. Harsányi István (Johnson) 16.09 p. 2. Kálmán Mihály (Johnson) 16.56 p. 3. Dr. Schmidt Gyula „Huschbusch“ (Johnson) 17.07 p.

Szabadosztály:

1. Charles Holt „Los Angeles Olympic 1932“ (Johnson) 10.18 p. (A nap legjobb ideje, pályarekord!) 2. Szigeti Pál „Sphinx“ (Evinrude) 13.39 p. 3. Gyöngy Pál „Old Pol“ (Johnson) 13.44 p.

Bullus, Bauhofer, Handley kiállása után W. Huth (BMW) nyerte az Avus-versenyt

Berlin, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójától.) Százszérfényi község előtt vasárnap futották le Berlin mellett az Avus motorkerékpárversenyt, amelyen a nagy Baeder-díj is eldöntésre került. A ver-

senyen a legnagyobb favoritok különböző defektusok miatt sorra kiállottak, ennek következtében a versenyt meglepésszerűen a boroszlói W. Huth (BMW) nyerte 1412 km. átlagsebességgel.

Részletes eredmények:

1000 km.-ig. (Táv. 353.145 km.): 1. W. Huth (BMW) 2 ó. 30 p. 0.05 mp. (141.2 km.) 2. Krätz (BMW) 2 ó. 30 p. 01 mp. (141.2 km.)

500 km.-ig. (Táv. 353.145 km.): 1. Simonek (Motosacoche) 2 ó. 31.17 p. 2. Ischinger (D. Rad) 3 ó. 16.1 mp.

350 km.-ig.: 1. Binder-Saam (AJS) 2 ó. 43 p. 45 mp. 2. O. Ley (Triumph) 2 ó. 44 p. 40 mp.

350 km.-ig. (Táv. 314 km.): 1. Nazarro (Guzzi) 126.4 km. átlag.

Bátya János (FN oldalkocsis) abszolút győztese a Jánoshegyi bajnoki motorkerékpárversenynek

(A Reggel tudósítójától.) Ezúttal első ízben rendezte a Királyi Magyar Automobil Club a Magyar Atletikai Club által népszerűvé tett Jánoshegyi versenyt és a rendezéssel együtt a hagyományos esőt és ködöt is átvette. Ez a körülmény most is vakmerő és kockázatos kísérlettel tette a motorosok számára a pályát,

a leggyorsabb szülő-motorosok ugyanis az ut sarabán fejezték be a versenyt,

a néhány végigmenő között csupán a kisebb kategóriákban értek el szép eredményt. A versenyen igazlamlással csak az oldalkocsis versenyre tette, itt Bátya, Meggyesy és Bauer küzdöttek egymással, a küzdelemből

Bátya János került ki győztesen,

aki FN géppel

a nap legjobb idejét futotta.

A szülőmotorkerékpárok legjobb idejét Kozma és Deli kiállása folytán — az outsider Batori Lajos (Sunbeam) érte el. Szépen szerepelt Meggyesy (Sarolea), aki gyertyadefektusa ellenére második lett és Wittenberg (Velocette), aki kategóriagyőzelmet szerzett. A verseny rendezése a zuhogó eső ellenére is simán folyt le, amiért dícséret illeti a KMAC-ot és annak titkárait, Petrovits Vidort, akik a versenyt lemondó MAC helyett becsületből vállalták a motorkerékpárok számára bajnok pontszerző verseny rendezését.

A verseny részletes eredményei:

Szülő motorkerékpárok:

175 km.: 1. Lukavecz Ferenc (Francis Barnett) 4.33.58 p. 2. Gutschy Károly (Yames) 4.55.54 p.

250 km.: 1. Hummel Endro (Puch) 4.39.34 p.

350 km.: 1. Krenm József (Velocette) 4.46.64 p.

500 km.: 1. Batori Lajos (Sunbeam) 4.26.45 p. 2. Wéber Oszkár (Méray) 4.56.20 p.

Oldalkocsis:

350 km.: 1. Wittenberg József (Velocette) 4.58.24 p. 609 km.: 1. Bátya János (FN) 4.11.26 p. 2. Meggyesy Zoltán (Sarolea) 4.34.09 p. 3. Bauer József (Norton) 5.02.73 p.

— Megalakult az ország legnagyobb használtautótelepe. A gazdasági viszonyok Magyarországon is sürögő és nélkülözhetetlenné tették egy olyan nagyobb arányú használtautótelep létesítését, ahol a vásárló közönség minden igényét kielégítő, kis és nagy, nyitott és eszkott, egyszerűbb és luxuskiálteli kocsikat mérsékelt áron nagy választékban találhat. Most az Austro-Daimler-Puch-Steyr-Művek igazgatósága magáévá tette a tervezet és a VI. Lehel-utca 25. szám alatti (Metropol-garage) régi telephelyén megkezdte használtautóárusítási szövet létesítést. A Metropol-garageban van az ország legnagyobb és legjobban felszerelt autójavító műhelye, amelyben használt kocsikon szükségessé váló javításokat nyomban szakszzerűen elvégezhetik. Ha pedig komolyabb javításra nincs szükség, akkor a műhely minden egyes használt kocsit tüzetesen átvizsgál és ízeimbiztonságát a legszigorúbban ellenőrzí. A cég forgalombahozott használt autói ugyszólván kizárólag olyan autók, amelyeket az új kocsik vásárlói eszerbe adnak, tehát ezek értéksítésénél nem külön haszn elérésre a cél, hanem tisztán a további eszerelzettek lehetőségének megteremtése. Amíg az új kocsivásárlásnál a vevő a kiválasztott márkába, illetve a gyártó cégbe helyezi a bizalmát, addig a használt autó vásárlásánál kizárólag az eladó cég megbízhatósága képezheti egyedül a garanciát. Eppen ezért megnyugtató a használt autókát vásárló közönség részére, hogy az egyik legnagyobb gyári fiók létesítette ezt a vállalatot, amely nagyon jó szolgáltatást fog tudni a használat új erőre kapó autóbilkereskedelmnek.

Megalakult

az ország legnagyobb

használtautó-telepe

Az Austro Daimler-Puch-Steyr Művek hatalmas autójavító üzeme garantálja az eladásra kerülő használt kocsik kifogástalan állapotát

Metropol-garázs
Budapest VI. ker., Lehel-utca 25. szám

MICHELINPNEU

AUTÓFELSZERELÉSEK
CITROEN-ES FORD-
ALKATRESZEK

TELEFON: Aut.
221-57, 205-63

NAGY JÓZSEF
VI. ANDRÁSSY-ÚT 34

VASÁRNAPI SPORT

A magyar atléták 79:70 arányu szenzációs győzelmet arattak Párisban a franciák ellen

A győzelmi arány 9:5 a magyarok javára. — Madarász győzött a diszkoszvetésben. — A legjobb magyar eredmény: Darányi súlydobása 15:41 méter

Páris, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A napok óta tartó esős és hideg után igazán meglepetésszerűen fordult gyönyörűre vasárnap az őszi idő, mintha késői aranyába akarná bevonni a colombesi stadionban mérkőző magyar és francia sportolók. A nagy mérkőzésre a hatalmas stadion jó háromnegyedében telt meg. A látogatók közt természetesen sok volt a magyar, élükön a párisi magyar követséggel. A stadion fölött vídámán csapkodott a szélben a magyar lobogó és kigyózában mintha lett volna valami a magyar nézőközönség izgatott és ideges kíváncsiságából. Az utóbbi évek sporttapasztalata után a magyar közönség elég aggodalmaskodó volt, ezzel szemben a franciák annál bizakodóbbak. A délutáni magyar-francia mérkőzés egybeként abban is különbözött más hasonló sportversenyektől, hogy pontosan a kijelölt időpontban kezdődött. Előzőleg még a hangerősítők ordították a sportolók nevét és kiváló atletikai képességeiket. Azután fohársant előbb a Marsseillaise, majd a Himmusz és az atléták fölvonulásával kezdődött a verseny.

A magyar atlétáknak igazán szép és értékes sikerük volt.

A közönség, valamint a francia vetélytársak is meglepetéssel részesítették őket.

A magyar atlétika az idén csodálatos fejlődésen ment keresztül. Válogatott mérkőzésen győztünk először Berlin, majd Finnország és végül most vasárnap Párisban a rettegett franciák ellen. Olyan bravuroz teljesítmény ez, amely a magyar atlétikát az európai hegemoniáért megindult küzdelemben a vezető nemzetek sorába emelte. A franciák az utolsó két évben, a németek kivételével, valamennyi ellenfelüket legyőzték. A magyar atlétika távolról sem rendelkezik annyi világnagysággal, mint a francia. Világrekordere sincesen, csak annak köszönheti győzelmeit, hogy kiegyensúlyozott válogatott csapatában minden posztra szilárdan képesült atlétát tud állítani. Ezáltal nemcsak elismerték kiváló ügyességi atlétáink tetteit ki magukért, hanem az egész vonalon nagyszerűen szerepeltek a futók is.

79:70 pontarányu győzelmiük fölülmul minden várakozást.

A két közel egyenrangú atlétagárda összecsapásának az a legkellemesebb meglepetése, hogy a magyar atléták idegenben idegen közönség előtt is szívvel-lélekkel küzdöttek.

A nap legjobb magyar eredményét Darányi érte el,

aki a súlydobásban 15.41 méteres új magyar rekorddal győzött.

A legnagyobb meglepetés a diszkoszvetésben a fiatal Madarász győzelme volt.

46:31 m.-es remek dobással megelőzte a híres francia dobókát és Marvalitsot. Váratlanul még Boross győzelme a 110 méteres gátfutásban. A franciák közül Ladoumegue 1500 méteres 3 perc 55.4 mp.-es ideje a legjobb. A 14 versenyszám közül kilencet a magyarok, ötöt a franciák nyertek.

A 9:5-ös győzelmi arány jobban tükrözteti vissza a megérdemelt magyar győzelmet, mint 79:70-es pontarány. A verseny sorrendjét az előzetes megállapodások ellenére megváltoztatták, de ez sem tudta megakadályozni a magyarok győzelmét.

Részletes eredmények:

400 méteres síkfutás: 1. Barsi (Magyarország) 49.4 mp. 2. Moulines (Franciaország) 49.8 mp. 3. Zsitvay (Magyarország) 49.8 mp. 4. Féger (Franciaország) 51.4 mp. (Pontverseny állása: 7:4.)
1500 méteres síkfutás: 1. Ladoumegue (Franciaország) 3 p. 55.4 mp. 2. Szabó (Magyarország) 80 méterrel hátrább. 3. Leduc (Franciaország) 10 méterrel hátrább. 4. Ferihagyi (Magyarország) (11:11).
100 méteres síkfutás: 1. Raggambli (Magyarország) 10.8 mp. 2. Gerő (Franciaország). 3. Heise (Franciaország). 4. Moulon (Franciaország). (10:14).
Rudográrs: 1. Ramadier (Franciaország) 380 cm. 2. Vintouski (Franciaország) 380 cm. 3. Karlovits (Magyarország) 370 cm. 4. Zseffka (Magyarország) 360 cm. (23:23).
110 méteres gátfutás: 1. Boross (Magyarország) 16 mp.

2. Bernard (Franciaország). 3. Jávor (Magyarország). Adelheim gátdöntés miatt diszkvalifikálva. (29:25).
Magasugrás: 1. Philippon (Franciaország) 185. 2. Orbán (Magyarország) 185. 3. Menard (Franciaország) 180. 4. Készmáry (Magyarország) 175. (53:32).
200 méteres síkfutás: 1. Raggambli (Magyarország) 21.8 mp. (Magyar rekord!). 2. Beigbeder (Franciaország). 3. Sugar (Magyarország). 4. Moulon (Franciaország). (40:36).
Gerelyvetés: 1. Szepes (Magyarország) 65.07 m. 2. Gassner (Franciaország) 56.05 m. 3. Takács (Magyarország) 55.62 m. 4. Depland (Franciaország) 51.63 m. (47:40).
Súlydobás: 1. Darányi (Magyarország) 15.41 m. (Magyar rekord!). 2. Winter (Franciaország) 14.07 m. 3. Noel (Franciaország) 14.05 m. 4. Kiss (Magyarország) 13.77 m. (53:45).
5000 méteres síkfutás: 1. Cuignett (Franciaország) 15 p. 25.4 mp. 2. Szerb (Magyarország) 15 p. 28.4 mp. 3. Boitard (Franciaország) 15 p. 50.4 mp. 4. Hevele (Magyarország) 15 p. 51 mp. (57:52).
800 méteres síkfutás: 1. Keller (Franciaország) 1 p. 55.8 mp. 2. Sora Marlin (Franciaország). 3. Szabó (Magyarország). 4. Zsitvay (Magyarország). (60:00).
Diszkoszvetés: 1. Madarász (Magyarország) 46.31 m. 2. Winter (Franciaország) 44.82 m. 3. Marvalits (Magyarország) 44.88 m. 4. Noel (Franciaország) 43.86 m. (67:64).
Távolugrás: 1. Balogh (Magyarország) 716 cm. 2. Barlier (Franciaország) 714 cm. 3. Szabó (Magyarország) 714 cm. 4. Paul (Franciaország) 697 cm. (74:68).
Snédastaféta: 1. Magyarországi csapata (Gerő, Raggambli, Sugar, Barsi) 1 p. 57.6 mp. 2. Franciaországi csapata (Heise, Beigbeder, Adelheim, Moulon) 1 p. 59.8 mp.
A pontverseny végeredménye 79:70 a magyarok javára.

Somió (FTC) megjavította az ifjúsági hármasugró rekordot

Az MTK Szűcs-vándordíjas versényének első napja

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a Hungária-uti sporttelepen rendezte az MTK Szűcs-vándordíjas ifjúsági atletikai versenyt, amelyen

Somló Lajos (FTC) a hármasugrásban 14.19 méteres ugrásával országos rekordot állított föl.

A versenyen zuhogott az eső.

Részletes eredmények:

Súlydobás, ötös csapatverseny (Budapest székesfőváros bajnokiságért): 1. BBTE csapata (Minnch 10.67, Gyulai 9.79, Csányi 11.69, Korbvits 9.77, Aczél 10.50 m.) 10.50 m. átlag. 2. MTK csapata 10.48 m. átlag. 3. MAC csapata 10.29 m. átlag.

Magasugrás, ötös csapatverseny (Budapest székesfőváros bajnokiságért): 1. MTK csapata (Király 165, Hovó 170, Mezei 165, Bohrer 155, Hubal 150 cm.) 161 cm. átlag. 2. MAC 160 cm. átlag. 3. FTC 157 cm. átlag.

200 méteres síkfutás, I. oszt.: 1. Gyenes (MTK) 23.4 mp. 2. Minach (BBTE) 23.6 mp. 3. Linder (BEAC-KISOK) 24 mp.

10x100 méteres stafétafutás: 1. FTC csapata (Mayerböck, Steiner, Nádas, Csellár, Vass, Müller, Magyar, Vozáry, Bach, Krüppinger) 29 p. 46 mp. (Nyolevan méterrel nyerte). 2. MTK csapata 29 p. 58.4 mp. 3. ÚTE csapata 30 p. 42.6 mp.

Hármasugrás, I. oszt.: 1. Hubai (MTK) 13.20 m. 2. Mezei (MTK) 13.05 m. 3. Jász (MAC) 12.63 m. II. osztályban: 1. Somló (FTC) 14.19 m., acélsúlylappal 14.04 m. (Országos rekord!). 2. Hubai (MTK) 13.20 m. 3. Mezei (MTK) 13.05 m.

A 10x100 méteres stafétafutást jövő vasárnapra halasztották.

Budapest legyőzte a vidék atlétaválogatottjait. A pécsi PAC-PEAC pályáján vasárnap tartották meg Budapest atlétaválogatottjainak második gimnaziumi mérkőzését a vidék reprezentánsival. A verseny 6:25-30% pontaránytal a budapestiek győelmével végződött. A legjobb eredményt Herbst érte el, aki 1.53 új ifjúsági rekorddal nyerte meg a magasugrást. Meglepetést kellett a budapesti csapat váratlan veresége a svédstafétaiban. A 13 versenyszám közül Budapest részéről Nagy nyerte a 100 m. síkfutást (11.2 mp.), Andor a rudgrást (3.40 m.), Lenkey a 800 m. síkfutást (2 p. 04 mp.), Piros az 5000 m. síkfutást (15 p. 55 mp.), Várnai a 110 m. gátfutást (16.3 mp.), Magúcs a 400 m. síkfutást (51.4 mp.), Belloni az 1500 m. síkfutást (4 p. 17.4 mp.), Szekeres a gerelyvetést (58 m. 18 cm.), Jány a súlydobást (13 m. 56 cm.), Remetz a diszkoszvetést (44 m. 90 cm.). A vidéki staféta 2 p. 03.6 mp.-es idővel verte Budapest csapatát (2 p. 08.8 mp.), míg a távolugrásban a vidéki Moravets és a budapesti Koltai 6.83 m.-es eredménnyel holtversenyben végzett.

Új világrekord a kétközes gerelyvetésben. Oslóból jelentik Beigel-nek! A norvég Sunde Olav a kétközes gerelyvetés világrekordját 117.21 méterre javította. Az eddigi rekord 114.28 méter volt.

Bárány 59.4 mp alatt uszolt 100 métert a szegedi uszoda-avatáson

A szegedi vízpóliócsapat 2:1-re verte az egrieket

Szeged, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójától.) A Szegedi Uszoda Egyesület uszodaavatási ünnepsége vasárnap délután 3 órakor kezdődött Dr. Humány-Vass Gergely, a SZUE ügyvezető elnöke üdvözölte a közönséget, Dr. Homonnay Tivadar, a MUSZ elnöke további lelkes munkára és kitartásra buzdította a szegedi uszókát, majd Schwöder államtitkár gróf Kieblersberg üdvözlését tolmácsolta. Ezután megkezdődött az uszóverseny, amelyen dr. Bárány István Európában kívül a két legnagyobb vidéki uszócentrum, Eger és Szeged ifjú csapatok össze-

Eredmények:

200 m. (húgy) mellúszás: 1. Danner Gizi (SZUE) 3 p. 34.8 mp. 2. Antal Kató (Hódmezővásárhely) 3 p. 44 mp. — 100 m. gyorsúszás Szeged város bajnokiságért: 1. Dr. Bárány István (MESE) 59.4 mp. 2. Wannio I. (SZUE) 1 p. 001 mp. 3. Boross (SZUE) 1 p. 03 mp. 4. Vágó (SZUE). — 100 m. hűdúszás: 1. Nagy Károly (UTE) 1 p. 15.6 mp. 2. Herendi (SZUE) 1 p. 16 mp. 3. Bitsley (MESE) 1 p. 17.8 mp. — 200 m. mellúszás: 1. Otto Czegka (Csehszlovákia) 3 p. 024 mp. 2. Lantos (FTC) 3 p. 10 mp. 3. Gál (SZUE) 3 p. 10.6 mp. A közönség Hild startját követelte, aki azonban térlinghijára hivatkozva nem indult. — 250 m. egybeszaféta: 1. ÚTE (Hild, Nagy, Szabados) 1 p. 37.4 mp. 2. SZUE (Gál, Wannio I., Wannio II.) 1 p. 40.4 mp. — 3750 m. gyorsúszástaféta: 1. SZUE A csapata (Boros, Wannio I., Wannio II.) 1 p. 24.6 mp. 2. SZUE B) 1 p. 35.2 mp. A MESE stafétaján egyik stafétában sem indult és a közönség ezért kifütyülte az egri uszókat. — 400 m. gyorsúszás: 1. Mihályfi SZUE 5 p. 25 mp. 2. Baranyai (MESE) 5 p. 37.2 mp. 3. Pleplár (SZUE). — Ezután következett a nagy érdeklődéssel várt

SZUE-MESE I. osztályu vízpólióhálójú mérkőzése, amelyet a szegedi csapat megeredménnyel 2:1 (1:0) arányban nyert meg

az elhízkodott egriekkel szemben. Góldobók: Vágó és Herendi, illetőleg Baranyai. Tichy Henrik bíró jól vezette a mérkőzést.

A bécsi nemzetközi atletikai viadal második napján Trossbach a 400 méteres gátfutásban 59 mp.-cel győzött az osztrák Studnicka előtt, de a 209 méteres síkfutásban Rinner és Geisler mögött a harmadik helyre szorult. Engelhardt az 1000 méteres síkfutásban az osztrák Blödy ellen 2 p. 33 mp.-es idővel győzött.

Az MTE atlétáinak veresége. A bécsi Zentralverein für Kaufmännische Angestellten atlétái 35:29 pontarányban győztek az MTE ellen.

A BSE II. osztályu atletikai versenye. Vasárnap délután a BBTE Szell Kálmán-terti sporttelepén igazi tünemény volt. A részletes eredmények a következők: 1500 m.: 1. Halász (MTK) 4 p. 15.8 mp. 2. Hoffmann (BSE) 4 p. 16 mp. — Távolugrás: 1. Koronghy (BBTE) 645 cm. — Diszkoszvetés: 1. Rózsa (Köz. EAC) 37 m. — 500 m.: 1. Torbágyi (MTK) 37.2 mp. — Hármasugrás: 1. Soós (BSE) 12.81 m. — 110 m. gát: 1. Kovács (FTC) 17.4 mp. — Súlydobás: 1. Kulczy (TSFC) 12.33 m. — Olimpiai staféta B. oszt.: 1. MAV 3 p. 50.8 mp. — C. oszt.: 1. BK 3 p. 53.4 mp.

A japán egyetemi atléták tokiói bajnoki versenyein Kazuo Kimura 1.96 méterre javította a magasugrás, Kazuki Suvariyoshi pedig 63.31 méterre a gerelyvetés japán rekordját.

Istenes és Szekeres legyőzték a drezdai Schmidtet a Millenárius pályán rendezett motorvezetéses kerékpárversenyen. A 35 km.-es futamot Istenes, a 40 km.-est Szekeres nyerte, míg Schmidt mindkétzer csak harmadik lett.

Huszka (VII. KK) győzött a 100 km.-es országúti kerékpárhajósághban. A szakadó eső és a rendkívül eszűs és sáros országút a versenyzőket nagy erőpróbnak tette ki. A versenyen számos bukás is történt, amelyek azonban nem jártak komolyabb következményekkel. A verseny részletes eredménye a következők: Magyarország 1930. évi 100 kilométeres országúti bajnoka Huszka (Világosgyűi KK) 3 óra 04 p. 28 mp., országos rekord. 2. Nemes (Postás, no-gyedkerékek), 3. Vida I. (BSE félkerékek).

RADÓ OLGA

MŰVÉSZI KÖNYVKÖTÉSZETE
ÜZEMT UJ HELYSÉGEBEN
MEGYINTOTTA

BUDAPEST VI, ANDRÁSSY-UT 1. SZÁM, I. EM. 4. AJTÓ

TELEFON: AUTOMATA 215-31

A csehek ellen kiharcolt 4:1-es győzelemmel Magyarország került az amatőr Európa-kupa második helyére

A csehek rugták a vezető gólt, a magyarok góljain Puchert, Szücs II, Régnér és Deutsch osztozkodtak

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap délelőtt szakadó eső alapos kárt tett az Üllői-úti sporttelepnek különben sem ideálisan épült talajában, amelyet feneketlen sár borított. Eppen csak a széleken és a Kispst felé eső részen fűdözhették föl némi „szárazföldet”, azon túl a pálya redlős jétekre alkalmatlan volt, a szép futballra éhes publikum tehát nem találta meg a számadásait. Az irrealis talajhoz eleinte inkább a csehszlovák csapat alkalmazkodott, míg a magyar csapat rövid passzjátékával és technikai trükkjeivel nem ment semmire. A meccs képe ugyan már az első félidőben megmatatatta, hogy a magyarok játsszák a kulturáltabb és a jobb futballt, de

a klassziskülönbség csak a második félidőben domborodott ki,

amikor a nehéz talajt nem álló csehek visszastektek. A magyarok vezetőgólja, az 1:1-es félidő után nehezen született meg, de a rövidesen megszerzett harmadik góllal már be is volt biztosítva a győzelem. Ez azonban még nem volt elég az üdvösséghez, mert legalább 4:1 arányban kellett győznünk, hogy jobb gólarányban megelőzzük Ausztriát, az amatőr Európa-kupa második helyét verkedjük ki. Az utolsó negyedóra remek finisóban ez a bravúr is sikerült.

A magyar amatőr-válogatott olyan remek teljesítményt nyújtott, amely az amatőr-futball legszebb napjaira emlékeztet.

Az idegenben lejátszott Európa Kupa-mérkőzések közül Posenben kikaptunk a lengyelektől 1:5-re, Bécsben az osztrákoktól 2:3-ra és Pozsonyban a csehszlovákoktól 1:2-re, míg a revánsmérkőzéseken Lengyelországot 3:1-re, Ausztriát 2:1-re és most Csehszlovákiát 4:1-re vertük. Ezek után

13:13 gólaránnyal és 6 ponttal elhódítottuk a második helyet Ausztriától, amelynek 6 pont mellett 14:5 a gólaránya.

A második hely most már elvitathatatlannal a magyaroké, mert a csehek még abban az esetben is a négyes mezőny utolsó helyén végeznek, ha egyetlen hátralevő meccsüket Lengyelország ellen meg is nyernék.

A magyar csapatban csak egy ember, a halál Bóbrík (Postás) mondott esőt, aki a sáros talajra való tekintettel előre félt az egyéni katasztrófától. Bóbrík kivételével a hátsó volt a csapat legjobb része, elsősorban a fiatal Sárosi, aki a magyar futball egyik legnagyobb ígérete, de méltó partnere volt — az ÚTE Szalay-ja is.

A közvetlen védelemben a békéscsabai Mágóri emelkedett ki. Gergely II. sem rontott. Domonkos méltó tanítványának bizonyult a kapuvéd Sárkány. A csatársornak a BLÁSZT ifjúsági szövetségi kapitánya által ajánlott Pachert, a Törökvis ifjúsági jobbszélsője volt a legjobb embere. A balszélső Baráth sem tehetségtelen, csak rosszul fejezi be az akcióit. A belső csatáritóhó a balösszekötő Deutsch volt a leggyesebb, aki brilliáns labdatechnikával rendelkezik. Régnér II. csak a kapu előtt bizonyult veszélyesnek, míg a csatárdírigens Szücs II. a legkevésbé tudott a nehéz talajjal megbárátkozni.

A csehek az alábbi, az utolsó pillanatban alaposan megerősített csapatallat álltak starthoz: Beneš (Zsolna) — Cullik, Soral (Bratislava) — König (Slavia) — Steffl (DFC), Rozwoda (Meteor VIII) — Maloun (Sparta), Bulla (Bratislava), Hula, Brendl (Zsolna), Krandl (Union Ziskov).

Az együttesben tehát három olyan amatőr is játszott (König, Rozwoda és Maloun), akik proficsapatban foglaltak helyet. A legjobb esék amatőrklasszisba tartozik a Bratislava három játékos: Cullik, Soral és Bulla, akik közül azonban csak a két hátvéd bizonyult méltónak a híresvéhez. Különböző a cseh csapatban is a harmadik állta ki legjobban a kritikát, főként Steffl, de egyik sem állta végig a a tempót. A csehek két legjobb embere a két

pozsonyi hátvéd volt, de a kapuvéd nem tehető a váratlanul esett és kitünően helyezett gólokról. A csatárkivintetben a balszélső Krandl volt a legjobb és legveszélyesebb, míg a rutinió Bulla lehetetlenül rossz futballt játszó szomszédai mellett nem tudott érvényesülni.

A cseh—magyar mérkőzést, a hölgyek kézilabda bemutatómecsen kívül, semmiféle ünnepség nem előzi meg.

A csehek kezdenek.

de rövidesen Pachert a labda, aki Strüch szerien tasra centeroz. Sokkal veszélyesebb Krandl támara, akit Gergely II. korneror szerel. Szücs II.—Pachert—Deutsch-akció ellen a csehek is korner árán védekeznek és Sárosi lövését is korner árán hárítja el a védelem. Baráth centerét a kapus fogja el, amiro

a közönség zajongva figyelmezteti a magyar játékosokat, hogy a sáros talaj nem lapos, hanem magas labdákkal operáljanak.

A figyelmeztetés nem használt. Krandl a 8. percben megszökik, a szereni akoró Gergely megszökik és a balszélső centerözése az ellenkező kapufától a góiba siklik (0:1).

A 12. percben Régnér II. kerül az üresen tátongó kapu előtt gólhelyezbe, de König öridási szerencsével menti. Régnér újabb lövését a kapus fogja. Deutsch mellé plaszíroz, de a 24. percben, némi szerencsével, végre siker koronázza a magyar csapat akcióit:

Baráth centeréből az önmagát szökötő Pachert közlőleg kiengyellit (1:1).

Ismét Krandl veszélyeztet, de Sárkány rávétéssel ment, míg Régnér II. labdája, nehéz helyzetből, alig távozt cél. A cseh korner követő veszélyes támadást Mágóri tisztázza. A 35. és 37. percben két magyar korner ellen védekeznek a csehek, de már a 39. percben ismét a csehek veszélyeztetnek kornerrel. Az utolsó percekben a csehek ismét erősen harccolnak a vezető gólt, de Mágóri fényes bravurral korner árán ment. Sárkány robinzonáddal egy 18 méteres szabadrugást tesz ártalmatlanná, majd a csehek újabb kornerét is Sárkányra kell mentenie.

Erés cseh támadásokkal indul meg a második félidő,

de csak két korner tudnak kiharcolni, amiro Sárosi irányításával a magyar csatársor kerül frontba. A centerfűzőzet a 13. percben Pachert szökötli, a ki-

centerét Szücs II. öt lépésről a jobbsarokba fejele (2:1).

A magyar csapat most erősít, a csehek mintha a pályán sem lennének. Baráth centerét Szücs II.

Régnérhez továbbítja, aki a hatos vonalról a jobbsarokba menthetetlen gólt helyez. (3:1).

A tempó nem esökken, de a cseh védelem tömörül és Szücs II. veszélyes kitérését korner árán szereli. Krandl centerét a vezető Sárkány fogja el, míg a 34. percben

Pachert remek centerét a kapuvéd Deutsch elé boxolja, aki közvetlen közlőrel a góiba helyezi. (4:1).

Bulla veszélyes támadását Sárkány teszi ártalmatlanná, amiro, a magyar csapat újabb finisbe kezd, a cseh kapu azonban négy korner árán megmenekül a további góloktól.

Frankenstein, a két első Ujpest—Ambrosiana mérkőzés birája, dícséretes pártatlansággal vezette a föltűnően fair mérkőzést.

Az amatőr Európa-kupa állása:

1. Lengyelország	— 5	3-1-1	14: 8	7	(3)
2. Magyarország	— 6	3-0-3	13:13	6	(6)
3. Ausztria	— 6	3-0-3	14:15	6	(6)
4. Csehszlovákia	— 5	1-1-3	10:15	3	(7)

A Hungária eldöntetlenül játszott Pozsonyban. A Slavia ellen szombaton 4:4 arányú eldöntetlen kiharcolt Hungária vasárnap Pozsonyban a Bratislava ellen 1:1 (1:1) arányban eldöntetlenül végzett. A pozsonyiak gólját Uher rugta, míg az előző napi meccsőtől fíradt kék-fehérek a Bratislava védelem öngóljával egalizáltak.

A profifutball eredményei. II. liga: Mogyer—Terézváros 2:2 (0:0). — Barátados mérkőzések: Vasas—Budai „II” 5:3 (3:1), Bak TK—Turul 3:0 (2:0).

I. osztályú amatőr-bajnokság. BEAC—URAK 3:3 (3:0), BESZKART—Ferenyvárosi Vasutas 3:1 (1:0).

Külföldi futballeredmények. Svédország válogatottjával vasárnap három fronton küzdöttek: Lütiche; Svédország—Belgium 2:2 (1:1), Stockholm; Lengyelország—Svédország B) 2:2 (2:2), Helsinki; Finnország—Svédország C) 4:1 (4:1). — Résti ligaberemények: Rapid—Vienna 3:0 (1:0), Austria—Wacker 2:1 (1:1), WSC—Florisdorf 3:1 (1:1).

Költöztetést kapnak a német amatőr futballisták. Drezdából jelentik: A magyar-német mérkőzés alkalmával megartott szövetségi napon a Német Labdarúgó Szövetség elhatározta, hogy az amatőr futballisták külföldön lejátszott mérkőzéseiknél 15 márká prémiumot és 10 márká elutazási költséget kapnak, tréningmeccsükénél pedig 3 márkát. Elutasították a halli szövetség javaslatát, amely proficsapatoknak nemzetközi vendég szereplése ellen irányult.

Fiat, Steyer- és Austro Daimler-Kocsik győztek a Kaposvári autószezség-versenyen

Kaposvár, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójától.) A Somogy megyei Automobil Club vasárnap jól sikerült autószezség- és ügyességi versenyt rendezett, főleg fővárosi résztvevőkkel. Az autószezségverseny a legtöbb első díjat a Fiat-, Steyr- és Austro-Daimler-kocsik kapták, ugy a zsüri, mint a közönség egyhangú döntése alapján. A szezségversenyt motorkerékpárverseny követte, ahol a Dunántúli bajnokságáért küzdöttek meg. Győztes Zamocnik lett (Chater Lea) 4 p. 20 mp. idő alatt, második alig egy másodperccel rosszabb idővel Ausländer (DKW). A 350-es kategóriában Ausländer legyőzte Kiss Lászlót (Puch) és Baranyait (Puch).

Az 1930. évi motorkerékpár-bajnokság állása fönti verseny után a következő:

A 350 km. oldalkocsis kategóriában nevezés nem volt, bajnok tehát nincsen.

A 600 km. oldalkocsis kategóriában 10 ponttal vezet Bátya János, amennyiben az október 19-én tartandó kilométerversenyben újból győz, a bajnokságban engedélyezett maximálisan 10 pontot éri el és ezáltal 1930. évi oldalkocsis kategóriabajnok lesz. Ellenkező esetben íté sem lesz bajnok.

Lukavecz Ferenc a 175 km. szódó bajnokságban vezet 4 ponttal, bajnoksága már elvitathatatlan, bármily helyezést is ér el a kilométerversenyben.

A 350, 350 és 500 km. szódó bajnokság sorsa teljesen eldőlt, az öszes nevezők túlháldták már a maximálisan engedélyezett 11 pontot, bajnok egy sem lehet.

+ A Champion-gyűjtőgyertak legjobbak nagy sikerrel. A közelmúltban Amerikában egy szerzőkiesi 100 nap alatt 100.000 kilométer, vagyis körülbelül a föld legnagyobb kerületének 2%-szeresét tetto meg minden üzemzavar nélkül. Ez a kocsi egy készlet 3-X típusú Champion-gyűjtőgyertával volt felszerelve, amely az egész 100.000 kilométer alatt egyetlen egyszer sem lett kicserélve és még az ut befejezéséig is kiforastalanul működött. Ez a kísérlet a Champion-gyűjtőgyertak kiváló konstrukciójának és kiválósgának újabb bizonyosságát nyújtotta.

ki gyermeki egészségére, gyors és szem-mellátható testi fejlődésére, a fiatal szervezet egyetlen megerősödésére és harmonikus lelkivilágának kialakulására súlyt fektet, hálás lesz nekünk azért a

Jó tanácsért

hogy minden este lefekvés előtt dörzsölje be alaposan a kis emberpalánta testét, különösen mellét, hátát, combjait, láb-szárait és karjait egy-két tenyérnyi tiszta, valódi

DIANA sósborszesszel

vagy ha a gyermek még 3-4 éven aluli korban van, némi langyos vízzel felhígított Diana-sósborszesszel, mert ennek az edző és erősítő módszernek hamarosan meglepő hatását fogja látni gyermeke fejlődésében. A Diana-sósborszesszel végzett bedörzsölés kellemesen fölfrissíti az egész szervezetet, élénkíti a vérkeringést, pompás alvást biztosít, hatalmas étvágyat fejleszt s a gyermek egész erőbeli állapotára, kedélyhangulatára jótékony befolyást gyakorol.

Zongoratanfolyam
Budán, Csaba-utca 9
 (Városmajor-utca sarok). T. 567-73
Bolassáné Dömjén Teréz
 áll. kép. okleveles zongoratanárnő
Csoportos oktatás Magánórák

KERÉKPÁROK
 Elsőrendű külföldi gyártmányok,
ALKATRÉSZEK és GUMIK
 soha nem létezett olcsó árban
Schwartz Géza, VIII. Német-utca 45 (József-utca sarok)

3:0-ra megnyert remek féldő után letört és 3:5-re kikapott a magyar proficsapat Drezdában

Takács II. (2) és Turai lőtték a magyar gólokat. — A második féldőben eldurvult a játék és a kíméletlenül dolgozó németek legázolták a fáradt magyar csapatot. — A nyers erő legyűrte a futballtudományt

(A Reggel tudósítójától.) Három fronton harcolt vasárnap a magyar sport. A budapesti és a párisi csala remek győzelemmel végződött, éppen ott kellett elbuknunk, ahol „biztos” győzelemre mentünk: Drezdában. A profi-válogatott csapat múlt vasárnap nagy meglepetésre legyőzte a fávort osztrákokat, most pedig fávortól előlépte (bizonyára el is bizakodottan) 3:0-ra megnyert remek féldő után valószínűleg

összeesett a durvaságig kemény németekkel szemben és 3:5-re elvesztette a mérkőzést. A bécsi kellemes meglepetést követte a drezdai kellemetlen. A futballban szinte már szabállyá lép elő, hogy az győz, akinek nincs veszteni valója. A magyar profifutballnak Bécs után már volt mit vesztenie és szabályosan vesztett is. Most aztán kezdetük előlről.

Németország — Magyarország 5 : 3 (0 : 3)

Dresden. — 43.000 néző. — Bíró: Andersen (Kopenhága)

A német szövetségi nap ünnepi programjának központja volt a magyar-német labdarugómérkőzés. A két ország válogatottjainak ez volt a kilencedik találkozója. Az eddigi mérleg a magyaroknak kedvezett, amennyiben négy győzelemmel és három döntetlennel szemben Németország csak egyszer győzött, 1920-ban, Berlinben 1:0-ra. A Dresdener SC pályáján zsúfolt tribünök előtt állott föl a két válogatott csapat a következő összeállításban:

Magyarország: Amsell — Mándi, Korányi — Lyka, Kleber, Berkessy — Török, Takács II., Turai, Barátky, Tieska.

Németország: Kress — Schütz, Burkhardt — Heidkamp, Leinberger, Hergert — Albrecht, Lachner, Ludwig, Richard Hofmann (Dresden), Ludwig Hofmann (München).

A mérkőzés első félidője a magyar csapat óriási taktikai és technikai fölényét mutatta.

A labdavezetés művészeivel szemben, akik ellenfeleiket gyorsaság dolgában is messze fölmúlták, a német csapat inferioris ellenfél benyomását keltette.

Mintegy varázsütésre megváltozott a meccs képe a második félidőben.

A német csapat jelszava a mindentáron való győzelem volt és ehhez képest játéku kíméletlen, sőt helyenként durva lett. A fizikai fölényüket teljes sullyal latbavető robusztus németek ellen a technikus, de gyöngébb fizikumu magyar csapat elvesztette a csatát. A mérkőzés e fázisát

számos sérülés

tarkította. Az áldozatok között volt Takács II., a magyar csapat egyik kitűnősége, aki az első félidőben két gólt is szerzett és a meccs végén, a német csatárok kíméletlen rohamai alatt, összeesett a kapuban Amsell is. A magyar csapat az első félidőben elsőrangú propagandája volt a profifutball híesítésétől. A csapatban ekkor mindenki kivétel nélkül kitűnően mozgott. Kleber klasszikus centerhálftéka mellett talán még Tieska szédületes sebessége és művészi labdavezetése érdemel külön említést.

A második félidő kunastilusában a csapat letört.

A német csapat került fölénybe és szerencsés gondolatnak bizonyult Ludwig center helyesreje Hofmann Richárddal. A két Hofmann, Ludwig és Albrecht fölváltva szereztek a gólokat, a vezetést Albrecht, a győzelmet pedig Hofmann Richárd góljá jelentette.

A mérkőzés a szokásos formások után Turai kikapott. A magyar csapat szél ellen is azonnal fölénybe került és már az 5. percben sarokruv Kress kapuja ellen. A megismételt magyar támadások a 8. percben újabb kornert hoznak. Csak a 17. percben jutott a német csatáror szához és Albrecht első lövése a kapujárl pattant vissza a mezőnybe. Újabb magyar támadások következtek, amelyek során Kress Barátkyal futott össze. Mind a kettő elterült a földön, de rövid idő múlva mind a kettő ismét beálltak. A magyar csapat állandóan rohamozott és a 20. percben Turai dies lövését Kress csak elvétéssel tudta parázni. A 21. percben

Takács klugrott, elhúzott Burkhardt mellett és védhetetlen gólt lőtt (0:1).

A gól a németeket láthatóan deprimálta és a sorozatos magyar támadások a 32. percben újabb eredményre veztek:

esodaszép magyar csatár-kombinációból — a németek még csak hozzá sem értek a labdához — Turai a hálóba vágta a labdát (0:2).

A magyar csapat lelkes játéka állandó fölényt hozott és a 40. percben

ismét Takács volt az, aki a német védelmet kicselezve, a labdát rendeltetési helyére juttatta (0:3).

Ekkor lobbant föl első ízben a németek elszánt akarása és közvetlenül a félidő befejezése előtt kornert esikartak ki, amely azonban nem vezetett gólr.

A második félidő merőben ellentétes képet mutatott. A mindentáron győzni akáló németek az első perctől fogva kíméletlen játékmódban törekedtek eredményességre. Állandó német támadások során a 15. percben

Hofmann Richárd tankszerűen törte át a magyar védelmet és közvetlen közelről bevágta a németek első gólját (1:3).

Fault mindkét részen sürin esett. Ludwig center helyét eszérlt Hofmann Richárdal, Hofmann Ludwig pedig a balösszekötő helyére ment. Ettől a pillanattól kezdve a német csapat mindinkább nyomasztó fölénybe került. A helyesero után három percre Hofmann Ludwig beállta a második német gólt (2:3). A 27. percben

Albrecht jobbszélső óriási rússal érkezett a kapu elő és labdája után Amsell hiába nyult (3:3).

Fronekiss lelkesedés küszöbötte a német csapat játékát és két perc múlva ugyancsak Albrecht fejese megszerzte a németeknek a vezetést is (4:3). A magyar ellentámadás során Takács II. összehűzőtti Kress kapuval. A német azonnal fölkel, de

Takácsot kivitték

A publikum tomboló lelkesedése mellett a németek folytatták rohamukat és a labdátog kifáradó magyar védelem szemben a német csatárok újra és újra bombázták a magyar kaput. Hofmann Richárd kitűnő beadásból a 41. percben

Hofmann Ludwig az ötödik és egyben a végeredményt jelentő német gólt lőtte (5:3).

Amsell a kíméletlen rohamok alatt megtörve, kapujában összeesett, kimenték és nem is tért már vissza helyére.

A mérkőzés után a közönség betódult a pályára és vállain vitte ki a német játékosokat.

A Sabária nemzetközi győzelme. Szombathelyről jelentik, hogy a Sabária vasárnap, 1500 néző előtt, 1:0 (1:0) gólarányú érkes győzelmet aratott a bécsi liga ősz fordulóiban szenzációs szereplő Nicholson ellen. A győztes gólt Kovács II. fejelte.

MIT HOZ A JÖVŐ VASÁRNPAP?

(A Reggel tudósítójától.) A magyar futball-közönség kéthetes böjt, a válogatott csapat bécsi és drezdai vendégszerelése után végre ismét teljes bajnoki fordulókat kap. Az Újpest és a Ferencváros Pécsét, illetően Szegeden mérkőzik és mindkét vidéki csapat meglepetést ambicionál. Ha ragaszkodunk a papirformához, így tippelhetünk:

Újpest—Pécs-Baranya 4:2.
Ferencváros—Bátsya 3:1.

Ebbe azonban a pécsieknek és a szegediek-is lesz becselődsük. Majd meglátjuk, hogy mennyi? A Hungáriának (a pozsonyi eldöntetlen ellenére) biztosan kell győznie:

Hungária—III. kerület 3:0.
A Sabária 1:0-ra verte a bécsi Nicholson, Budapestén is fávort tehát a meggyöngült Budai „11”-gyl szemben:

Sabária—Budai „11” 2:1.
A többi tipp itt következik:

Boeskal—Nemzeti 3:1. A debrecnieket a hazai pálya is segíti, a Nemzeti csatárorán viszont sokat lendített Bihámi visszavásárlása.

Kispest—Vasas 1:1. Egyik csapat formája sem alakult még ki, legkényelmesebb tehát eldöntetlenül jósolni. — A fávorosban csak két mérkőzés lesz (Hungária—III. kerület, Sabária—Budai „11”), mindkett a Hungária-uton.

MTK-pálya **Hungária-ut**

Október 5-én, vasárnap déltán ¼ óraker

Hungária-III. kerületi FC

Előtte ¼ óraker

Budai „11”-Sabaria

első ligabeli bajnoki mérkőzések

Eldöntetlenül játszott az Ambrosiana a prágai Spartával Milanóban

Milano, szeptember 28.

(A Reggel tudósítójától.) A Közép-európai-Kupa elődöntőjében első mérkőzést játszott az Újpest legyőzője, az Ambrosiana a prágai Spartával. Az eredmény 2:2. Félidőben a Sparta vezetett 2:1-re. A Sparta góljait Silgry és Braine, az Ambrosiana góljait Serantoní rugta.

Meglepetések a vidék futballfrontján. Miszkolcon az Átilla nagyszerű formában levő csapata 5:0 (1:0) szenzációs gólarányú győzött a hat tartalékkal starthoz állt Újpest ellen. Gólvők: Rudas (4) és Hajós, míg Rudas tizenegyeso cőt lévésztett. — Szegeden a Bátsya 5:1 (1:0) fölényes gólarányú győzött a kapu előtt energiátlanak bizonyult Boeskal ellen. Gólvők: Posaák (4), Szedlaeck, illetve Molnár (tizenegyesből), Markos II-esét Beneda kivédte.

LÓSPORT

Lovaregyleti versenyek

Siker könnyen nyerte a gróf Károlyi Gyula-émlékverseny

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi versenyek a Kőbányai díjjal kezdődtek. Creola, Boreca és a Leger-kandidátus Lavender scnt találkozója adott a mérkőzésnek érdekességet. A start nehezen sikerült. Három ló is bolondozott. Boreca semmiképpen sem akart start-helyére állni, Creola összevissza táncolt és idegessége ráragadt az öreg Ralóra is. A két zszló sokáig lengett a levegőben, amíg a hatos mezőny utnakindult. Boreca jó fiz hosszatt vezetett az indításnál, de lovasa rövidesen felhajtotta és esatlakozott a kanyarodóban. Raló hosszakkal járt az élen és a táv előtt is még úgy látszott, hogy előnye behozhatatlan. A távnl Esch kilötte Creolát és a kanca fejhosszal ütötte el Ralót a győzelemről. A nap fvérsenye a 24.000 pengős

Gróf Károlyi Gyula-émlékverseny

volt, amelyre mindössze három lovat: Rapalló (Gutai), Máglya (Balog) és Siker (Schejbal) nyergeltek föl. A Dreher-ló 5 kg. pónalissal indult és a súlyviszonyok érthetővé tették, hogy a ring bízalma Sikerben összpontosult. Horvát Ákos lova ugyan kissé habosban ment ki a starthoz, de föladatát játszi könnyedséggel oldotta meg.

Siker startolt a célig az élen galoppozva, könnyen nyert Rapalló és Máglya ellen.

A nap többi versenyeit a távnl kidobott Peczgő, a klasszist képviselő, nagysullyu Semper, a kívül előrefutó Renaissance és a mély pályán magáratálalt Blondella nyerték.

Részletes eredmény:

- I. futam. I. Creola (6:10r) Esch. 2. Raló (12) Martinek. 3. Szigetvár (5) Balog. Fin.: Boreca, Levine, Lavender scnt. Fejh. 2½. Tot.: 10:17, 15, 71.
- II. futam: I. Peczgő (3) Gutai. 2. Bosnyák (3) Balog. 3. Vollynia (8) Fodor. Fin.: Tourtouran, Amanullah, Jane Eyre, Vadász. Telenrók. Fogl meg. Derítő. 1h. fejh. Tot.: 10:38, 20, 17, 44.
- III. futam: I. Siker (6:10r) Schejbal. 2. Rapalló (5) Gutai. 3. Máglya (1½) Balog. 1½h. 3h. Tot.: 10:13.
- IV. futam: I. Semper (4) Péter. 2. Pici (2) Balog. 3. Lávorno (6) Lynch. Fin.: Vágjad, Zsivány, Bárnikor, Királyleány, Afrjános, Rakéta, Pálinka, Bonyodalom, Módos, Maximo. Telenrók. 2h. Tot.: 10:73, 26, 15, 26.
- V. futam: I. Renaissance (3) Centa. 2. Arme Gredl (6) Lynch. 3. Turók (5) Klimscha. Fin.: Nelly, Cortina, Nebuló, Bízalom, Maramoros, Kallisto, Add oda!, Bili-kom, Hadur, Amen!, Annabél. ¾h. 1h. Tot.: 10:22, 29, 30, 47.
- VI. futam: I. Blondella (4) Péter. 2. Kobenzl (6) Gutai. 3. Heva (2½) Lynch. Fin.: Cinkos, Régi nyár, Rah Ráby, Daruvér, Obsites, Pátrolós. 2h. 2½h. Tot.: 10:52, 21, 42, 24.

A Magyar Lovaregylet

október 4., 5., 11., 12., 18., 19-én versenyt tart. Versenyek kezdete déltán 2.15 óra. Helyárak: I. hely nraknak 6.—P. helyrenek 4.—P. II. hely 2.50 P. III. hely —80 fillér. Páholyok 8.—P. Ring 10.—P. Totalisator, vendégli minden helyen. Közlekedés villamoson I—II. helyhoz a 29. számú. III. helyhez 24. 38. számú kocsikkal. HEV-en I., II., III. helyhoz. Autóbuszjárat „A”-kocsikkal a Vörösmarty-térről 12.55—1.50 óra között. „O”-kocsikkal Oktogone térről 1.00—1.55 óra között. Vissza az I. V. pulam után. Egyzseri átszállásra is érvényes jegy ára 1.—P.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda, Budapest, VIII. Corti-ntea 4. Műszaki igazgató: Deutch D.